

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA GEOGRAFIE

Soňa PEJCHAROVÁ

KONCEPCE ATLASU JIHOČESKÉHO KRAJE

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Michal VANČURA, Ph.D.

České Budějovice 2009

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě - v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích 29.4.2009

podpis studenta

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu předkládané diplomové práce panu Mgr. Michalu Vančurovi, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady, připomínky a trpělivost, kterou projevil v průběhu zpracování této práce.

Motto:

„Umíme-li číst mapu, známe nový jazyk.

Tvoříme-li ji – mluvíme jím.“

A.M. BERLJANT

ANOTACE

Diplomová práce řeší sestavení Atlasu Jihočeského kraje. Jedná se koncepci tematického atlasu regionální úrovně. Rozsah atlasu zahrnuje všechny hlavní složky geografie a stává se tak důležitým zdrojem informací o území. Úvodní kapitoly stanovují cíle a věnují se literatuře, která je k danému tématu přístupná. Následující kapitola přibližuje a hodnotí regionální atlasy, které se zobrazovaným územím vztahují k České republice. Nepostradatelnou částí této práce je analýza dostupnosti dat na regionální úrovni. Dále je uveden samotný návrh oddílů Atlasu Jihočeského kraje spolu s koncepcí jednotlivých mapových listů. Pro vytvoření vizuální představy vznikly ukázkové mapové listy.

ANNOTATION

This diploma paper deals with proposing Atlas of the Southbohemian region. This thematic atlas is based on regional level. Thanks to its character the atlas permeates all important parts of geography and is getting the most important information source about the region. Opening chapters deal with aims of the paper and with scientific literature which is accessible to this topic. Other chapter is concentrated on evaluation of regional atlases which are connected to the territory of the Czech Republic. Essential part of this paper is the analysis of the data accessibility in regional level. There is introduced also the proper design of sections of the Southbohemian Atlas, together with a conception of single geographic papers. Exemplary geographic papers can help with creating visual imagination.

OBSAH

1. ÚVOD	7
2. CÍLE PRÁCE	8
3. PRÁCE S LITERATUROU ZABÝVAJÍCÍ SE PROBLEMATIKOU TVORBY MAPOVÝCH LISTŮ REGIONÁLNÍHO ATLASU	9
4. ANALÝZA DOSUD VYDANÝCH ATLASOVÝCH DĚL V ČR	11
4.1. Národní atlasy	13
4.2. Regionální atlasy	16
4.2.1. Regionální atlasy v ČR	16
4.2.1.1. Tematický atlas Středočeského kraje	16
4.2.1.2. Tematický atlas Olomouckého kraje	18
4.2.1.3. Tematický atlas kraje Vysočina	19
4.2.1.4. Atlas životního prostředí Libereckého kraje	20
4.2.1.5. Atlas Euroregionu ELBE/LABE jako prostředek vzájemného přeshraničního poznávání	21
4.2.1.6. HRANICKO - Atlas rozvoje mikroregionu	22
5. ANALÝZA DOSTUPNOSTI ÚDAJŮ A DAT V REGIONÁLNÍM MĚŘÍTKU RELEVANTNÍCH PRO TVORBU ATLASU JIHOČESKÉHO KRAJE	24
5.1. Analýza dostupnosti údajů z fyzicko-geografického prostředí	24
5.1.1. Geologické prostředí	24
5.1.2. Georeliéf	24
5.1.3. Půdy	25
5.1.4. Klima	25
5.1.5. Vodstvo	25
5.1.6. Biota	26
5.2. Analýza dostupnosti údajů ze socioekonomického prostředí	26
5.2.1. Obyvatelstvo	26
5.2.2. Zemědělství a lesnictví	27
5.2.3. Průmysl	27
5.2.4. Doprava	27
5.2.5. Školství	28
5.2.6. Zdravotnictví	28

5.2.7. Kultura a cestovní ruch	29
5.2.8. Bydlení	29
5.2.9. Sport a turistika	29
6. METODIKA ZPRACOVÁNÍ	30
6.1. „Nekartografické“ metody	30
6.2. Zásady tvorby tematického atlasu	31
6.3. Formát atlasu	32
6.4. Kartografické metody	33
6.5. Koncepce atlasu	34
6.6. Počítačové zpracování informací – využití GIS při realizaci ukázkových mapových listů	35
6.6.1. Definice GIS	35
6.6.2. Geografická data	35
7. NÁVRH ODDÍLŮ A OBSAHU JEDNOTLIVÝCH MAPOVÝCH LISTŮ REGIONÁLNÍHO ATLASU	37
7.1. Návrh oddílů	37
7.2. Návrh jednotlivých mapových listů a jejich obsahu	39
8. KOMENTÁŘE K UKÁZKOVÝM MAPOVÝM LISTŮM	58
9. ZÁVĚR	60
10. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	62
SEZNAM PŘÍLOH	
PŘÍLOHY	

1. ÚVOD

Předkládaná práce řeší zpracování koncepce Atlasu Jihočeského kraje. Jedná se o návrh tematického atlas, jehož rozsah by měl pokrýt všechna důležitá odvětví fyzickogeografické i socioekonomické sféry vztahující se k danému regionu.

Tematické atlasy regionální úrovně se stávají užitečnou „příručkou“, která obsahuje podrobné informace, statistické údaje z různých oblastí a zaměřuje se na specifika zájmového území. Proto mají tyto atlasy široké spektrum uživatelů. Příjemcem regionálních informací se stávají především účastníci krajské samosprávy, školy a ostatní zájemci z řad veřejnosti. Atlas prezentuje kraj navenek, stává se propagačním materiálem. Je také nepostradatelnou pomůckou při výuce regionální geografie, kdy je třeba žákům co nejlépe přiblížit region, ve kterém žijí.

Téma, zabývající se koncepcí atlasu, jsem pro svoji diplomovou práci zvolila z více důvodů. Při studiu geografie mi vždy byla bližší sociální geografie a demografie. Často jsem se zabývala srovnáváním a hodnocením složek těchto vědních oborů na úrovni obcí, SO ORP, okresů, krajů ČR, ale i jednotlivých států. Vždy mi v tom byly nápomocné tematické mapy. S jejich tvorbou jsem se seznámila v rámci kartografie a později v seminářích věnujících se problematice GIS. Možnost zpracovat návrh tematického atlasu pro mě znamenala využití i prohloubení dosud nabytých znalostí z oblasti tematické kartografie i geoinformačních technologií.

Od roku 2000 existuje nové uspořádání krajů ČR. Vytvořit koncepci atlasu kraje, který ve své nynější podobě existuje poměrně krátkou dobu, je přinejmenším zajímavou zkušeností. Takový atlas přináší podrobnější informace, které se vztahují k danému regionu, a tím hlouběji zasahuje do jednotlivých složek geografie. Jihočeský kraj je mým druhým domovem, je to místo, kde studuji, a proto jsem si ho vybrala pro zpracování návrhu atlasu.

2. CÍLE PRÁCE

Prvotním cílem této diplomové práce je navrhnout oddíly regionálního atlasu tak, aby pokryly všechny důležité složky geografie a tématicky na sebe navazovaly. Výsledný návrh by měl poskytnout ucelený pohled na region a přinést dostatek potřebných informací uspokojivší i odbornou veřejnost.

Dalším cílem, navazujícím na první, je vhodně tématicky koncipovat jednotlivé mapové listy včetně jejich obsahu. Při vlastním navrhování mapových listů bude zapotřebí zvážit mnohá kritéria, která by regionální atlas měl splňovat, a rozhodnout, jaké mapy je vhodné do něj zařadit. Proto mezi dílčí cíle předkládané práce řadím také zpracování analýzy dosud vydaných atlasových děl ČR jak národních a jiných významných atlasů, tak především atlasů týkající se regionální problematiky. Velmi důležitá a pro dané účely nezbytná je analýza dostupnosti údajů a dat v regionálním měřítku, které jsou relevantní pro tvorbu atlasu Jihočeského kraje.

Mezi další, nicméně pro danou práci neméně důležité cíle, patří zpracování ukázkových tématických map v programu ArcView 9.1., pro které jsou nejdůležitějšími kritérii přehlednost a vysoká vypovídací hodnota.

Finální výsledek této diplomové práce by měl být jakýmsi „receptem“ na to, jak z mého subjektivního pohledu vytvořit Atlas Jihočeského kraje, aby daný region dostatečně reprezentoval, jaká data a informace při tom využít a jakých chyb se při tom vyvarovat.

3. PRÁCE S LITERATUROU ZABÝVAJÍCÍ SE PROBLEMATIKOU TVORBY MAPOVÝCH LISTŮ REGIONÁLNÍHO ATLASU

Dříve než jsem přistoupila k samotnému návrhu obsahu Atlasu Jihočeského kraje bylo nutné prostudovat velké množství odborné literatury. Literaturu, která byla při práci využita, lze rozdělit do několika kategorií. Pro bližší poznání a osvojení si teorie o tematických atlasech, mapách, obsahu map a jejich vyjadřovacích prostředcích je nápomocná především literatura kartografická, zaměřená spíše na kartografii tematickou. Ve valné většině se jedná o skripta, která produkují katedry geografie českých univerzit. Ta jsou proto poměrně snadno dostupná. K prohloubení znalostí této problematiky přispělo i studium dosud vydaných regionálních atlasů, jejichž hodnocením se zabývá následující kapitola. Při tvorbě map zařazených do ukázkových mapových listů jsou použité zdroje různého charakteru. Pracovala jsem s analogovými daty, které zpřístupňuje Katedra geografie, ale i ta jsou jinde poměrně snadno dostupná. Hlavním dodavatelem geografických informačních systémů je společnost ARCDATA Praha. Data k jednotlivým tématům však bylo nutné vyhledat a zpracovat je do podoby vhodné pro tvorbu mapy či grafu. Při vlastním zpracování mapových listů jsem využívala jsem především dat z Českého statistického úřadu. Dalším a neméně důležitým druhem literatury je odborná geografická literatura blíže se vztahující a charakterizující jednotlivá témata atlasu.

Při studiu teorie tematické kartografie byla nejčastěji využita publikace **V. Voženílka**, která se poměrně podrobně věnuje jak koncepci tematických map, tak jejich konstrukčním zásadám, obsahu a kompozici. Velká část tohoto díla, která byla nápomocná především při sestavování mapových listů, je věnovaná legendě a její tvorbě, barvám v obsahu tematických map a metodám kartografie. Od autora je v této práci také převzat zlomek kapitoly věnované významným atlasovým dílům české produkce. Při hodnocení tematických map regionálních atlasů mi byla inspirací kapitola věnující se této problematice.

Mezi další autory zabývající se ve své práci tematickou kartografií jsou **B. Veverka** a **R. Zimová**. Jejich skriptum zaměřené i na topografickou kartografii je svojí náplní v kapitolách věnujících se tematickým mapám jakousi obdobou předcházející publikace. Poskytuje opět dostatek informací o tvorbě, metodách a kompozici tematických map. Je však zaměřené více matematicky. Oceňuji především vhodně

zvolené příklady napomáhající většímu k proniknutí a pochopení dané problematiky. Z této publikace jsem převzala výčet významných českých (československých) atlasů.

Kartografickým vyjadřovacím prostředkům a hlavně metodám znázorňování tematické kartografie se podrobně v několika publikacích věnuje **Zdeněk Murdych**. S jeho dílem stejně jako s dílem **R. Čapka** je vhodné se seznámit při volbě kartografických metod, které jsou využity při tvorbě map. K získávání dostatku informací o tematické kartografii po teoretické stránce dobře poslouží také publikace **J. Pyška, Kaňoka a L. Skokana**.

Při výčtu literatury týkající se teoretických informací o mapách a jejich tvorbě nesmí být opomenut seriál Chyby v mapách, který proběhl v časopise GeoBusiness. Autorské duo **J. Kaňok a V. Voženílek** v jednotlivých článcích poukazovalo na chyby, kterých se lze při sestavování různých typů map vyvarovat. Tyto články jsou přinejmenším dobrým vodítkem k tomu, jak správně pracovat při sestavování map.

Velice zajímavou a svého druhu ojedinělou je nedávno vydaná monografie **O. Mikulíka, V. Voženíka a A. Vaishara**, která se zabývá studiem rozvoje regionu. Na dvou modelových územích, kterými jsou Jihomoravský kraj a město Brno rozebírají a vysvětluje současný stav problematiky rozvoje regionu a města. Publikace je vodítkem ke studiu jednotlivých složek regionu. Poskytuje také poměrně rozsáhlé informace o dostupnosti dat jak z fyzickogeografického, tak socioekonomického prostředí.

Při vytváření map, jak již je uvedeno výše, je nutné pracovat s daty. Data jsou ve skrze přístupná na internetu, což usnadňuje jejich získání. Blíže se o dostupnosti dat k jednotlivým tématům zmiňuje 5. kapitola. Mapy jsou zpracovány v programu ArcView 9.1.. Pro práci s tímto programem je vhodná publikace ARCGIS 9 - Začínáme s ArcGIS od kolektivu autorů společnosti ESRI, která byla vydána a přeložena do češtiny společností ARCDATA Praha.

Neopomenutelným zdrojem informací o jihočeském regionu jsou webové stránky kraje (www.kraj-jihocesky.cz), odkud lze čerpat údaje z různých oblastí.

4. ANALÝZA DOSUD VYDANÝCH ATLASOVÝCH DĚL ČR

Při analýze a hodnocení mapových děl se vždy zohledňuje způsob jejich využití s cílem zjistit jejich vlastnosti, kvalitu a vhodnost pro určitý účel. Způsob hodnocení je rozličný, záleží na mnoha aspektech. Je důležité, zda je pro uživatele prioritní geometrická přesnost mapy, či její přehlednost, nebo naopak její podrobnost. Při komplexním hodnocení tematických map se klade důraz na jejich konstrukční zásady (matematické prvky), úplnost a aktuálnost obsahu, názornost kartografické interpretace, polohovou přesnost zobrazovacích prvků aj. (Voženílek, 1999)

Mezi základní hodnotící prvky patří tyto:

- 1) Kompozice mapy. Hodnotí se sestavení, grafické provedení a umístění všech základních i nadstavbových kompozičních prvků, omezení mapového pole doplňkových prvků mapy (vysvětlivky, citace aj.).
- 2) Matematické prvky. Jedná se o hodnocení konstrukčních základů tematické mapy – měřítko, volba a vlastnosti zobrazení, souřadnicové sítě aj.
- 3) Náplň obsahu. Hodnotí se struktura a počet zobrazovaných objektů a jevů na mapě, objem všech podávaných informací. Ten závisí na počtu vyjadřovaných charakteristik. Systematicky se hodnotí jednotlivé prvky obsahu mapy a posuzuje se vhodnost jejich zastoupení. U každého se uvádí vyjadřovací prostředek, správnost hodnotových měřítek a stupnic, klasifikace do skupin a kategorií.
- 4) Čitelnost mapy. Snadnost čtení mapových informací pomocí kartografické symboliky je nejdůležitějším kritériem pro úspěšné využití mapy. Uživatel mapy musí snadno nalézt v mapě libovolný objekt a vytvořit si správnou představu o prostorovém rozmístění znázorňovaných objektů a jevů. Projeví se vhodnost kartografických vyjadřovacích prostředků, jejich tvarové, rozměrové i barevné provedení, čitelnost a umístění popisu, vyjádření hierarchizace a strukturovanosti znázorňovaných jevů a dominantnost nejdůležitějších prvků obsahu mapy.
- 5) Kvalita technického provedení kartografické interpretace. Posuzuje se technické provedení jednotlivých vyjadřovacích prostředků (kartografických znaků a metod), a to jak jednotlivě, tak i v celém značkovém klíči. Kritériem je nejčastěji:

- vzájemná rozlišitelnost znaků
- názornost znaků
- logické vazby v systému znaků, včetně objektivního vjemu relací důležitosti
- grafické zatížení a únosnost map
- barevné řešení
- polygrafické provedení, a to zejména vhodnost a kvalita papíru, způsob tisku, počet tiskových vrstev, přesnost soutisku, ostrost kresby, způsob sazby, skládání mapy apod.

6) Eстетika mapy. Je těžké ji definovat. Na současných mapách se projevuje barevným souladem všech kompozičních prvků i jednotlivých vyjadřovacích prostředků, kvalitou provedení popisu a technickým provedením celé mapy. Ovlivňuje ji i kompozice mapy, použití nadstavbových prvků (vedlejší mapy, rejstřík, reklamy aj.) (Voženílek, 1999, upraveno pro vlastní hodnocení podle následující metodiky)

Výše uvedené hodnotící prvky jsou využity pro vzájemného srovnání tematických map regionálních atlasů, které byly doposud v České republice vydány. Protože všechny tyto atlasy nemají stejné zaměření a mnohdy se specializují na určitou tematickou oblast, je pro vlastní hodnocení zvolena mapa hustoty zalidnění, která je součástí všech níže specifikovaných atlasů. Jedná se o subjektivní posouzení těchto map vycházející z hodnotících kritérií. Pro větší přehlednost je navržena bodová stupnice (1 – 5 bodů). Pokud mapa splňuje všechna kritéria, která náleží do dané hodnotící kategorie, obdržela 5 bodů a lze ji považovat za *velmi kvalitně* sestavenou. Pokud je tomu naopak a mapa nesplňuje dané podmínky, je *nekvalitní* a je ohodnocena jedním bodem. Mezistupně mezi těmito „extrémy“ vyplňují *kvalitně* (4 body), *průměrně* (3 body) či *méně kvalitně* (2 body) sestavené mapy, které se ať už částečně či značně odchyľují od horní hranice bodového spektra. U každé mapy byl následně proveden součet všech bodů, které mapy získaly v jednotlivých kategoriích, a vznikl tak pomyslný žebříček vypovídající o kvalitě map. Výsledkem je tabulka uvedená v přílohách. (*Příl. č.1*)

V současné době se na knižním trhu můžeme setkat s velkým množstvím nejrůznějších atlasů, které produkuje stále větší počet nakladatelství. Zeměpisným

atlasem nazýváme systematický soubor map s jednotnou koncepcí a jednotným kartografickým provedením, spojených podle účelu, území, tematiky, způsobu zpracování atd., obvykle doplněným jmenným, případně věcným rejstříkem a průvodním textem, vydaným v knižní formě nebo ve volných listech. (Pyšek, 1999)

Pokud se zaměříme pouze na atlasy vztahující se k území České republiky nalezneme především tzv. školní atlasy, které vycházejí opakovaně a ve velkých nákladech. Na rozdíl od nich jsou tzv. národní či jiné významné atlasy vydávány ve značných časových rozestupech, protože se dbá na jejich vědeckou úroveň. V posledních dvaceti letech se také objevují atlasy se specifickou strukturou např. atlasové encyklopedie, kde jsou tematické mapy umístěné v textu a doprovázené grafy, tabulkami, fotografiemi, popř. nákresy, a elektronické atlasy, které nemají knižní podobu, nacházejí se pouze v podobě počítačových programů.

4.1. NÁRODNÍ ATLASY

Národní atlas je kartografické dílo komplexně reprezentující určitý státní útvar, jak pro potřeby národa, tak pro zahraniční účely. Na jeho tvorbě se podílí celá řada odborníků, a proto je národní atlas odrazem úrovně geografické vědy, která zaručuje obsah a náplň atlasu, a kartografie, vědy, jejíž pomocí jsou sestavovány mapové listy a vyráběn atlas. Národní atlas odhaluje úroveň i mnoha dalších vědních disciplín. Mimo geografii a kartografii je to geologie, ekologie, ekonomie a v současné době především geoinformatika. Tradiční národní atlasy jsou logicky uspořádané soubory tematických oddílů a tematických map. Novější národní atlasy bývají navíc doprovázeny bohatým textem, tabulkami, grafy a jinou obrazovou dokumentací. (Mikulík, Voženílek, Vaishar, a kol., 2008)

Vědecká obec za dobu existence samostatné České republiky doposud nevytvořila Národní atlas České republiky.¹ Do dnešní doby byly v rámci Československa vydány pouze dva Národní atlasy. Jsou to Atlas republiky Československé z roku 1935 a v roce 1966 vydaný Atlas Československé socialistické republiky. První jmenovaný zobrazuje Československo v době, kdy jeho součástí byla

¹ Už řadu let vede odborná geografická, kartografická a geoinformatická obec diskuse o tom, co je nutné udělat pro to, aby Národní atlas ČR vznikl. Vědci se shodují, že je jeho vznik nutností a že jsou po odborné stránce schopni toto dílo vytvořit. Problém je zřejmě ve finanční i politické podpoře tohoto moderního informačního díla.

ještě Podkarpatská Rus. Základní měřítko atlasu je 1:1 250 000, obsahuje 55 map a je doplněn bohatým textem. Druhý národní atlas je mnohem rozsáhlejší než jeho předchůdce. V sedmi tematických celcích najdeme 406 map, mnohé jsou v základním měřítku, které je 1: 1 000 000. Obě díla lze však v současné době zařadit mezi díla historická.

Přehled významných a zajímavých atlasů československé a české produkce

(převzato: *Veverka, Zimová, 2008*, doplněno podle *Voženílek 1999*).

- *1924 – Ottův zeměpisný atlas*
- *1935 – Atlas republiky Československé* (ORBIS Praha) – národní atlas obsahující 55 dvojlistů převážně tematických map v měřítku 1:1 250 000, francouzská anotace
- *1951 – 59 – Politicko-hospodářský atlas světa* - 14 svazků relativně jednoduchých map s ekonomickopolitickým komentářem silně degradovaným komunistickou ideologií
- *1952 – Malý politický atlas světa*
- *1958 – Atlas podnebí Československé republiky* (ÚSGK)
- *1961 – a dále, Kapesní atlas světa* (GKP, Kartografie Praha) – nejvydávanější tuzemský atlas zpracovaný v 17 jazykových mutacích, obsahující číselné údaje o jednotlivých státech, jejich znaky a vlajky.
- *1962 – Atlas obyvatelstva ČSSR* (Geografický ústav ČSAV v Brně) – kartografické zpracování výsledků sčítání lidu z roku 1961
- *1965 – Československý vojenský atlas* (MNO) – jeden z největších světových zeměpisných atlasů
- *1965 – Atlas československých dějin* (ÚSGK) – bohatě kartograficky zpracovaný historický materiál
- *1966 - Atlas Československé socialistické republiky* (ÚSGK) – národní atlas obsahující 400 map, česká, ruská, anglická anotace
- *1972 – a dále, Jednotná soustava školních kartografických pomůcek* (GKP, Kartografie Praha) – obsahuje atlas světa, národní a dějepisný atlas Československa, opakovaná vydání pro potřeby školní.

- **1975** – *Vojenský zeměpisný atlas* (MNO) – 2. vydání atlasu z roku 1965 bez vojenskohistorické části
- **1980** – *Atlas Slovenské socialistické republiky* (SÚGK Bratislava) – regionální atlas, měřítko 1:500 000, slovenská, ruská a anglická anotace, vyniká bohatostí kartografických metod.
- **1984** – *Atlas ze sčítání lidu, domů a bytů ČSR* (Geografický ústav ČSAV a ČSÚ) – výsledky sčítání lidu, domů a bytů z roku 1980.
- **1987** – *Atlas obyvatelstva ČSSR* (Geografický ústav ČSAV a Federální statistický ústav)
- **1988** - *Velký atlas světa* (Kartografie Praha) – názvy v originálním znění
- **1992** – *Atlas životního prostředí a zdraví obyvatelstva ČSFR* (Ministerstvo ŽP ČR)
- **1999** – *Školní atlas České republiky* (Geodézie ČS Liberec) – školní atlas schválený MŠMT pro ZŠ a víceletá gymnázia
- **1999** - *Ilustrovaný atlas světa pro nové století* (The Reader's Digest Association Limited, London) – výpravový a podrobný atlas
- **2007** – *Atlas podnebí* (autor Tolasz, R. a kol., vydal Český hydrometeorologický ústav vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci), klimatické charakteristiky území ČR
- **2007** – *Satelitní atlas pyramid* (autoři Bárta M.- Brůna V., vydavatelství Dryáda) – vědecký atlas pyramidových polí Abusíru, působiště stálé české archeologické expedice Egyptologického ústavu v Praze.
- **2007** – *Česko Ottův historický atlas* (Semotanová E. a kolektiv, vydalo Ottovo nakladatelství v Praze) - naučná dějepisná publikace pro nejširší veřejnost, mnoho starých map českých zemí.²

² Eva Semotanová je autorkou řady publikací o starých mapách. Mezi ně patří např. Atlas zemí koruny české a Mapy Čech, Moravy a Slezska v zrcadlech století. Z hlediska historické geografie a historické kartografie je nejzajímavějšími edice Historický atlas měst České republiky. V rámci této edice už vyšly téměř dvě desítky svazků. Jedná se o soubor měst rozdílné velikosti a různého způsobů založení. Atlas shrnuje a prezentuje dějiny měst v historických, urbanistických, hospodářských, regionálních, demografických, politických i kulturních souvislostech.

4.2. REGIONÁLNÍ ATLASY

Pokud se chceme zabývat regionálními atlasy je na úvod nutné si uvědomit, co si pod tímto pojmem lze představit. Především je zapotřebí položit si otázku, jak velké území může regionální atlas zobrazovat. Odpověď však není tak jednoznačná. Region je chápán jako část krajiny, která má společné některé znaky či vlastnosti, kterými se odlišuje od okolních regionů. Rozsah regionálního atlasu je nejčastěji vymezován pro území menší než je státní útvar. Objevují se regionální atlasy, které mají velké množství tematických oddílů, kde můžeme sledovat podobnost s národními atlasy, leč pouze na regionální úrovni. Často se také můžeme setkat se specializovanými regionálními atlasy, které jsou blíže zaměřené na určité téma. Bývají zde však alespoň sporadicky zastoupeny mapy základních charakteristik, např. obecně zeměpisná mapa, mapa hustoty zalidnění apod.

4.2.1. Regionální atlasy ČR

Regionální atlasy v České republice nemají dlouho tradici. Pokud budeme za regionální atlas považovat atlas, který znázorňuje území o menší rozloze než je rozloha České republiky, nemůžeme o tradici hovořit. V zahraničí vycházejí už několik desetiletí, ale u nás nebyl vydán ucelený atlas např. nějakého kraje až do roku 2005. Do té doby existovaly určité kolekce map pro jednotlivé oblasti, ale nejednalo se o komplexní dílo. Rozdíl mezi souborem map a atlasem spočívá v tom, že v rámci atlasu se mapová skutečnost zobrazuje souhrnně nikoli postupně. Děje se tak s ohledem na specifika zájmového území, kdy atlasové mapy jsou zpravidla různých měřítek, popřípadě i různého kartografického zobrazení. (Mikulík, Voženílek, Vaishar, a kol., 2008)

4.2.1.1. Tematický atlas Středočeského kraje

Prvním z regionálních atlasů, který se váže k části území České republiky, je Tematický atlas Středočeského kraje. Vydala ho Kartografie Praha v roce 2005. Je koncipovaný podobně jako např. atlasy České republiky, které Kartografie Praha vydává pro školní účely. V atlase najdeme stručný přehled těch nejdůležitějších

fyzickogeografických i socioekonomických charakteristik, které by měly sloužit především potřebám běžného uživatele či doplňovat výuku regionální geografie na základní i střední škole.

Atlas je rozdělen na osm tématických celků. První z nich nese název Středočeský kraj se představuje... Z map i textu se dozvíme základní informace o geografické poloze, obyvatelstvu a administrativním členění kraje. Následuje oddíl Příroda, kde osobně postrádám více informací o klimatu zobrazované oblasti. Mapy průměrných lednových a červencových teplot vzduchu bych lépe nahradila mapou průměrných ročních teplot vzduchu a mapou průměrných ročních srážek, které mají dle mého názoru lepší vypovídací hodnotu o podnebí oblasti. V tomto oddílu také chybí jakákoliv zmínka o hydrologii, mám na mysli např. mapu vodních zdrojů, tabulku průměrného ročního průtoku řek apod.. Celek věnovaný obyvatelstvu kraje obsahuje základní socioekonomické a demografické charakteristiky. Určitě bych však v této části atlasu věnovala pozornost národnostnímu složení obyvatel, neopomněla bych také uvést celkový přírůstek obyvatel popř. jeho vývoj ve srovnání s průměrem v České republice. Vzhledem k poloze Středočeského kraje by z tématických map či grafů věnujících se této problematice vystupovaly zajímavé informace. Za pochvalu stojí mapa zobrazující vývoj počtu obyvatel v kraji v období let 1991 – 2001, která je vyhotovena za jednotlivé obce a díky tomu lépe dokumentuje současný fenomén suburbanizace, který je v této oblasti zjevný. Část atlasu, která se zabývá hospodářstvím, dobře vypovídá o kraji po všech stránkách. Za zmínku stojí především mapy, které zobrazují hospodářská jádra oblasti v průběhu historie. Běžný uživatel by zde však mohl postrádat informace o průměrné měsíční mzdě či o jejím vývoji vezmeme-li v potaz blízkost hlavního města. Krátký oddíl věnující se dopravě vhodně poukazuje na intenzitu silniční i železniční dopravy v kraji. Další stručný celek poukazuje na školská a zdravotnická zařízení v kraji. Stávající mapu bych rozšířila i o zařízení sociálních služeb. Poslední dva oddíly věnující se kultuře a cestovnímu ruchu ze svého hlediska dostatečně mapují danou oblast a přinášejí zajímavé informace např. i o festivalech a kulturních akcích.

Tomuto atlasu z hlediska konstrukčního provedení jednoznačně chybí rejstřík. Postrádám v něm také použité zdroje dat a základní údaje o kraji v číslech za okresy, ORP, popřípadě i za samotné obce. Z mého pohledu v atlase chybí jakékoliv zmínky o situaci v dané kategorii v rámci celé republiky. Myslím si, že by měl být kladen větší důraz na mezikrajové srovnání u vybraných geografických témat pro ucelenější

představu o daném problému. Mapy zobrazující hlavní charakteristiky kraje jsou vyhotoveny v měřítku 1:900 000 a jsou dle mého názoru až na výjimky málo podrobné. Větší podrobnost by přispěla k lepšímu uvědomění si rozdílů, které se mnohdy vyskytují i na obecní úrovni. Mapy i grafy jsou doplněny stručným, ale pro dané účely výstižným komentářem, který dostatečně charakterizuje téma, na které byla mapa zpracována. Tematický atlas Středočeského kraje je co do obsahu nejstručnější z dosud vydaných tematických atlasů, které se zabývají komplexním představením kraje České republiky, přesto se v něm nacházejí zajímavé a jinde nepublikované informace.

4.1.2.2. Tematický atlas Olomouckého kraje

Tematický atlas Olomouckého kraje je další publikací tohoto typu, kterou vydala taktéž Kartografie Praha v roce 2008. I tento atlas obsahuje údaje a informace z různých sfér a odvětví. Atlas vznikl ve spolupráci s Českým statistickým úřadem a Krajským úřadem Olomouckého kraje. Měl by sloužit nejen pro školní účely, ale záměrem autorů a zadavatelů bylo, aby posloužil i zástupcům obcí, hospodářské komoře a dalším spoluvůrcům krajské samosprávy.

Koncepce atlasu je téměř totožná s Tematickým atlasem Středočeského kraje. Najdeme zde však některé nové tematické celky či více rozpracované geografické charakteristiky než u jeho předchůdce. Atlas je členěn na 14 kapitol a hlavní mapy jsou vyhotoveny v měřítku 1:800 000. V úvodu, který nese název Olomoucký kraj se představuje, najdeme podrobnější charakteristiku regionu a nově i informace o znaku, vlajce a logu Olomouckého kraje. Část zabývající se obyvatelstvem kraje opět zahrnuje pouze nejzákladnější socioekonomické a demografické charakteristiky za ORP. Kapitola věnovaná hospodářství taktéž obsahuje téměř stejná témata map a grafů jako Tematický atlas Středočeského kraje. Mimo jiné v atlase chybí např. graf znázorňující podíl sektorů na tvorbě HDP kraje. Jako jeden z přínosů atlasu bych uvedla zaměření na problémy či rarity regionu, mám na mysli např. mapu ptačích oblastí, povodí a vodnatost řek v kraji atd.. Nově zde také najdeme např. ortofotomapu Olomouckého kraje a mapy týkající se sportu, možností jeho provozování např. mapa cyklostezek a celý oddíl věnující se Czech POINTU.

Oproti předchozímu atlasu již neschází ani mapy či grafy znázorňující postavení kraje v rámci České republiky v dané geografické oblasti. Na konci atlasu jsou umístěny

přehledné údaje o Olomouckém kraji za okresy, ORP i obce, které dobře doplňují informace získané interpretací tématických map. Atlasu nechybí ani rejstřík, seznam zkratk a seznam zajímavých webových stránek. Stejně jako Tematickému atlasu Středočeského kraje bych však tomuto dílu vytkla malou podrobnost map. Myslím si, že pokud má sloužit především lidem, kteří žijí v Olomouckém kraji, neměly by se v něm vyskytovat pouze mapy a grafy srovnávající jednotlivé kraje, okresy, popřípadě obce s rozšířenou působností. Tito uživatelé by si dle mého názoru zasloužili znát nejdůležitější charakteristiky i za jednotlivé obce.

4.2.1.3. Tematický atlas kraje Vysočina

Tematický atlas kraje Vysočina se od předchozích dvou atlasů v mnohém liší. Hlavní příčinou je bezpochyby to, že v tomto případě se nejedná o dílo Kartografie Praha. Atlas je výsledkem spolupráce Krajského úřadu kraje Vysočina s Univerzitou Palackého v Olomouci. Společně jej vydali v roce 2008.

Tento atlas dle mého názoru poskytuje i náročnějšímu uživateli ucelený náhled na přírodní, společenské, ekonomické a kulturní poměry kraje. Je rozdělen na osm kapitol a měřítko hlavních map je 1:700 000. K atlasu samotnému je na zvláštním listě připojena mapa administrativního členění kraje v měřítku 1:300 000, kde jsou vyobrazeny všechny obce spadající do kraje, které navíc nalezneme jmenně seřazené v rejstříku na druhé straně listu. V úvodu nechybí základní informace o kraji obohacené o ty, ve kterých kraj vyniká. Nejrozsáhlejší kapitola je věnovaná obyvatelstvu kraje. Najdeme zde více map zaměřených demograficky či socioekonomicky než tomu je u předchozích dvou atlasů. Mnohdy mapují vývoj za určité období, což vytváří komplexnější pohled na daný jev. Mapy a grafy obsažené v kapitole Hospodářství jsou zaměřené na charakter kraje. Vysočina je kraj s vysokou zalesněností, proto oceňuji uvedení kartogramu, který znázorňuje podíl lesů na rozloze katastru a zároveň mapuje dřevozpracující a nábytkářské podniky v kraji. Zajímavý je také graf těžby dřeva na Vysočině v posledních letech, kde je zaznamenán i podíl na těžbě dřeva v rámci České republiky. Poměrně stručná je část věnující se dopravě. Vzhledem k tomu, že kraj protíná nejvytíženější dálnice republiky, nebylo by od věci zařadit sem např. mezikrajové srovnání přepravy osob či věcí. Nově se zde objevuje celá kapitola věnovaná Bydlení a bytové výstavbě a jistě zajímavá pro obyvatele kraje je i kapitola

dokumentující výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2006. Na konci atlasu najdeme použité zdroje dat, které mohou posloužit pro hlubší prozkoumání či ucelení pohledu na jev, který uživatele atlasu více zajímá.

Za největší klad atlasu považují podrobné vyhotovení map. Na všech hlavních mapách můžeme porovnávat geografické charakteristiky mezi jednotlivými obcemi, což je nejen pro obyvatele kraje jistě přehlednější a zajímavější. V legendě každé z nich navíc nechybí postavení kraje ve srovnání s průměrem České republiky.

4.2.1.4. Atlas životního prostředí Libereckého kraje

Atlas životního prostředí Libereckého kraje je specializovaným regionálním atlasem, který přináší ucelené zpracování tématu životní prostředí v rozsahu regionu Libereckého kraje. Vydavatelem atlasu je Liberecký kraj, který jej přivedl na svět v roce 2008. Autorský kolektiv tvořili odborníci z odboru rozvoje venkova, zemědělství a životního prostředí Libereckého kraje a z katedry geografie Pedagogické fakulty Technické univerzity v Liberci. Cílem atlasu je informovat odbornou, laickou a hlavně školskou veřejnost o stavu životního prostředí v Libereckém kraji, o jeho změnách za poslední období a v některých aspektech i o očekávaném vývoji do budoucna. (Atlas životního prostředí libereckého kraje, 2008)

Hlavní měřítko atlasu je 1 : 250 000. Mapy jsou tedy poměrně podrobné. Atlas je členěn na devět tematických částí, kde najdeme 76 map, 25 grafů, 29 tabulek a 120 fotografií doplněné o výstižný text týkající se především problematiky životního prostředí v regionu. Mezi zajímavá témata atlasu patří např. kvalita ovzduší a její monitorování, ochrana vodních zdrojů, jakost vody v tocích, protipovodňová opatření, proměna lesa v Jizerských horách, systém ekologické stability, odpadové hospodářství aj.. Autoři kladli velký důraz na vzdělávací funkci atlasu. V atlase najdeme, mimo již zmíněné, náměty k zamyšlení, tabulky se statistickými údaji, zeměpisné zajímavosti, slepé mapy, vysvětlení odborných pojmů či odkazy na tematické webové stránky. Přestože je atlas specializovaný na životní prostředí nechybí zde fyzickogeografická mapa, klimatické charakteristiky, mapa administrativního členění kraje, mapy demografické či obecné charakteristiky obyvatelstva. Nenajdeme zde mapy či grafy, které by zobrazovaly srovnání se stavem daného jevu v České republice. Pro vymezení širších vztahů k Libereckému kraji je však s ohledem na příhraniční polohu využito

srovnání v rámci území Euroregionu Nisa. Na konci díla může uživatel nahlédnout do tajů vzniku atlasu, zdrojů jeho dat i tvorby map. Atlas také seznamuje s mapovými servery a nechybí zde ani zkratky a použitá literatura.

Dle mého názoru atlas dobře poslouží svému účelu. Zvláště vhodné je využití při výuce regionální geografie. Poskytuje přehled nejdůležitějších geografických a ekologických charakteristik a nespočet námětů k zamyšlení nad problémy regionu.

4.2.1.5. Atlas Euroregionu ELBE/LABE jako prostředek vzájemného přeshraničního poznávání

Dalším atlasem, který se zabývá geografickými charakteristikami nevelkého územního celku je Atlas Euroregionu ELBE/LABE jako prostředek vzájemného přeshraničního poznávání. Jak již z názvu vyplývá, nejedná se jako v předchozích případech o atlas kraje ČR, ale o atlas, který se zabývá uměle vytvořeným euroregionem. Atlas vyšel v roce 2005 v Ústí nad Labem jako výsledek spolupráce katedry geografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně a drážďanským Institutem geografie Technické univerzity. Podle autorů by měl tento atlas sloužit především podnikatelům ve státní správě a všem vědcům, kteří se zabývají mezinárodní spoluprací.

Atlas je úplně jinak koncipovaný než předchozí atlasy. Je psaný v obou jazycích oblastí sdružených v euroregion. Dělí se pouze na pět tematických oddílů, které jsou však značně rozsáhlé. Jsou to: I. ELL a administrativní jednotky, II. Přírodní podmínky, III. Obyvatelstvo a trh práce, IV. Hospodářství a společnost a V. Přeshraniční vazby. Atlas obsahuje velké množství zpracovaných dat a informací. Ke každému mapovému listu je přiložená tabulka, ze které mapa vychází. Jednoznačně tu však chybí jakýkoliv text, který by hodnotil či alespoň doplňoval uživatelské vizuální vnímání. Z grafu či názvu mapy a její legendy není vždy úplně zřejmé, o čem mají vypovídat. Co se mapových vyjadřovacích prostředků týče, myslím si, že jsou mnohdy dosti nedostačující. Např. u všeobecně zeměpisné mapy území nejsou vyznačené výškové stupně. U mnoha demografických map jako např. u kartogramu celkového přírůstku obyvatelstva v období 1991-2001 jsou nerovnoměrně zvoleny intervaly legendy, které by měly mít stejné rozmezí. Ani barevná škála není vždy vhodně zvolena. Dle mého

názoru se měli autoři atlasu více zaměřit na kvalitu informací, které má atlas poskytovat, ne na jejich kvantitu.

4.2.1.6. HRANICKO - Atlas rozvoje mikroregionu

Posledním dílem, které lze zařadit do české regionální tvorby, je atlas s názvem HRANICKO - Atlas rozvoje mikroregionu. Toto pozoruhodné a velmi rozsáhlé kartografické dílo zabývající se poměrně malým územím ve vztahu k ostatním regionálním atlasům vydala Univerzita Palackého v Olomouci v roce 2008. Poskytuje informace o současném a budoucím rozvoji mikroregionu a mělo by sloužit široké paletě uživatelů, od pracovníků ve veřejné správě přes investory a školy také veřejnosti. Tato spíše atlasová encyklopedie je vyhotovena ve formátu A3 a obsahuje šest obsáhlých tematických oddílů. 52 tematických map je v měřítku 1 : 100 000, 72 map v měřítku 1 : 200 000 a důležité detaily jsou zachyceny na 52 mapových výřezech v měřítku 1 : 6 000. Z toho vyplývá, že se jedná o velice podrobné mapové dílo, které je navíc doplněno bohatým textem, grafy, tabulkami a fotografiemi.

Atlas zobrazuje celé území Hranicka jako obce s rozšířenou působností, do kterého spadá 31 obcí, přestože součástí Mikroregionu Hranicko je pouze 24 z nich. Na členské obce je ovšem brán větší zřetel. První tematický oddíl s názvem Mikroregion Hranicko obsahuje legislativní vymezení území, kde se dozvíme kdy a za jakým účelem tento svazek obcí vznikl. Dále zde najdeme základní charakteristiky týkající se fyzickogeografické i socioekonomické sféry od vymezení území, přes klimatické charakteristiky, strukturu obyvatel, průmyslu i dopravy až po regionalizaci, administrativní členění a historický vývoj území. Za zmínku stojí také ortofotomapa, na které je patrná ústřední poloha města Hranice i linie vodních toků a komunikací. V závěru kapitoly jsou jednotlivé obce mikroregionu v krátkosti představeny. Další nevelký tematický oddíl se věnuje udržitelnému rozvoji, jeho základním cílům a metodám hodnocení. Oddíl Přírodní prostředí zahrnuje maximum informací o geologii, reliéfu, půdách, vodstvu, podnebí, fauně, flóře i skladbě a ochraně krajiny. Kapitola týkající se sociálního prostředí mikroregionu je stejně obsáhlá. Najdeme zde základní charakteristiky obyvatel podle věku, pohlaví, národnosti, vzdělání, náboženství, pohyb obyvatel i hustotu zalidnění. Tato kapitola se věnuje také zdravotnictví, jeho zařízením, službami, péči o zdraví, sociálním službám, školství, kultuře, sportu, ochraně obyvatel a

domovnímu fondu. Pátý oddíl s názvem Ekonomické prostředí se zabývá ekonomickými charakteristikami obyvatelstva jako např. ekonomicky aktivním obyvatelstvem, mírou ekonomické aktivity, ekonomicky aktivními podle věku, pohlaví, odvětví, podnikatelskými subjekty, nezaměstnaností a jejím vývojem, také zemědělstvím, lesnictvím, využitím země, průmyslem, nerostnými surovinami, zdroji energie, dopravou a její intenzitou a infrastrukturou, inženýrskými sítěmi, službami, cestovním ruchem a je zde i podkapitola věnovaná odpadům, jejich třídění a rozmístění kontejnerů a sběren v mikroregionu. Poslední kapitola Strategické prostorové environmentální plánování nejprve podrobně vysvětluje pojem územní plánování, jeho cíle, metody a nástroje a dále se do hloubky zabývá územně rozvojovými konflikty v regionu např. konflikty se sesuvy, se záplavovou zónou, s ochrannými pásmy vodních zdrojů, s ekologicky významnými lokalitami, zásobami a těžbou nerostných surovin. Na závěr kapitoly je uvedeno hodnocení rozvoje území, které vychází především ze SWOT analýzy jednotlivých témat. V samotném závěru tohoto díla nechybí zdroje dat, odkazy na jednotlivé územní plány a mapy obcí, místní rejstřík a rejstřík pojmů.

Hranicko-Atlas rozvoje mikroregionu hodnotím kladně, i přestože se jedná o velice rozsáhlé dílo, kde se běžný uživatel může ztratit v množství textu. Dílo je zaměřené na všechna odvětví geografie, navíc doplněné grafy a fotografiemi a již zmíněným bohatým textem, kde však bez pochyby každý najde, co potřebuje. Mapy díky svému měřítku vypovídají velice podrobně o jednotlivých obcích mikroregionu, navíc jsou tematicky propojeny a vzájemně se doplňují.

Na závěr této kapitoly bych se chtěla ještě zmínit o existenci tematických map za území Jihočeského kraje, které jsou v současnosti ke stažení na stránkách jmenovaného kraje. Mapy se věnují povodním v roce 2006, ptačí chřipce, administrativnímu členění kraje, volbám, životnímu prostředí, územnímu plánování, sociálnímu zabezpečení a zdravotnictví, demografickým údajům a najdeme zde i mapy přesahující za hranice regionu. Z mého pohledu se nejedná o příliš zdařilé mapy, ať již bereme v úvahu použité kartografické vyjadřovací prostředky, či samotnou čitelnost a estetiku map. Nejvíce map je věnováno demografické problematice. Tyto kartogramy mapují období mezi roky 2002 až 2006, avšak v každém roce jsou zpracována jiná data, a proto není možné žádné srovnání.

5. ANALÝZA DOSTUPNOSTI ÚDAJŮ A DAT V REGIONÁLNÍM MĚŘÍTKU RELEVANTNÍCH PRO TVORBU ATLASU JIHOČESKÉHO KRAJE

5.1. ANALÝZA DOSTUPNOSTI ÚDAJŮ Z FYZICKOGEOGRAFICKÉHO PROSTŘEDÍ

5.1.1. Geologické prostředí

Informace o geologickém prostředí shromažďuje a poskytuje Česká geologická služba (ČGS). Jako výkonný orgán státní geologické služby je jejím hlavním úkolem provádění regionálního geologického výzkumu spojený s mapováním, na jehož základě zpracovává a vydává široké spektrum geologických a účelových geovědních map. ČGS má ve svých databázích shromážděna data v analogové i digitální podobě. Kromě volně přístupných dat na informačním portálu ČGS je možné objednat např. vektorová data z geodatabází, rastrová data z digitálního archivu a výpisy jiných dat.(www.geology.cz)

Základní geologické mapové podklady pro veřejnost zpřístupňuje taktéž Česká informační agentura pro životní prostředí (CENIA). S digitálními geologickými daty se ještě pracuje v orgánech státní správy, dále se s nimi můžeme setkat na vysokých školách a ve firmách, které zpracovávají tato data pro jiné účely.

5.1.2. Georeliéf

Základní informace o reliéfu ČR jsou uloženy v archivu Ústavu geoniky AV ČR, kde lze najít v rámci Souboru fyzickogeografických map ČR podrobné geomorfologické mapy a mapy typů reliéfu vybraných území. (Mikulík, Voženílek, Vaishar a kol., 2008)

Geoportál Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního Praha (ČÚZK) umožňuje přístup k prostorovým datům. Dále se ČÚZK zasloužil o projekt tvorby Základní báze geografických dat (ZABAGED). ZABAGED je digitální topografický model území České republiky zobrazující geografickou realitu, která odpovídá přesnosti a podrobnosti Základní mapy ČR v měřítku 1 : 10 000. ZABAGED tvoří 106 typů geografických objektů, obsahuje informace o sídlech, komunikacích, rozvodných sítích a produktovodech, vodstvu, územních jednotkách a chráněných územích, vegetaci a povrchu a prvcích terénního reliéfu. (www.cuzk.cz)

5.1.3. Půdy

Informace o půdě a půdních klasifikacích poskytuje na svých webových stránkách Ministerstvo životního prostředí ČR. Dalším zdrojem dat o půdě v elektronické podobě je Informační systém Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK). Poznatky např. o půdní erozi jsou dostupné z mapového serveru České informační agentury životního prostředí (CENIA) nebo Ústavu hospodářské úpravy lesa (ÚHÚL). Na webových stránkách Ministerstva zemědělství ČR lze nalézt charakteristiku BPEJ jednotek.

5.1.4. Klima

Rozsáhlé údaje z oblasti klimatologie, meteorologie, hydrologie a ochrany čistoty ovzduší zpracovává a poskytuje Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ). Základním účelem organizace ČHMÚ je vykonávat funkci ústředního státního ústavu České republiky pro obory čistota ovzduší, hydrologie, jakost vody, klimatologie a meteorologie, jako objektivní odborné služby poskytované přednostně pro státní správu. (www.chmu.cz) Prostřednictvím ČHMÚ lze získat podrobné informace o charakteru klimatu za různá období.

5.1.5. Vodstvo

Evidenci o stavu podzemních a povrchových vod a její vedení má na starost Ministerstvo zemědělství ČR a Ministerstvo životního prostředí ČR.

Ministerstvo zemědělství zpracovává především údaje o vodních tocích, dodávkách povrchové vody a vodních dílech. (www.mze.cz)

Ministerstvo životního prostředí ČR je správcem informačního systému veřejné správy pro evidence hydrogeologických rajonů, vodních útvarů, jejich stavů a ekologického potenciálu silně ovlivněných a umělých vodních útvarů. Odbor ochrany vod Ministerstva životního prostředí je ústředním vodoprávním úřadem a působí např. v těchto oblastech: ochrana množství a jakost povrchových a podzemních vod, ochrana před povodněmi, plánování v oblasti vod včetně programů opatření zahrnující ekonomické, finanční a administrativní nástroje v ochraně vod a další. (www.mzp.cz)

Dalším zdrojem informací o vodstvu je již výše zmíněný ČHMÚ, který je zodpovědný za provoz státních sítí sledování jakosti vody. Správci jednotlivých povodí řek poskytují podrobnější údaje.

5.1.6. Biota

AOPK je poskytovatelem nejrozsáhlejší geodatabáze dat o biotě. Dalším v tomto směru důležitým zdrojem dat o lesích ČR je ÚHÚL, jenž jako organizační složka státu zřízena Ministerstvem zemědělství České republiky provádí Národní inventarizaci lesů a poskytuje souhrnné údaje o jejich stavu. Na geoportálu ÚHÚL jsou k dispozici oblastní plány rozvoje lesů a hodnocení zdravotního stavu lesů na základě snímku z družic Landsat. (www.uhul.cz)

5.2. ANALÝZA DOSTUPNOSTI ÚDAJŮ ZE SOCIOEKONOMICKÉHO PROSTŘEDÍ

5.2.1. Obyvatelstvo

Stěžejním zdrojem a zároveň zpracovatelem dat týkajících se obyvatelstva České republiky je Český statistický úřad (ČSÚ). V rámci Sčítání lidu, domů a bytů (SLBD), které je s výjimkou druhé světové války uskutečňováno v téměř pravidelných intervalech od roku 1850, lze vypátrat informace o počtu a struktuře obyvatel, v posledních desetiletích např. i o struktuře domácností, o vybavenosti domovního a bytového fondu aj. na úrovni obcí. Informace staršího data zjištěna při SLBD jsou publikovaná v Retrospektivním lexikonu obcí Československé socialistické republiky 1850-1970. ČSÚ poskytuje také informace o aktuálním vývoji počtu obyvatel. Tyto demografické údaje jsou zpřístupněny na webu i v tištěné podobě v demografických ročenkách. Při zpracování dat jsem použila jako výchozí zdroj Demografickou ročenku krajů 1998 až 2007, Demografickou ročenku správních obvodů s rozšířenou působností 1998 až 2007 a v neposlední řadě Databázi demografických údajů za obce ČR.

Údaje o pohybu obyvatel v rámci dne, týdne, měsíce apod. také podává Centrální registr obyvatel, který spravuje Ministerstvo vnitra ČR. Najdeme v něm např. statistické údaje o žijících i zemřelých osobách, nejčtenější jména a příjmení v ČR aj. (www.czso.cz)

5.2.2. Zemědělství a lesnictví

Hlavním zdrojem informací v oblasti zemědělství a lesnictví je ČSÚ. Nalezneme zde např. údaje o hrubé zemědělské produkci, soupis hospodářských zvířat, soupis osevních ploch, údaje o prodeji rostlinných výrobků, prognózu sklizní aj. Cenné informace týkající se zemědělské výroby poskytuje také Ministerstvo zemědělství ČR.

Mezi další důležité zdroje, kde lze získat spíše specifické údaje vztahující se k zemědělství, patří např. společnost s názvem Kontrola ekologického zemědělství, která se, jak již z názvu vyplývá, věnuje ekologickému zemědělství. ČÚZK spravuje katastr nemovitost, kde jsou každoročně k dispozici hodnoty druhů pozemků. Ústav zemědělské ekonomiky a informací (UZEI)³ je správcem databáze zemědělských výrobních oblastí.

Další informace, které se týkají zemědělství může poskytnout Státní zemědělský investiční fond, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Ústřední pozemkový úřad, Ústav pro hospodářskou úpravu lesů aj.

5.2.3. Průmysl

Aktivity spojené s průmyslem zpracovává ČSÚ. V rámci SLDB jsou k dispozici údaje o ekonomicky aktivních obyvatelích pracujících v průmyslu. ČSÚ dále zpracovává např. data charakterizující průmyslová odvětví za různá časová období, dokumentuje těžbu nerostných surovin, poskytuje údaje o tržbách z průmyslové činnosti, o hrubé měsíční mzdě aktualizovaná v krátkých časových intervalech. ČSÚ provozuje také tzv. Registr ekonomických subjektů. Jedná se o evidenci ekonomických subjektů, jejichž stav se průběžně aktualizuje a je přístupný na webových stránkách ČSÚ. (www.czso.cz)

5.2.4. Doprava

Stěžejní data týkající se problematiky dopravy shromažďuje Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD). Na jeho serveru je zpřístupněno poměrně velké množství map s dopravní tematikou a to jak na úrovni ČR tak na úrovni krajské.⁴ ŘSD pod záštitou Ministerstva dopravy ČR provádí pravidelné celostátní sčítání dopravy. Zpracované

³ Do roku 2008 se tato státní příspěvková organizace nazývala Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky.

⁴ ŘSD zpřístupňuje mapy dopravy i na úrovni okresů, ale pouze u okresů Blansko a Kladno.

výsledky z tohoto sčítání jsou v podobě mapových výstupů k dispozici na www.scitani2005.rsd.cz.

Statistické údaje k problematice dopravy produkuje také ČSÚ, ale pouze na celorepublikové úrovni.

Státní organizace Správa železniční dopravní cesty poskytuje data a zpřístupňuje mapy týkající se železniční dopravy.

5.2.5. Školství

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR je nejvýznamnějším poskytovatelem informací o školství i školách v České republice. Databázi škol nalezneme v Rejstříku škol a školských zařízení, který je uživateli volně přístupný na webových stránkách již zmíněného ministerstva. Sdružuje všechny druhy školských zařízení, která lze vyhledat podle názvu, adresy, okresu apod.

Dalším zdrojem dat, využitelným pro dané účely, je opět ČSÚ, který při SLDB zjišťuje např. dojížděku do škol a nejvyšší dosažené vzdělání obyvatel starších patnácti let. Přináší však také statistiku škol a školských zařízení za jednotlivé školní roky. Statistické informace z různých mimořádných šetření a analýzy vývoje ve školství poskytuje také Ústav pro informace ve vzdělání.

5.2.6. Zdravotnictví

Statistická data v oblasti zdravotnictví sbírá a posléze zpracovává Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR. Je organizační složkou státu a jeho zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví. Základním účelem a předmětem činnosti Ústavu je řízení a plnění úkolů Národního zdravotnického informačního systému (NZIS). K činnostem NZIS patří vedení národních zdravotních registrů jako např. Národní registr novorozenců, Národní registr hospitalací, Registr zdravotnických zařízení atd., poskytování informací v rozsahu určeném právními předpisy při respektování podmínek ochrany osobních dat občanů. Některé tyto registry mají na starost krajské hygienické správy. (www.uzis.cz)

5.2.7. Kultura a cestovní ruch

Situaci kulturních zařízení v České republice mapuje ČSÚ. Další zdroje dat v této oblasti přináší Ministerstvo kultury ČR. Ovšem informace např. o návštěvnosti je třeba získat od provozovatelů příslušných zařízení.

ČSÚ je hlavním zdrojem informací také pro cestovní ruch. Poskytuje např. data o hromadných ubytovacích zařízeních, o jejich kapacitách, návštěvnosti atd. a sleduje příjezdy zahraničních hostů podle států, druhu dopravy apod.

5.2.8. Bydlení

Stěžejními daty pro bydlení je poslední census SLDB, kde byly zjišťovány relativně podrobné informace o domovním i bytovém fondu např. o jeho stáří, vybavenosti, počtu obyvatel domácnosti apod.

5.2.9. Sport

Informace o sportovní infrastruktuře kraje opět zpracovává a poskytuje ČSÚ. Cyklostezky regionu nejlépe mapuje Nadace Jihočeské cyklostezky, jejichž mapy jsou však k dostání pouze v tištěné podobě. Na webu však existuje nespočet odkazů na mapy cyklostezek v elektronické podobě. Jsou však různé kvality.

6. METODY ZPRACOVÁNÍ

V kartografické tvorbě, zvláště pak u tematických map, se vyskytuje značné množství vyjadřovacích metod. Mnohé z nich jsou použity při sestavování návrhu Atlasu Jihočeského kraje. Jsou uvedeny níže spolu se stručným popisem jejich praktického využití, popř. odůvodněním konkrétní volby.

6.1. „NEKARTOGRAFICKÉ“ METODY

„Nekartografické“ metody napomáhaly výsledné práci nejvíce před samotným vznikem tematických map a posléze při dotváření jednotlivých navrhovaných mapových listů.

Metoda sběru dat

Tato metoda byla použita před sestavováním tematických map. Spočívá ve sběru datového materiálu prostřednictvím příslušné literatury, internetových zdrojů a také ve vyhledávání vhodných podkladových map.

Metoda komparativní (srovnávací)

Komparativní metoda, jak již z názvu vyplývá, je založená na porovnání jevů. S touto metodou bylo pracováno při volbě podkladové mapy, při práci s dostupnými daty, při zvažování mapy nejlépe vystihující dané téma i při posuzování vhodnosti zařazení textu, grafu, obrázku či tabulky. Pokud se k jedné tematické mapě vyskytovalo více různých zdrojů bylo nutné provést jejich srovnání a výběr toho nejvhodnějšího a nejspolehlivějšího zdroje popř. kombinaci těchto zdrojů.

Metoda kompilace

Metoda kompilace spočívá především ve shrnutí faktů, které jsou k tématu dostupné. I v předkládané práci se vyskytují informace převzaté z jiných odborných literatur či dokumentů přizpůsobeny cíli práce.

Do této části metodiky lze taktéž zařadit metody tvorby tabulek, které se staly nedílnou součástí přípravy pro tvorbu map. Rovněž sem patří metody spojené s tvorbou

výstupů v podobě grafů, které jsem pro doplnění obsahu tematických map zařadila do ukázkových mapových listů.

6.2. ZÁSADY TVORBY TEMATICKÉHO ATLASU

V současnosti se můžeme setkat s různorodou atlasovou tvorbou. Atlasy dělíme podle více hledisek, např. podle rozsahu na velké, střední, kapesní, podle zobrazovaného území na atlasy světa, kontinentů, regionů, podle obsahu na obecně geografické, tematické, fotografické aj. Atlasy jsou sobory map, které vyjadřují informace o určitém území, územním jevu, popř. skupině těchto jevů. Jednotlivé mapy, které tvoří atlas musejí být systematicky uspořádány tak, aby atlas podával celkový a všestranný pohled na daný prostor nebo na určitou tematickou oblast vztahenou k tomuto prostoru. (Mikulík, Voženílek, Vaishar a kol., 2008)

O **tematických atlasech** lze říci, že jsou speciálním druhem atlasů, kde jsou soubory map jednotně koncipované a vztahené k určitému tématu. Tematické atlasy jsou výsledkem spolupráce mnoha odborníků, jejich tvorbou se zabývá tematická kartografie, jež je dílčí disciplínou kartografie. Tematická kartografie je podle Britské kartografické společnosti (1964) věda, technika a umění tvorby tematických map včetně jejich studia jako vědeckých dokumentů a uměleckých výtvorů. (Voženílek, 1999)

Samotná **tematická mapa** se skládá z topografického podkladu a tematického obsahu. Na topografickém podkladu je znázorněno zvolené téma mapy na úkor pro ni nepodstatných témat. V topografickém podkladu se tak nacházejí pouze prvky, které mají vazbu na tematiku mapy.

Tematický obsah map zahrnuje všechny objekty, jevy a jejich vztahy, které jsou v mapě kartograficky znázorněny. Je kvalitativním vyjádřením tématu mapy. V soudobé kartografii se člení prvky obsahu map podle jejich původu, charakteru a významu, a to na:

- matematické prvky – tvoří konstrukční základ mapy: kartografické zobrazení, geodetické podklady, měřítko mapy, souřadnicové sítě, rám mapy, klad listů, kompozice mapy.
- fyzickogeografické prvky – vodstvo, georeliéf, vegetační pokryv, půdy atd.
- socioekonomické prvky – sídla, komunikace, průmyslové, zemědělské, dopravní aj. socioekonomické jevy a objekty, hranice a další výtvořiny lidské činnosti.

- doplňkové a pomocné prvky – doplňují obsah mapy v rámu mapy i mimo něj, popis, legenda a vysvětlivky, tiráž a veškeré informace na mapovém listu. (Voženílek, 1999)

Tematický obsah a topografický podklad se mnohdy vzájemně prolínají. Prvek topografického podkladu může být nejdůležitějším článkem tematického obsahu.

6.3. FORMÁT ATLASU

Na základě tematického obsahu, ale i způsobu využití atlasu je navržen jeho kompoziční systém a konstrukční prvky map, které nejsou součástí obsahu mapy, ale slouží jako informace pro jeho pochopení. Konstrukční neboli geometrické základy mapy jsou tvořeny kartografickým zobrazením, souřadnicovou sítí, mapovým rámem a měřítkem. Kompozičním základem mapy je celkové rozvržení ploch mapové kresby, legend, barev atd., má výraznou souvislost s estetickým výrazem mapy. (Novák, Murdych, 1988) Topografické mapy mají přesně stanovenou kompozici, u tematických map však není striktně daná.

Tvůrci tematických map nejčastěji používají to zobrazení, ve kterém je sestrojena podkladová mapa. (Voženílek, 1998) Totéž platí i v mé práci, kde nebylo měnit kartografické zobrazení, v němž byly podkladové mapy, které jsem vybrala a při své práci využila. Jihočeský kraj zaujímá poměrně malé území ve srovnání s rozlohami států či dokonce kontinentů, a proto jsem se nemusela zabývat případným kartografickým zkreslením. Návrhy map jsou zhotoveny v Křovákově zobrazení a souřadnicovém systému SJTSK.⁵

Mapové pole je plocha ohraničena mapovým rámem, která je u tematických map vyplněna tematickým obsahem. Okraj mapy obsahuje základní údaje, to jsou název mapy, její měřítko a legenda. V navrhovaných mapových listech není použito ohraničení mapovými rámy, neboť to není vhodné z estetického hlediska.

Důležitým mimorámovým údajem je **měřítko**. Měřítko ukazuje míru podrobnosti mapy, ovlivňuje tak její přehlednost a čitelnost. Zvolila jsem grafické měřítko, které má z mého pohledu lepší vlastnosti, protože zachovává stejný poměr, v případě když je třeba mapu zvětšit či zmenšit. Hlavní mapy jsou vyhotoveny

⁵ V monografii Studium rozvoje mikroregionu založené na vizualizaci geoinformačních databází autoři tvrdí, že se od Křovákova zobrazení a souřadnicového systému SJTSK ustupuje, přesto je nadále plošně využíván.

v měřítku 1:450 000, vedlejší pak v měřítku 1:1 000 000 a 1: 1 300 000. Samostatnou přílohou atlasu je mapový list zobrazující administrativní členění kraje v měřítku 1:250 000.

Je třeba ještě uvést, že předkládaný návrh předpokládá, že atlas bude vyhotoven ve formátu A3. Vzhledem k tomu, že jedním z kritérií, které jsem si před zpracováním mapových listů stanovila, je vysoká podrobnost map, jsou hlavní mapy navrženy do středu dvojlistu. Z toho vyplývá, že každý mapový dvojlist je navržený ve formátu A2 stanovený na šířku stránky. Tomu je také přizpůsobeno měřítko a ostatní kompoziční náležitosti.

6.4. KARTOGRAFICKÉ METODY

Při tvorbě tematických map jsou využity kartografické metody, které slouží ke grafickému vyjádření fyzickogeografických i socioekonomických jevů a objektů v mapě. Tematické mapy vznikaly v programu ArcView 9.1. Mezi nejčastěji používané patřila metoda kartogramu.

Metoda kartogramu

Metoda kartogramu se používá pro znázorňování středních hodnot intenzity jevů v předem stanovených územních jednotkách. (Čapek, Mikšovský, Mucha, 1992) Nejčastěji se využívá pro jednotky politicko-administrativního členění. Já jsem s touto metodou pracovala při sestavování map obyvatelstva, kde jsem jako podkladovou mapu použila administrativní členění Jihočeského kraje za obce a ORP. Sledovaný jev, který je ve skutečnosti na ploše územní jednotky rozmístěn nerovnoměrně, je v kartogramu vyjádřen jedinou střední hodnotou (např. 20 – 50 obyvatel na km²). (Čapek, Mikšovský, Mucha, 1992) Jednoduše lze říci, že jsou absolutní data přepočtena na jednotku plochy daného územního celku. Kvantita jevů je poté v území vyznačena odstupňovanou barevnou škálou, kde platí pravidlo, čím tmavší barva, tím je jev intenzivnější. Může se použít také rastr, kde na větší intenzitu jevu upozorňuje hustší šrafura. Tato možnost při sestavování map však nebyla využita. Od rastru se v současnosti upouští, neboť i podle mého názoru, barevná škála lépe podporuje vizuální vnímání.

Metoda kartodiagramu

U této metody je pomocí diagramu znázorněna struktura určitého jevu v daném území. Kartodiagram narušuje od kartogramu nejčastěji znázorňuje absolutní čísla.

Protože jsou v ukázkových mapových listech především mapy týkající se obyvatelstva, nejsou využity jiné kartografické metody. Dalšími často užívanými kartografickými metodami jsou např. metoda bodová, značková, izolinií, areálová, stuhová, se kterými by však bylo třeba pracovat při tvorbě map v ostatních navrhovaných oddílech atlasu.

6.5. KONCEPCE ATLASU

Před návrhem kapitol a posléze i jednotlivých mapových listů Atlasu Jihočeského kraje jsem důsledně prostudovala regionálními atlasy podobného typu, které byly v České republice vydány, a také velké množství odborné literatury vztahující se především k tvorbě tématických map a atlasů. Poté jsem přistoupila k samotnému návrhu tématických oddílů a posléze i jednotlivých mapových listů. Důležitými hledisky byly přehlednost atlasu, s tím související názornost map a tématická návaznost jednotlivých témat. Koncepte atlasu však představuje především výběr vhodných geografických informací, které mají dostatečnou vypovídací hodnotu a obsahují základní charakteristiky fyzickogeografického a socioekonomického prostředí daného regionu s přihlédnutím na jeho specifika.

Navrhla jsem devět tématických oddílů. Jednotlivé oddíly mají různý rozsah a jsou od sebe barevně odlišeny pro lepší přehlednost. Samotný mapový dvojlist nemá vždy jednotnou podobu. Návrhy všech mapových dvojlistů jsou rozpracované v 7.kapitole.

6.6. POČÍTAČOVÉ ZPRACOVÁNÍ INFORMACÍ – VYUŽITÍ GIS PŘI REALIZACI UKÁZKOVÝCH MAPOVÝCH LISTŮ

6.6.1. Definice GIS

Podle webových stránek společnosti ARCDATA PRAHA, která je předním českým dodavatelem geografických informačních systémů zní definice takto: „Geografický informační systém je organizovaný souhrn počítačové techniky, programového vybavení, geografických dat a zaměstnanců navržený tak, aby mohl efektivně získávat, ukládat, aktualizovat, analyzovat, přenášet a zobrazovat všechny druhy geograficky vztažených informací.“ Laicky se dá říci, že GIS, nebo-li geografické informační systémy, jsou počítačové systémy pracující s prostorovými daty. Za prostorová data lze považovat ta data, která přesně lokalizují určitá místa v prostoru. Tato data se nacházejí v digitální podobě. Jejich pomocí je sestavena digitální mapa, která se skládá z tématických vrstev, ze kterých lze vyčíst potřebné informace.

6.6.2. Geografická data

Geografická data jsou základním prvkem GIS. Můžeme si je představit jako informace o zemském povrchu a objektech na něm se nacházejících. V podstatě se jedná o tématické vrstvy, kde každá reprezentuje určitý prvek, např. administrativní hranice, sídla, jezera apod. Geografická data jsou v prostředí realizována dvěmi základními datovými modely: rastrovými a vektorovými. Datový model je možné jednoduše vysvětlit jako způsob jakým je uložen reálný svět v počítači.

Rastrový datový model

Základem rastrových dat je překrytí obrazu sítí (mřížkou), ve které jsou pravidelně rozložené buňky (pixels). Poloha pixelů je dána přesnými souřadnicemi. Příkladem rastrového modelu jsou data převedena z tištěného formátu do digitálního – naskenovaná mapa, letecké a družicové snímky aj. Rastrová data usnadňují shromažďování dat vektorových.

Vektorový datový model

Vektorový model na rozdíl od rastrového pracuje s jednotlivými geoprvky. Každému geoprvku je přiřazen jedinečný identifikátor. Základními prvky vektorových dat jsou:

- *bod* – určený souřadnicemi x,y (např. strom)
- *linie* – přímka nebo křivka mezi dvěma body (např. řeka)
- *plocha (polygon)* – vyjádřena pomocí uzavřené obrysové linie (např. pole)
- *hrana* – samostatná linie
- *řetězec* – soustava na sebe navazujících linií, kdy počáteční uzel není totožný s uzlem koncovým

U linií se rozlišují počáteční a koncový bod – uzel, mezilehlé body se označují jako vrcholy (vertex).

7. NÁVRH ODDÍLŮ A OBSAHU JEDNOTLIVÝCH MAPOVÝCH LISTŮ REGIONÁLNÍHO ATLASU

Návrh oddílů a posléze i obsahů jednotlivých mapových listů regionálního atlasu Jihočeského kraje představuje výběr těch geografických informací, které jsou úzce spjaty s regionálními specifiky, týkající se fyzickogeografického i socioekonomického prostředí.

7.1. NÁVRH ODDÍLŮ

Návrh obsahuje devět tématických oddílů:

- *oddíl:* **Základní informace**
- *oddíl:* **Příroda**
- *oddíl:* **Obyvatelstvo**
- *oddíl:* **Hospodářství**
- *oddíl:* **Doprava**
- *oddíl:* **Školství, zdravotnictví, sociální péče**
- *oddíl:* **Kultura a cestovní ruch**
- *oddíl:* **Bydlení a bytová výstavba**
- *oddíl:* **Sport a turistika**

Prvním oddíl nese název **Základní informace**. Jeho hlavním úkolem je především úvodní představení kraje a zařazení regionu do systému samosprávných celků ČR.

Druhý oddíl **Příroda** je tvořen čtyřmi mapovými dvojlisty. První je věnovaný leteckému snímkování, druhý obecně zeměpisným a klimatickým charakteristikám, třetí geologii a geomorfologii a poslední je zaměřený na ochranu přírody regionu. Tento oddíl je z mého pohledu v různých obměnách nepostradatelný pro každý typ atlasu. Prioritou bylo, aby zobrazoval nejdůležitější fyzickogeografické charakteristiky území.

Třetí oddíl s názvem **Obyvatelstvo** je neobsáhlejší. Hlavním cílem tohoto oddílu je poskytnutí podrobných informací z oblasti demografie i geografie obyvatel. Aby

byly mapové dvojlisty navzájem provázané a vytvářely komplexní pohled na danou problematiku, byl návrh proveden v tomto rozsahu.

Důležitým zdrojem socioekonomických údajů je oddíl **Hospodářství**. Je navržen ve třech mapových dvojlistech, kde se první věnuje zemědělství, druhý průmyslu a třetí nezaměstnanosti.

Oddíl věnovaný **Dopravě** má za úkol nejen zobrazit hlavní dopravní tahy v regionu, ale také poskytnout náhled na vývoj, intenzitu a strukturu přepravy vzhledem k stále rostoucí automobilizaci.

Tyto oddíly lze považovat za základní. Měly by být součástí každého všestranně zaměřeného tematického atlasu.

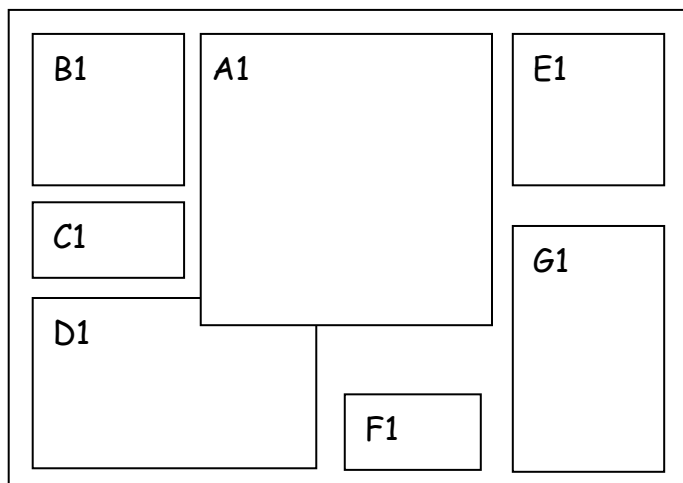
Dalšími navrženými oddíly jsou: **Školství, zdravotnictví, sociální péče, Kultura a cestovní ruch, Bydlení a bytová výstavba a Sport a turistika**. Patří spíše mezi nadstavbové. Jsou zařazeny z toho důvodu, protože se v oblastech jejich zájmů odehrály v poslední letech důležité změny nebo prošly specifickým vývojem, na který bylo nutno poukázat.

7.1. NÁVRH JEDNOTLIVÝCH MAPOVÝCH LISTŮ A JEJICH OBSAHU

1.oddíl: Základní informace

Hlavním úkolem úvodní kapitoly atlasu je výstižně představit Jihočeský kraj. První mapový dvojlist je proto věnován základní charakteristice a administrativnímu členění. (*Schéma č.1*) V hlavní mapě (**A1**) navrhuji linií vyznačit státní hranici, hranice kraje, okresů, správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) a hranice území obcí. Dále je důležité barevně odlišit okresy a pro SO ORP včetně obcí s pověřených obecních úřadů (POÚ) v rámci okresů použít barevnou škálu jedné barvy. Do mapy je také nutné vyznačit města a obce - neměly by chybět značky pro: krajské a okresní město, ORP a obce s POÚ. Mapa s názvem Mikroregiony (**B1**) má za úkol zobrazit dobrovolné svazky obcí, které existovaly v kraji v roce 2007. V podkladu mapy budou linií zobrazeny hranice kraje, ORP a území obce, na nichž budou barevně odlišeny jednotlivé mikroregiony s popiskem. Jejich seznam je vhodné zařadit do tabulkové přílohy atlasu. Sektor **C1** je věnován znaku Jihočeského kraje a stručnému povídání o jeho symbolice. V levém dolním rohu je místo pro mapu administrativního členění zobrazující Českou republiku (**D1**) na úrovni NUTS2 a NUTS3 s popiskem krajských měst. Je zařazena pro lepší pochopení struktury administrativního členění naší republiky. Graf (**E1**) (*Příl.č.10*) poukazuje na postavení Jihočeského kraje z různých hledisek, vyjadřuje jeho procentuální zastoupení ve vztahu k ČR. Do textu (**G1**) je vhodné zařadit vysvětlení pojmů např. NUTS a především poskytnout informace o tom v jakých kategoriích drží Jihočeský kraj prvenství mezi ostatními kraji.

Schéma č.1

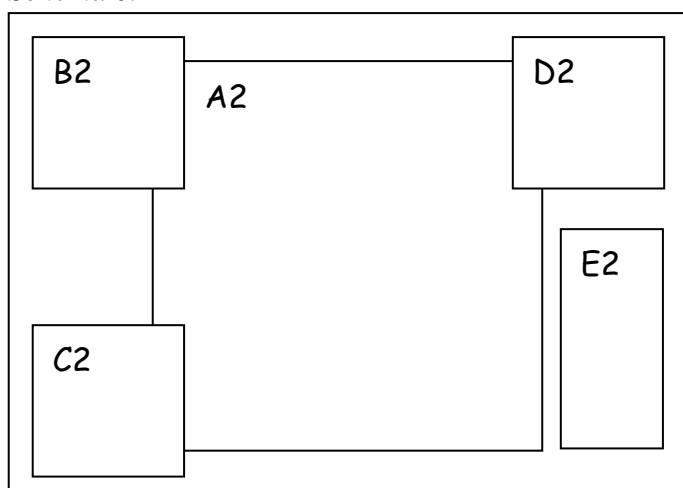

- A1** – *mapa* - Administrativní členění kraje (1:450 000)
- B1** – *mapa* – Mikroregiony = dobrovolné svazky obcí kraje 2007 (1:1 000 000)
- C1** – *obrázek + text* - Znak kraje, popř. symboly kraje
- D1** – *mapa* – Administrativní členění ČR (1:4 000 000)
- E1** - *graf* – Podíl kraje na vybraných ukazatelích
- F1** – *text* - zdroje dat
- G1** – *text* – Charakteristika kraje + „nej... Jihočeského kraje“

2. oddíl: Příroda

Oddíl věnovaný přírodě by z mého pohledu bylo vhodné uvést ortofotomapy kraje. (*Schéma č.2*) Protože je jí vyhrazen celý dvojlist, je možné hlavní část (**A2**) zobrazit ve větším měřítku než jsou ostatní hlavní mapy v navrhovaném atlasu. Ortofotomapu by bylo vhodné uvést pouze popiskami okresních měst. V sektorech **B2**, **C2** a **D2** je místo pro výřezy zajímavých území z hlavní mapy ve větším měřítku např. vodní nádrž Lipno, město České Budějovice, Třeboňské rybníky apod. Část **E2** je věnovaná teorii o družicovém a leteckém snímkování a zdrojům dat s tím souvisejících.

Schéma č.2

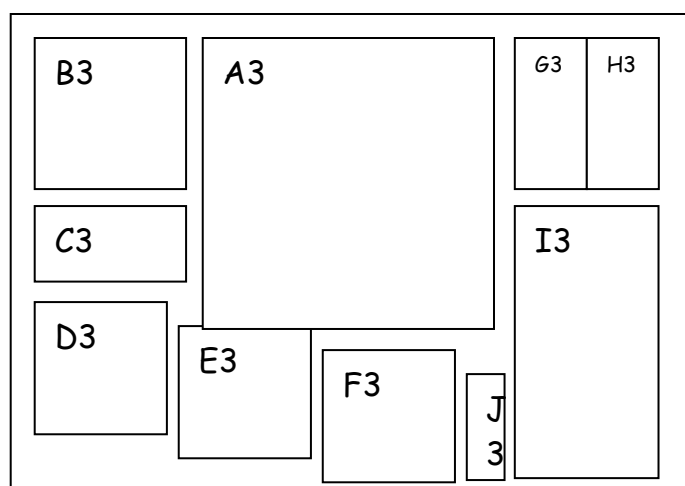

- A2** – Ortofotomapa Jihočeského kraje (1:300 000)
- B2** – *snímek* - výřez zajímavého území z hlavního snímku ve vhodném měřítku
- C2** – *snímek* - výřez zajímavého území z hlavního snímku ve vhodném měřítku
- D2** – *snímek* - výřez zajímavého území z hlavního snímku ve vhodném měřítku
- E2** – *text* – informace o leteckém a družicovém snímkování

Na dalším mapovém dvojlistu (*Schéma č.3*) dominuje obecně zeměpisná mapa, ostatní mapy a grafy jsou věnované klimatickým charakteristikám. U obecně zeměpisné

mapy (**A3**) navrhuji vyznačit hranice kraje, sídla nad 2000 obyvatel, výškové stupně a charakteristiky obecné geografie jako např. výškové kóty, rybníky, nádrže, vodní toky, průsmyky, jeskyně apod. Do koncepce je zařazena mapa klimatických oblastí (**B3**) vycházející z Quittovy klasifikace. Nejvhodnější metodou pro tvorbu této mapy je metoda areálová, jednotlivé oblasti je nutné odlišit - nejlépe barevně. Tabulka **C3** charakterizuje klimatické oblasti podle Quitta a zároveň tvoří legendu k předcházející mapě. U map **D3**, **E3** a **F3** je opět vhodné využít areálovou metodu. Grafy **G3** a **H3** dobře zapadají do návrhu dvojlistu. Bude z nich zřejmé rozložení teplot (spojnicový graf) a srážek (sloupcový graf) během roku. Díky možnosti srovnání dvou odlišných oblastí bude viditelný i vliv nadmořské výšky na tyto jevy. Pravý dolní roh opět patří textové části.

Schéma č.3

A3 – *mapa* – Obecně zeměpisná mapa (1:450 000)

B3 – *mapa* – Klimatické oblasti kraje (1:1 000 000)

C3 – *tabulka* – Charakteristika klimatických oblastí

D3 – *mapa* – Průměrné roční teploty (1:1 300 000)

E3 – *mapa* – Průměrný roční úhrn srážek (1:1 300 000)

F3 – *mapa* – Průměrná roční rychlost větru (1:1 300 000)

G3 – *graf* – Roční chod teplot a srážek v Českých Budějovicích

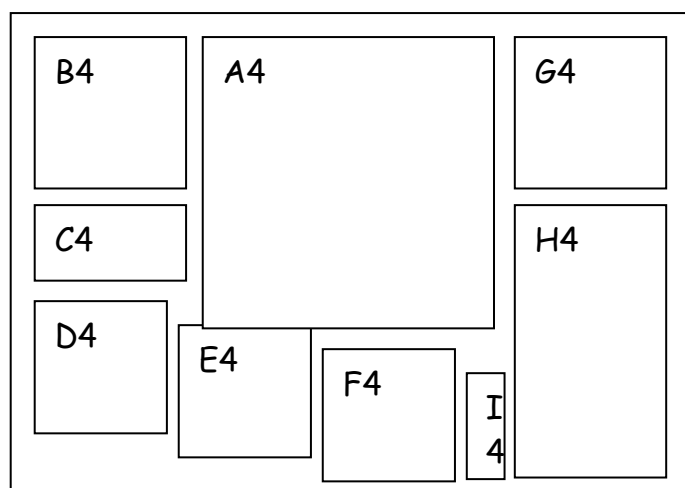
H3 – *graf* – Roční chod teplot a srážek na Churáňově

I3 – *text* – Vysvětlení pojmů+charakteristika oblasti (ve vztahu k mapovému listu + maximální a minimální hodnoty teplot a srážek v rámci kraje)

J3 – *text* – zdroje dat

Třetí mapový dvojlist spadající do oddílu Příroda se věnuje regionu z hlediska geologie, geomorfologie a využití země. (*Schéma č.4*) V hlavní části je umístěna mapa geomorfologického členění (**A4**). Na podkladu obecně zeměpisné mapy by měly být vyznačeny kromě hranic kraje a měst ORP, vzhledem ke geomorfologickému členění především hranice oblasti, podoblasti, celku a podcelku včetně popisků. V části **B4** je místo pro geologickou mapu, kde lze rozpoznat horninové stáří, vodní toky a nejvýznamnější horopisné celky. Tabulka (**C4**) vypovídající o vrásnění a vývoji živých organismů v jednotlivých geologických dobách je zde umístěna pro lepší orientaci v historii utváření reliéfu a života na něm. Mapy **D4** a **E4** jsou věnovány půdám, resp. jejich typům a druhům. Při jejich tvorbě je nezbytné využití areálové metody. Tato metoda je vhodná i pro mapu s názvem Využití země (**F4**), která by měla být sestavena podle těchto kategorie: orná půda, louky a pastviny, lesy, vodní plochy, zástavba, průmyslové plochy a těžba nerostných surovin. V mapě by neměly chybět hranice ORP a města do 2000 obyvatel. S touto mapou souvisí dva výsečové grafy (**G4**), které přinesou srovnání Jihočeského kraje a České republiky v již zmíněných kategoriích. Poslední částí mapového listu je textová část věnovaná geologickému a geomorfologickému vývoji oblasti.

Schéma č.4

A4 – mapa – Geomorfologické členění (1:450 000)

B4 – mapa – Geologická mapa (1:1 000 000)

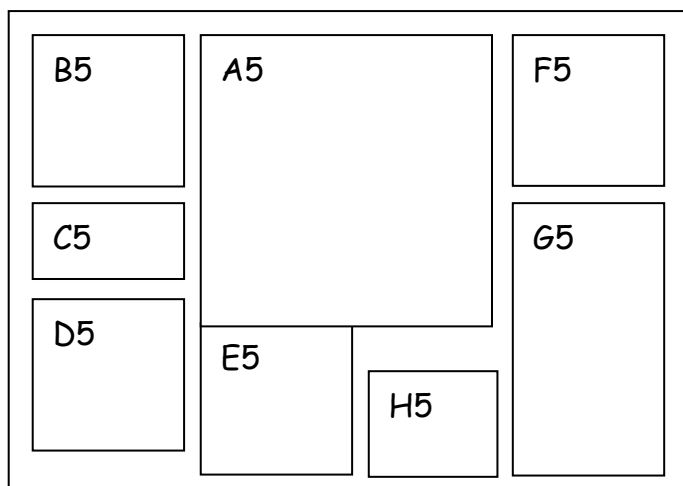
C4 – tabulka – Geologický vývoj

D4 – mapa – Půdní typy (1:1 300 000)

- E4 - *mapa* – Půdní druhy (1:1 300 000)
- F4 – *mapa* – Využití země (1:1 300 000)
- G4 – *graf* - Využití země (Jihočeský kraj a Vysočina)
- H4 – *text* – Stručný popis geologického a geomorfologického vývoje oblasti
- I4 – *text* – zdroje dat

Poslední mapový dvojlist věnující se svou náplní přírodě je zaměřený na její ochranu. (*Schéma č.5*) Nejvhodnější je pro toto téma mapa (**A5**), kde jsou na podkladu, který zobrazuje zalesněné oblasti, vodní toky a města ORP, areálovou metodou znázorněny národní parky (NP), chráněné krajinné oblasti (CHKO), metodou značek maloplošná chráněná území a biosferické rezervace UNESCO. Mapa **B5** by se měla věnovat vodstvu oblasti. Měly by v ní být vyznačeny vodní toky, vodní nádrže a rybníky, hranice povodí, průměrný roční průtok, areály chráněné oblasti přirozené akumulace povrchových vod a bodovou metodou objem vodních nádrží. V tabulce **C5** jsou uvedeny významné řeky, rybníky a přehrady Jihočeského kraje s měrnými hodnotami. Mapa **D5** by měla znázorňovat stupeň znečištění vodních toků a mapa **E5** bodovou metodou upozorňovat na množství emisí oxidů dusíku a oxidů síry v ovzduší. Z grafu (**F5**) by měl být patrný podíl Jihočeského kraje na celkové rozloze ČR z hlediska NP, CHKO, národních přírodních rezervací (NPR), národních přírodních památek (NPP), přírodních rezervací (PR) a přírodních památek (PP). V textové části by se mělo objevit např. vysvětlení rozdílů mezi velkoplošným a maloplošným chráněným územím aj.

Schéma č.5

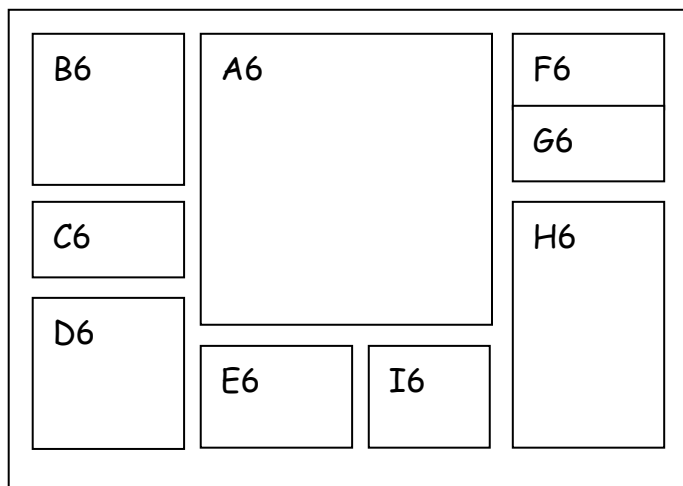
- A5** – *mapa* – Ochrana přírody (1:450 000)
- B5** – *mapa* – Povodí a vodnatost řek (+objem vodní nádrže) (1:1 000 000)
- C5** – *tabulka* – Největší řeky, rybníky a přehrady Jihočeského kraje (ČR)
- D5** – *mapa* – Znečištění vod (1:1 000 000)
- E5** – *mapa* – Znečištění ovzduší (1:1 000 000)
- F5** – *graf* – Chráněná území
- G5** – *text* – Vysvětlení pojmů
- H5** – *text* – zdroje dat

3. oddíl: Obyvatelstvo

V celém oddílu je nejčastěji užitá metoda kartogramu, hlavní mapy v měřítku 1:450 000 jsou vždy vyhotoveny na úrovni obcí. Popisky jsou z důvodu únosnosti mapy pouze u okresních měst a ORP.⁶ Hodnoty obcí, které byly zpracovány a použity při tvorbě ukázkových mapových listů, jsou součástí tabulkových příloh.

Na úvod nejrozsáhlejšího oddílu je navržen mapový dvojlist věnovaný hustotě zalidnění.(*Schéma č.6*) Jihočeský kraj je regionem s nejnižší hustotou zalidnění v České republice, přesto na úrovni obcí i ORP existují velké rozdíly, na které je nutno poukázat.

Schéma č.6

- A6** – *mapa* – Hustota zalidnění za obce (k 31.12. 2007) (1:450 000)
- B6** – *mapa* – Hustota zalidnění za ORP (k 31.12. 2007) (1:1 000 000)
- C6** – *tabulka/text* – maximální a minimální hodnoty (v rámci kraje)
- D6** – *mapa* – Míra urbanizace ORP (k 31.12.2007) (1:1 000 000)
- E6** – *graf* – Vývoj hustoty zalidnění a míry urbanizace v kraji 1998-2007

⁶ Podle návrhu atlasu jsou všechny obce zobrazeny a popsány v příložené administrativní mapě kraje v měřítku 1: 200 000, která je z druhé strany listu opatřena rejstříkem. Podle ní lze dohledat příslušnou obec, v mapě číst a interpretovat ji.

F6 – graf – Hustota zalidnění krajů ČR (k 31.12.2007)

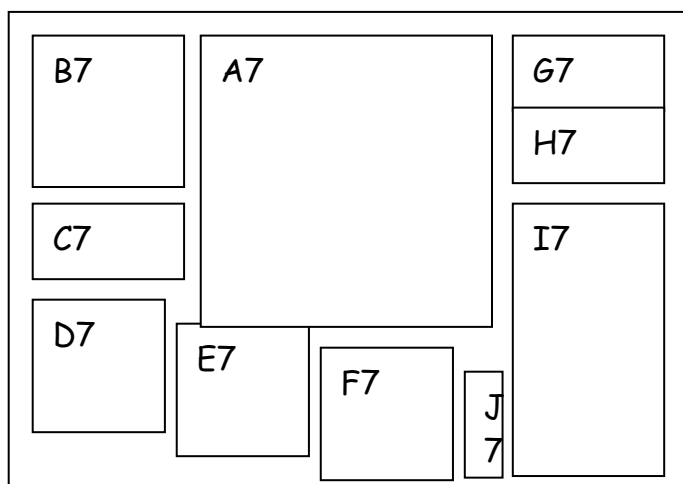
G6 – graf - Míra urbanizace krajů ČR (k 31.12.2007)

H6 – text – Vysvětlení pojmů+trend

I6 – text – zdroje dat

Následující tři mapové dvojlisty jsou věnovány vývoji přirozeného přírůstku (*Schéma č.7*), migračního salda (*Schéma č.8*) a celkovému přírůstku obyvatel (*Schéma č.9*). Tato témata jsem zvolila pro návrhy ukázkových mapových listů, proto je jejich náplň podrobněji popsána v další kapitole. Hlavní část dvojlistu vždy mapuje vývoj v období let 2001-2007. Výběrem tohoto období jsem chtěla ukázat změny, které se udály v těchto kategoriích během poměrně krátkého časového úseku od posledního SLDB.

Schéma č. 7

A7 – mapa – Vývoj přirozeného přírůstku 2001-2007(obce) (1:450 000)

B7 – mapa – Vývoj porodnosti 2001-2007(obce) (1:1 000 000)

C7 – tabulka – maximální a minimální hodnoty porodnosti, úmrtnosti a přirozeného přírůstku v Jihočeském kraji

D7 – mapa – Vývoj porodnosti 1998-2001 (ORP) (1:1 300 000)

E7 - mapa – Vývoj porodnosti 2001-2004 (ORP) (1:1 300 000)

F7 – mapa – Vývoj porodnosti 2004-2007 (ORP) (1:1 300 000)

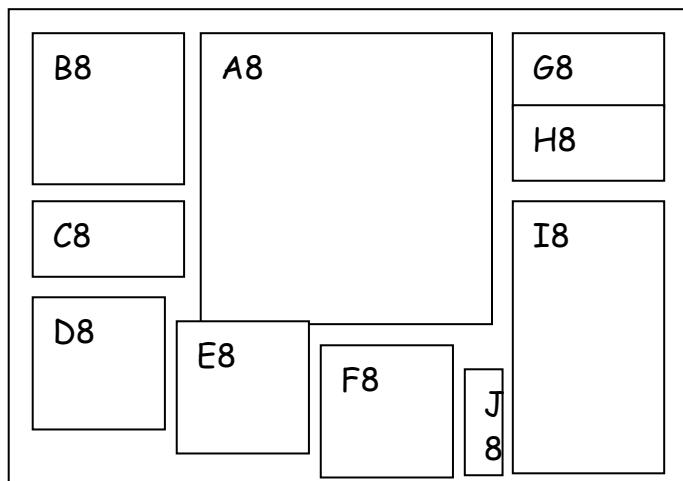
G7 – graf - Vývoj přirozeného přírůstku v krajích ČR (průměr za období 2001-2007)

H7 – graf - Vývoj přirozeného přírůstku v Jihočeském kraji (1998-2007)

I7 – text – Vysvětlení pojmů + trend

J7 – text – zdroje dat

Schéma č.8

A8 – *mapa* – Vývoj migrace 2001-2007(obce) (1:450 000)

B8 – *tabulka* – Kdo a kam v Jihočeském kraji nejčastěji migruje?!

C8 – *tabulka* – maximální a minimální hodnoty migračního salda v Jihočeském kraji

D8 – *mapa* – Vývoj migrace 1998-2001 (ORP) (1:1 300 000)

E8 – *mapa* – Vývoj migrace 2001-2004 (ORP) (1:1 300 000)

F8 – *mapa* – Vývoj migrace 2004-2007 (ORP) (1:1 300 000)

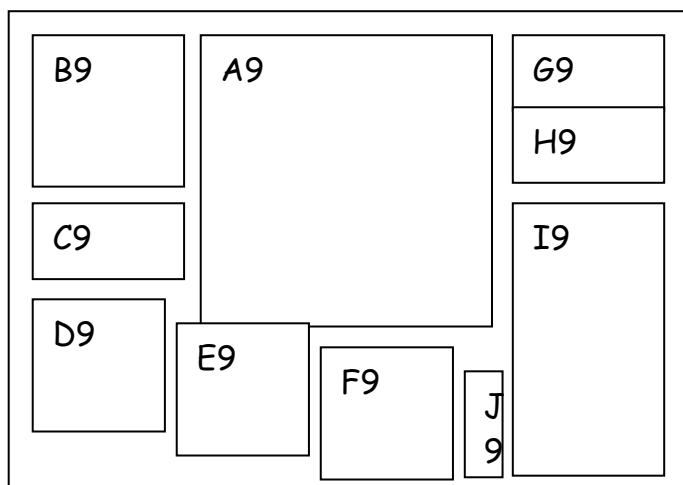
G8 – *graf* - Vývoj migrace v krajích ČR (průměr za období 2001-2007)

H8 – *graf* - Vývoj migrace v Jihočeském kraji (1998-2007)

I8 – *text* – Vysvětlení pojmů + trend

J8 – *text* – zdroje dat

Schéma č.9

A9 – *mapa* – Vývoj celkového přírůstku 2001-2007(obce) (1:450 000)

B9 – *mapa* – Vývoj počtu obyvatel – rozdíl ve sledovaných obdobích (ORP) (1:1 000 000)

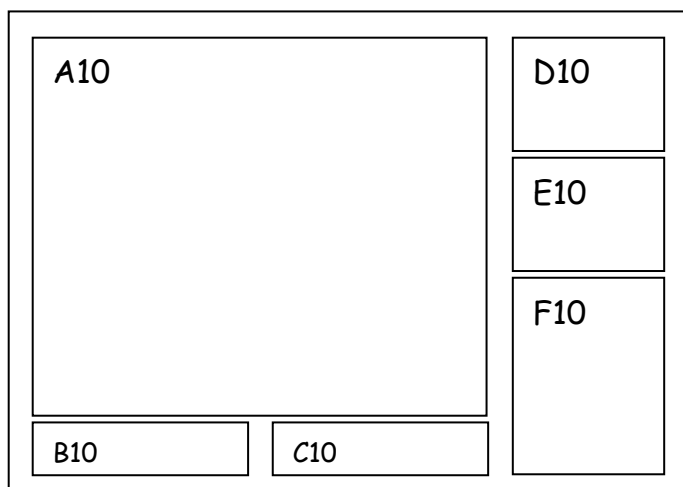
C9 – *tabulka* – maximální a minimální hodnoty celkového přírůstku v Jihočeském kraji

D9 – *mapa* – Vývoj celkového přírůstku 1998-2001 (ORP) (1:1 300 000)

- E9** - *mapa* – Vývoj celkového přírůstku 2001-2004 (ORP) (1:1 300 000)
F9 – *mapa* – Vývoj celkového přírůstku 2004-2007 (ORP) (1:1 300 000)
G9 – *graf* - Vývoj celkového přírůstku v krajích ČR (průměr za období 2001-2007)
H9 – *graf* - Vývoj celkového přírůstku v Jihočeském kraji (1998-2007)
I9 – *text* – Vysvětlení pojmů + trend
J9 – *text* – zdroje dat

Další mapový dvojlist se věnuje věkovému skladbě obyvatel Jihočeského kraje. (*Schéma č.10*) Jeho uspořádání se liší od ostatních navrhovaných mapových listů. V hlavní části (**A10**) jsou umístěny 4 mapy (*Příl. č.11*)⁷, které dle mého názoru nejlépe vystihují věkové složení obyvatel a je na nich dobře patrné demografické stárnutí populace. V tomto případě bylo vhodné zvolit odlišnou koncepci, mapový list má tak větší vypovídací hodnotu. Další části mapového listu jsou patrné ze schématu a nepotřebují bližší popis.

Schéma č.10

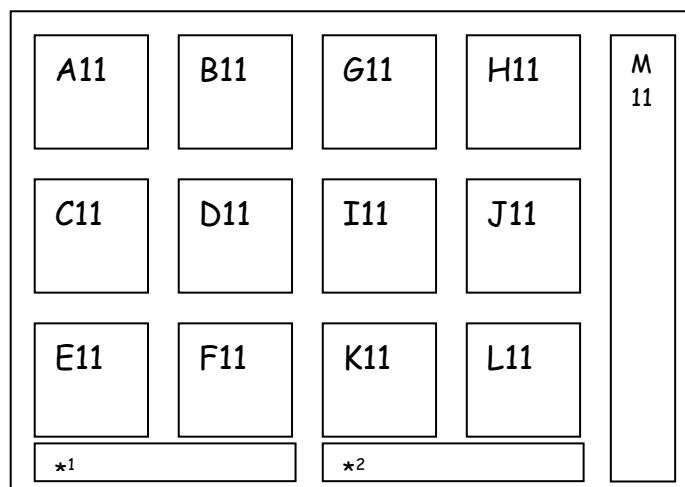

- A10** – 4 mapy – Průměrný věk 1998 a 2001 (ORP), Index stáří 1998 a 2001 (ORP) (1:1 000 000)
B10 – *tabulka* – maximální a minimální hodnoty průměrného věku a indexu stáří v Jihočeském kraji
C10 – *text* – zdroje dat
D10 – *graf* - Vývoj průměrného věku a indexu stáří Jihočeského kraje a ČR 1998-2007
E10 – *graf* – Věková pyramida
F10 – *text* – Vysvětlení pojmů + trend

⁷ Velikost *Obr.2.* je přizpůsobena stránce ve formátu A4, v navrhovaném atlase jsou kartogramy navrženy v měřítku 1:1 000 000.

Poslední mapový dvojlist (*Schéma č.11*), jenž je zařazen do tohoto oddílu, obsahuje rozličné druhy map a grafů. Všechny se však týkají geografie obyvatel a neměly by v tomto atlase chybět. Dvojlist má opět specifickou koncepci. Ke každému kartogramu v měřítku 1: 1 300 000 zobrazujícímu situaci jevu v hranicích SO ORP se vztahuje graf dokumentující buď vývoj nebo strukturu dané problematiky v Jihočeském kraji a České republice. Do dvojlistu je zařazena mapa sňatečnosti (*Příl. č. 12*), k ní se vztahuje graf znázorňující vývoj průměrného věku manželů při sňatku v posledních deseti letech (*Příl. č.13*), také mapu rozvodovosti (*Příl. č.14*) s grafem jejího vývoje 1998-2007 (*Příl. č.15*) a kartogram potratovosti (*Příl. č.16*) s grafem vývoje umělých a samovolných potratů 1998-2007 (*Příl. č.17*). Dále jsou zde zařazeny mapy a grafy související se vzdělaností obyvatel, národnostním složením a mírou religiozity. Nejaktuálnější data k těmto tématům jsou k dispozici z posledního SLDB, proto se mapy a grafy vztahují k roku 2001. Je zde uvedeno srovnání s rokem 1991 (datum předchozího SLDB) pro představu o vývoji jevu.

Schéma č.11

A11 – mapa – Sňatečnost 2007 (ORP) (1:1 300 000)

B11 – graf – Vývoj průměrného věku manželů při sňatku v Jihočeském kraji a ČR (1998-2007)

C11 – mapa – Rozvodovost 2007 (ORP) (1:1 300 000)

D11 – graf – Vývoj rozvodovosti 1998-2007 v Jihočeském kraji a ČR

E11 - mapa – Potratovost 2007 (ORP) (1:1 300 000)

F11 – graf – Vývoj potratovosti 1998-2007 v Jihočeském kraji a ČR

G11 – mapa – Vzdělanost obyvatel 2001 (podíl obyvatel s maturitou a vyšším na obyvatelstvu starším 15 let) (ORP) (1:1 300 000)

H11 – graf – Vzdělanostní struktura obyvatel Jihočeského kraje a ČR 1991 a 2001

I11 – mapa – Míra religiozity 2001 (podíl věřících na celkovém počtu obyvatel) (ORP)

(1:1 300 000)

J11 – graf – Náboženská struktura obyvatel Jihočeského kraje a ČR 1991 a 2001

K11 – mapa – Česká národnost 2001 (podíl obyvatel české národnosti na obyvatelstvu celkem) (ORP) (1:1 300 000)

L11 – graf – Národnostní struktura obyvatel Jihočeského kraje a ČR 1991 a 2001

M11 – text – Vysvětlení pojmů + trend

***¹N11** – tabulka/text – Seznam vysokých škol v kraji

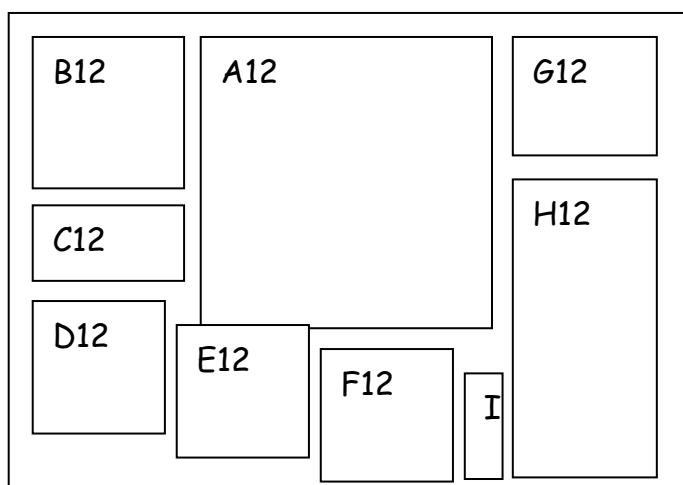
***²O11** – text – zdroje dat

4.oddíl: Hospodářství

V rámci oddílu Hospodářství jsou v návrhu tři mapové dvojlisty. První je blíže zaměřený na zemědělství, druhý na průmysl a třetí je věnovaný nezaměstnanosti.

Mapa v hlavním měřítku (**A12**) prvního zmíněného dvojlistu (*Schéma č.12*) má za úkol představit zemědělství v regionu. Do podkladu této mapy navrhuji areálovou metodou zaznamenat typy zemědělských výrobních oblastí a bodovou metodou vyznačit největší chovy hospodářských zvířat do sídel podniku. V mapě by neměly chybět hranice SO ORP pro lepší orientaci. Kartogram věnovaný lesnímu hospodářství (**B12**) má znázorňovat podíl lesů na rozloze katastru. Metodou značek je vhodné mapu doplnit např. o sídla dřevozpracujících a nábytkářských podniků. Mapy **D12**, **E12** a **F12** jednoduchým kartogramem vyjadřují téma, pro které jsou setavené. V mapách postačí vyznačit hranice SO ORP a jejich sídla. Graf zaměřený na vývoj těžby dřeva a text vysvětlující trend zemědělství a lesnictví jsou vhodným doplňkem ostatních map.

Schéma č.12

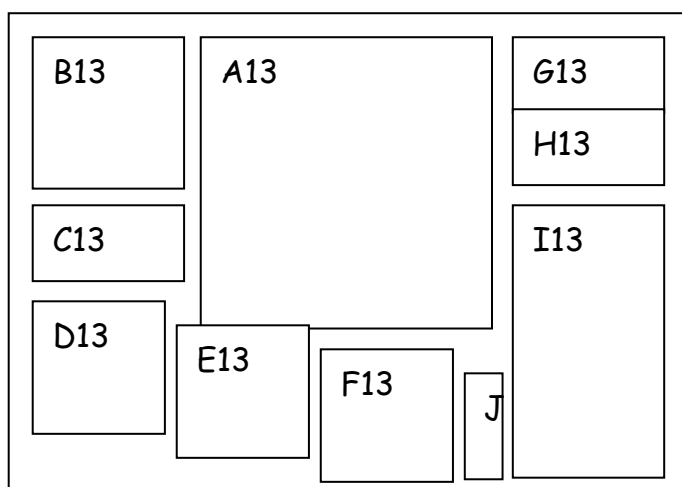

A12 – mapa – Zemědělství (1:450 000)

- B12** – *mapa* – Lesní hospodářství (obce) (1:1 000 000)
C12 – *tabulka* – sumy vypěstovaných plodin a chovaných zvířat v Jihočeském kraji a podíly v rámci ČR
D12 – *mapa* – Míra zornění (ORP) (1:1 300 000)
E12 – *mapa* – Cena zemědělské půdy (ORP) (1:1 300 000)
F12 – *mapa* – Zaměstnanost v zemědělství, lesnictví a rybolovu (ORP) (1:1 300 000)
G12 – *graf* – Vývoj těžby dřeva v Jihočeském kraji (podíl na ČR) 2001-2007
H12 – *text* – Vysvětlení pojmů + trend
J12 – *text* – zdroje dat

Další mapový dvojlist je věnovaný průmyslu. (*Schéma č.13*) Mapu **A13** je navržena takto: kartogram průměrné hrubé měsíční mzdy v průmyslu na 1 zaměstnance za SO ORP, dále výsečovým diagramem znázorňující strukturu průmyslu, z jehož velikosti lze zjistit počet zaměstnanců. V pravém horním rohu je umístěna mapa vypovídající o zahraničních investicích regionu (**B13**). Kartogramem budou vyznačeny přímé zahraniční investice na 1 obyvatele v hranicích ORP, metodou značek investice zprostředkované Czechinvestem a země původu investora. U mapy **D13** pro její přehlednost navrhuji do podkladu tvořeného hranicemi SO ORP značkami zaznamenat ložiska nerostných surovin. V sektorech **E13** a **F13** je vyhrazeno místo pro kartogramy na příslušná témata. Grafy **G13** a **H13** (nejlépe výsečové) navrhuji sestavit podle dat zprostředkovaných agenturou Czechinvest.

Schéma č.13

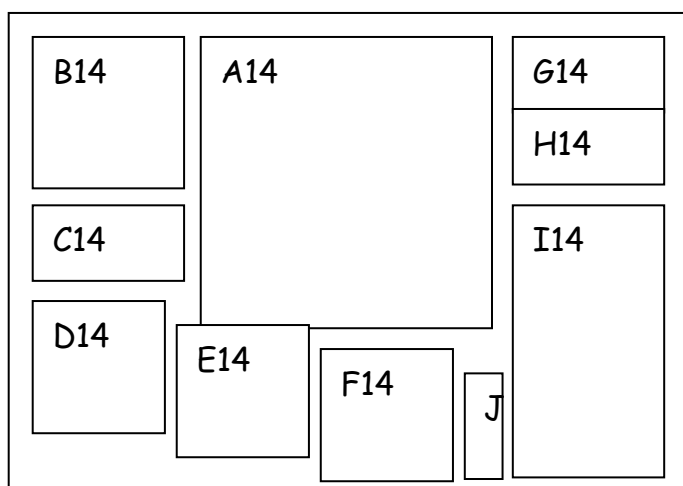

- A13** – *mapa* – Průmysl (1:450 000)
B13 – *mapa* – Zahraniční investice (1:1 000 000)

- C13** – *tabulka* – Největší průmyslové podniky v kraji (počet zaměstnanců, zaměření)
D13 – *mapa* – Těžba nerostných surovin (1:1 300 000)
E13 – *mapa* – Ekonomické subjekty (ORP) (1:1 300 000)
F13 – *mapa* – Zaměstnanost v průmyslu (ORP) (1:1 300 000)
G13 – *graf* – Investice do krajů ČR
H13 – *graf* – Nová pracovní místa v průmyslu v Jihočeském kraji
I13 – *text* – Vysvětlení pojmů + trend
J13 – *text* – zdroje dat

Mapovému dvojlistu zabývajícím se nezaměstnaností (*Schéma č.14*) není v této kapitole věnována přílišná pozornost. Byl vytvořen jeho ukázkový list (*Příl.x*), proto je jeho podrobnější popis zařazen v následující kapitole.

Schéma č.14

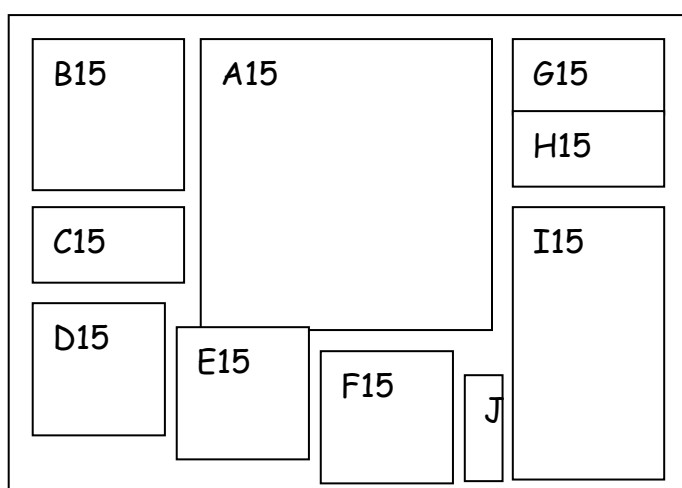

- A14** – *mapa* – Nezaměstnanost 2008 (obce) (1:450 000)
B14 – *mapa* – Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo (ORP) (1:1 000 000)
C14 – *tabulka* – maximální a minimální hodnoty nezaměstnanosti v kraji
D14 – *mapa* – Nezaměstnanost 2006 (ORP)(1:1 300 000)
E14 – *mapa* – Nezaměstnanost 2007 (ORP) (1:1 300 000)
F14 – *mapa* – Nezaměstnanost 2008 (ORP) (1:1 300 000)
G14 – *graf* – Nezaměstnanost v krajích ČR 2008
H14 – *graf* – Vývoj nezaměstnanosti v Jihočeském kraji 1998-2008
I14 – *text* – Vysvětlení pojmů + trend
J14 – *text* – zdroje dat

5.oddíl: Doprava

Další mapový dvojlist (*Schéma č.15*) bude zobrazovat dopravní infrastrukturu kraje. Na mapě **A15** by neměly chybět tyto kategorie železnic: úzkokolejná, regionální, celostátní, celostátní rychlíková, celostátní rychlíková elektrifikovaná uvedené s číslem trati. V silniční síti by měli být vyznačeny úseky dálnice a silnice 1.a 2. třídy s popiskem. Do mapy by měly být zaneseny také silnice a železnice začleněné do evropských koridorů jak již zbudované, tak i projektované, dále také hraniční přechody a sídla nad 2000 obyvatel. Úkolem mapy **B15** je odhalit spádovost dopravy ve vztahu k určitému středisku (ORP). Do podkladu mapy by bylo vhodné vyznačit hranice SO ORP, bude tak patrnější zda je mezi dopravními regiony a SO ORP nějaká vazba. Grafy struktury výkonu dopravy (**C15**) jsou pro mapový list přínosem. Plynou z nich cenné informace o rozdílech v osobní a nákladní dopravě. Mapy intenzity dopravy **D15** a **E15**, vytvořené stuhovou metodou budou poskytovat přehledný náhled na množství projíždějících vozidel či vlaků v daném úseku za den, vyznačené šířkou stuhy. V případě mapy **F15** se jedná o kartogram, kde za SO ORP bude vyznačen počet osobních automobilů na 100 obyvatel kraje. Grafy v pravém horním rohu (**G15**, **H15**) budou mapovat přepravu osob a přepravu nákladů v Jihočeském kraji za poslední desetiletí a ze tento stav v roce 2007 v krajích ČR.

Schéma č.15

A15 – mapa – Hlavní dopravní tepny (1:450 000)

B15 – mapa – Dopravně geografické regiony (1:1 000 000)

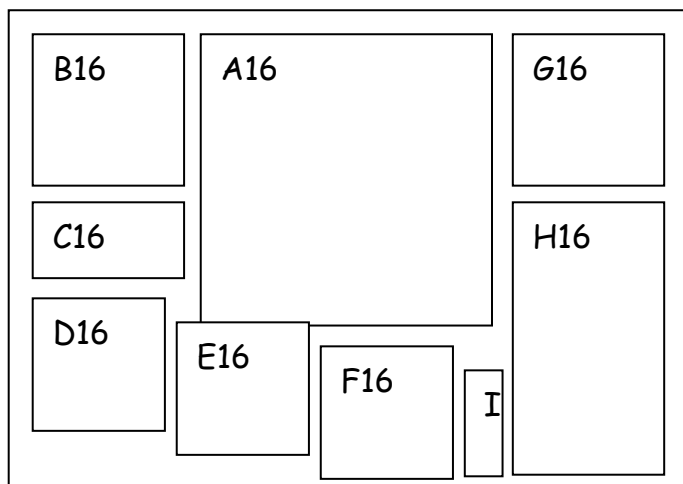
C15 – 2grafy – Struktura výkonu osobní a nákladní dopravy Jihočeského kraje

- D15 – *mapa* – Intenzita silniční dopravy (1:1 300 000)
- E15 – *mapa* – Intenzita železniční dopravy (1:1 300 000)
- F15 – *mapa* – Automobily (1:1 300 000)
- G15 – *graf* - Přeprava osob a věcí v rámci krajů ČR 2007
- H15 – *graf* – Vývoj přeprava osob a věcí v rámci Jihočeského kraje 1998-2007
- I15 – *text* – Vysvětlení pojmů + trend
- J15 – *text* – zdroje dat

6.oddíl: Školství, zdravotnictví, sociální péče

Pro šestý oddíl je vyhrazen jeden mapový dvojlist (*Schéma č.16*) Úkolem mapy **A16** je prezentovat metodou značek nebo bodů sídla jednotlivých kategorií škol. Podklad mapy by byl tvořen kartogramem vyjadřujícím počet studentů středních škol na 1000 obyvatel ve SO ORP. Do sídel středních škol je vhodné umístit diagram, který by vyjadřoval podíl studentů různých kategorií středních škol na celkovém počtu studentů kraje ve SO ORP. Mapa **B16** charakterizuje region z hlediska zdravotnických zařízení, která budou vyznačena bodovou metodou. Do podkladu mapy by bylo vhodné opět zařadit kartogram v tomto případě zobrazující např. počet ordinací ambulantní péče na 10 000 obyvatel. V mapě **D16** podobně jako předcházejících mapách budou metodou značek zaznamenány zařízení sociálních služeb např. domovy pro seniory, domovy s pečovatelskou službou aj. Mapa s názvem Záchranný systém Jihočeského kraje by měla poskytnout přehled o stanovištích záchranné zdravotnické služby, obvodních odděleních policie ČR a stanicích Hasičského záchranného sboru. Do podkladu mapy by bylo vhodné areálovou metodou vyznačit spádové oblasti záchranné služby v kontrastu s hranicemi SO ORP. Mapa **F16** je navržena jako jednoduchý kartogram vyjadřující počet obyvatel na jednoho lékaře v ORP. Do pravého horního rohu je opět umístěn graf vztahující se ke vzdělání obyvatel. Nejvhodnější pro tyto účely je výsečový diagram.

Schéma č.16

A16 – mapa – Školská zařízení (obce) (1:450 000)

B16 – mapa – Zdravotnická zařízení (obce) (1:1 000 000)

C16 – tabulka - Přehled škol a školských zařízení v Jihočeském kraji

D16 – mapa – Zařízení sociálních služeb (1:1 300 000)

E16 - mapa – Záchranný systém Jihočeského kraje (1:1 300 000)

F16 – mapa – Počet obyvatel na jednoho lékaře ORP (1:1 300 000)

G16 – graf - Vzdělanostní složení obyvatel Jihočeského kraje

H16 – text – Vysvětlení pojmů + trend

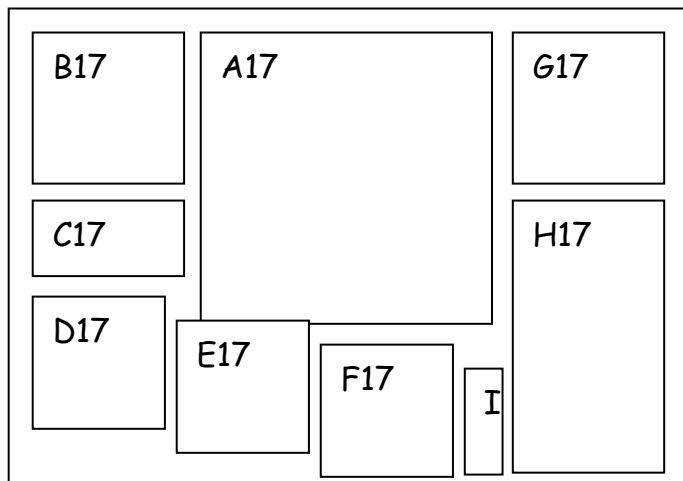
J16 – text – zdroje dat

7.oddíl: Kultura a cestovní ruch

Kultuře a cestovnímu ruchu jsem vyhradila taktéž jeden mapový dvojlist. Mapu **A17** navrhuji vytvořit na podkladu generalizované obecně zeměpisné mapy a metodou značek do ní zaznamenat památky UNESCO, městské a vesnické památkové rezervace, památkové zóny, hrady, zříceniny hradů, zámky, kostely, hradiště, pomníky, skanzeny aj. s popiskem. Mapu **B17** představuje kartogram, který bude za jednotlivé obce vypovídat o množství chat a chalup na km². Úkolem tabulky **C17** je poskytnout přehled o nejnavštěvovanějších objektech v regionu. V části **D17** je místo pro mapu, která by měla metodou značek dokumentovat kulturní instituce jako např. muzea, galerie, divadla, filharmonie, hvězdárny atd. Podobná je mapa **E17**, která taktéž metodou značek poukazuje na knihovny různého významu ležící v regionu. Do podkladu této mapy by bylo vhodné zařadit např. kartogram zobrazující počet obyvatel na jednu knihovnu za SO ORP. **F17** je jednoduchým kartogramem, který znázorňuje počet

podnikatelů v pohostinství a ubytování na 1000 obyvatel. Části **G17**, **H17** a **I17** jsou zařazeny pro doplnění a ucelení představy o kultuře a cestovním ruchu v regionu.

Schéma č.17

A17 – *mapa* – Kulturní památky a zajímavosti (1:450 000)

B17 – *mapa* – Chaty a chalupy (1:1 000 000)

C17 – *tabulka* – nejnavštěvovanější turistické objekty

D17 – *mapa* – Kulturní instituce (1:1 300 000)

E17 – *mapa* – Knihovny (1:1 300 000)

F17 – *mapa* – Podnikatelské aktivity v pohostinství a ubytování (1:1 300 000)

G17 – *fotografie* – např. památky UNESCO

H17 – *text* – Vysvětlení pojmů + trend

I17 – *text* - zdroje dat

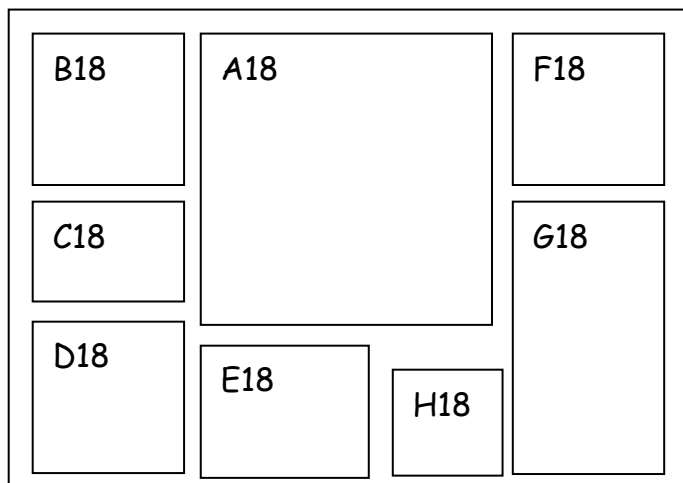
8.oddíl: Bydlení a bytová výstavba

Jako hlavní mapu (**A18**) dvojlistu věnovanému bydlení (*Schéma č.18*) je navržen kartogram vyjadřující podíl bytů v rodinných domech na celkovém počtu bytů v roce 2001⁸ za jednotlivé obce. Kartogram **B18** by měl přinést vhled do problematiky stáří zástavby v obcích regionu. Tento kartogram by měl znázorňovat především podíl bytů v domech postavených před rokem 1919. Navržená mapa **D18** se věnuje bytové výstavbě. Opět se přiklání k použití kartogramu, který znázorňoval počet všech dokončených bytů na 1000 obyvatel v rozmezí let 2001-2007 za jednotlivé obce. Grafy

⁸ Data o bydlení a bytové výstavbě se získávají při SLDB, proto se navržená mapa vztahuje k roku 2001.

E18 a F18 poslouží k lepšímu proniknutí do problematiky bydlení, přinesou také zajímavé srovnání se situací ať už vývoje výstavby či struktury bytového fondu v Jihočeském kraji a České republiky.

Schéma č.18

A18 – *mapa* – Rodinné domy (obce) (1:450 000)

B18 – *mapa* – Nejstarší byty – postavené před rokem 1919 (obce) (1:1 000 000)

C18 – *tabulka* – maximální a minimální hodnoty

D18 – *mapa* – Vývoj bytové výstavby 2001-2007 (obce)(1:1 000 000)

E18 - *graf* – Vývoj bytové výstavby v Jihočeském kraji a ČR 2001-2007

F18 – *graf* – Struktura bytového fondu v Jihočeském kraji a ČR

G18 – *text* – Vysvětlení pojmů + trend

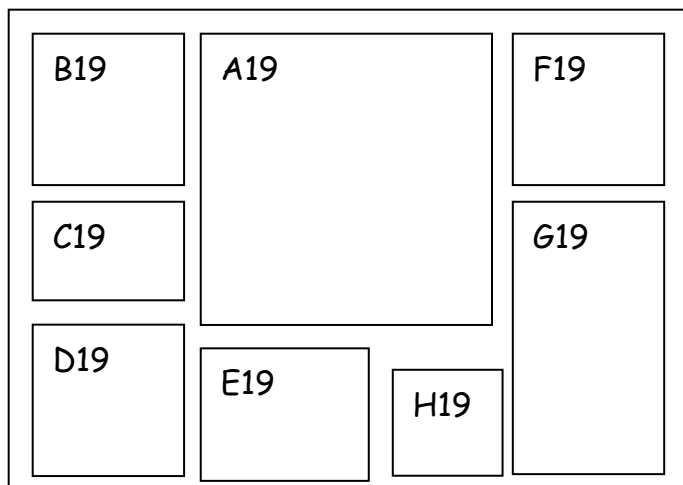
H18 – *text* - zdroje dat

Sport a turistika

Hlavní mapa (**A19**) posledního dvojlistu (*Schéma č. 19*), který by měl výstižně charakterizovat sport a turistiku regionu, se věnuje sportovním zařízením. Podklad mapy by měl tvořit kartogram počtu sportovních zařízení na 1000 obyvatel ve SO ORP, metodou značek by bylo vhodné znázornit hřiště určena pro vrcholový sport důležitých sportovních odvětví. V mapě **B19** navrhuji do podkladu generalizované obecně zeměpisné mapy zaznačit zařízení sloužící turistice. Mám na mysli např. kempy, tábořiště, koupaliště, aquaparky, lázně, lyžařské areály, zoo aj. Mapa cyklostezek (**D19**) by měla vypadat takto: podklad - kartogram hustoty cyklostezek ve SO ORP, linií

vyznačené hlavní tahy cyklostezek s popisky. Ostatní grafy jsou v návrhu umístěny pro upřesnění a doplnění map.

Schéma č.19

A19 – *mapa* – Sport (1:450 000)

B19 – *mapa* – Turistická zařízení (1:1 000 000)

C19 – *graf* – Vývoj počtu turistů 2001-2007

D19 – *mapa* – Cyklostezky (1:1 000 000)

E19 - *tabulka* – Sportovní kluby hrající nejvyšší soutěž

F19– *tabulka/text* – Slavní sportovci Jihočeského kraje

G19 – *text* – Turisticky významné regiony + zajímavosti z regionálního sportu

H19 – *text* - zdroje dat

Jak již bylo se zmíněno v předchozích kapitolách, do navrhovaného atlasu by měla být vložena mapa administrativního členění Jihočeského kraje v měřítku 1:250 000. V mapě by měla být zaznačena každá obec regionu, zaznamenaná taktéž v rejstříku na druhé straně listu. Měřítko je přizpůsobeno rozloze regionu a únosnosti mapy. Vzhledem k navrženému formátu atlasu není možné mapu zařadit mezi běžné mapové listy, a proto tvoří samostatný list.

8. KOMENTÁŘE K UKÁZKOVÝM MAPOVÝM LISTŮM

Mezi ukázkové mapové listy byly zařazeny ty, které se týkají přirozeného přírůstku, migračního přírůstku, celkového přírůstku obyvatel a nezaměstnanosti.

První tři jmenovaná témata byla zvolena, protože na sebe navazují a vzájemně se prolínají. Celkový přírůstek obyvatel je dán součtem přirozeného a migračního přírůstku, a proto je na první pohled zřejmé, jakým způsobem je ovlivněn nárůst, či úbytek počtu obyvatel každé obce Jihočeského kraje. U všech těchto hlavních map je použito jednotné měřítko (1:450 000) a stejné intervaly v legendě, aby bylo možné srovnání map a jejich interpretace. Nebylo mým záměrem, aby se mapy vztahovaly ke konkrétnímu roku, ale cílem bylo zachytit vývoj pohybu obyvatel v posledních letech. Jako mezníky byly použity roky posledního censu SLDB, tedy rok 2001 a rok 2007, jenž je posledním, za nějž jsou zpřístupněna data. Byl vypočítán průměr přírůstků za toto období. Mapy v měřítku 1:1 300 000 zachycují vývoj pohybu obyvatel ve čtyřletých intervalech shrnující poslední desetiletí ve SO ORP, kde jsou taktéž vidět změny těchto veličin v čase a je zřejmé, co celkový přírůstek obyvatel ovlivňuje. Tyto tři první mapové listy obsahují také graf, který poukazuje na situaci v dané problematice v jednotlivých krajích České republiky v roce 2007 a graf, který mapuje vývoj přírůstku v Jihočeském kraji za poslední desetiletí.

V prvním mapovém dvojlistu zaměřeném na problematiku přirozeného přírůstku je jako téma vedlejších map zvolena natalita. Upozorňuji tím na to, čím je vlastně přirozený přírůstek stanoven. Snahou bylo také ukázat vývoj natality, neboť obecně dochází v posledních letech k jejímu nárůstu. Naopak není užito žádné mapy věnující se mortalitě. Je to z toho důvodu, že její trend je v posledních letech takřka neměnný a nedochází ani k výrazným regionálním rozdílům. Při porovnání map přirozeného přírůstku a natality je navíc vliv mortality zřejmý.

Druhý ukázkový mapový dvojlist se věnuje pouze migraci. Na mapách i z grafů zachycující její vývoj je dobře patrný celkový nárůst imigrantů v posledních letech. Co je však také na první pohled zřejmé je fenomén suburbanizace. Větší města vykazují úbytek obyvatel způsobený emigrací a naopak se vlivem imigrace rozrůstají obce v zázemí těchto měst.

Třetí mapový dvojlist, jak již bylo zmíněno, je vlastně výsledkem dvou předchozích dvojlistů. Do levého horního rohu je pro srovnání zařazena mapa, kde není

zachycen průměr za sledované období, ale rozdíl mezi mezními daty, tedy roky 2001 a 2007. Výsledek vznikl odečtením počtu obyvatel v roce 2001 od počtu obyvatel v roce 2007 a je tak zachycena změna počtu obyvatel. Hlavním cílem bylo upozornit na to, že mezi jednotlivými roky může docházet k výkyvům. Mám tím na mysli, že v jednotlivých letech jdoucích za sebou nemusí docházet pouze k přírůstkům nebo pouze k úbytkům obyvatel.

Čtvrtý ukázkový mapový dvojlist se zabývá nezaměstnaností a je součástí navrženého oddílu s názvem Hospodářství. Hlavní mapa poukazuje na míru nezaměstnanosti za jednotlivé obce k 31.12.2008. Lze také porovnat míru nezaměstnanosti na konci roků 2006, 2007 a 2008 za SO ORP. V levém horním rohu je umístěn kartogram, který mapuje počet uchazečů na jedno pracovní místo ve SO ORP. Vývoj nezaměstnanosti v kraji v posledním desetiletí je zachycen v grafu.

9. ZÁVĚR

Na závěr je vhodné shrnout výsledky diplomové práce a porovnat je se stanovenými cíli.

Lze konstatovat, že se předkládaná práce, s trochou nadsázky, měla stát jakýmsi vodítkem k tomu, jak sestavit či vytvořit tematický atlas regionální úrovně. Na první pohled nevypadá koncepce atlasu příliš složitě. Pokud si však stanovíme určité normy, které by atlas měl splňovat a snažíme se vyvarovat chyb, kterých se dopustili jiní, je nejtěžší najít cestu k tomu, jak se tohoto úkolu zhostit co nejlépe. K vytvoření prvotní představy o tom, co by se mělo stát náplní tematického atlasu, posloužila odborná literatura. Lepší pohled na problematiku samotnou přineslo obeznámení se s doposud vydanými regionálními atlasy na území České republiky, kde došlo k vzájemnému porovnání jejich koncepcí, návaznosti mapových listů, vypovídací hodnotě map aj. V té chvíli už vznikaly nápady a prvotní návrhy Atlasu Jihočeského kraje.

Další pomyslnou překážkou, která stojí v cestě realizaci takového atlasu, je dostupnost dat na regionální úrovni. V úvodu byla stanovena podmínka, že by zmiňovaný atlas měl být co nejpodrobnější. Nejčastějšími uživateli regionálních atlasů se většinou stávají lidé, kteří v daném regionu žijí nebo k němu mají nějaký vztah, a proto bylo prioritní navrhnout popř. vytvořit kartogramy za jednotlivé obce Jihočeského kraje (vždy s ohledem na únosnost a estetiku mapy). Není však ve všech případech možné získat data a aktuální informace na této úrovni. Zjištění dostupnosti dat do jisté míry také ovlivnilo návrh map i mapových listů.

Prvotním cílem diplomové práce bylo vytvořit návrh oddílů Atlasu Jihočeského kraje a to tak, aby byly pokryty všechny důležité složky fyzické i sociální geografie s ohledem na specifika regionu. S tímto na zřeteli návrh oddílů i s jejich obsahem vznikl. Byla vytvořena také schémata všech mapových listů, aby bylo lépe zřetelné, jak by měl takový list vypadat. Pro upřesnění vizuální představy byly sestaveny čtyři ukázkové mapové listy. Zda takto navrhovaný Atlas Jihočeského kraje uspokojí i „náročnější“ uživatele, zatím zůstává nezodpovězené.

Musím konstatovat, že do jisté míry došlo i k naplnění dílčích cílů a to jak k prohloubení znalostí v oblasti tematické kartografie, tak ke zdokonalení práce s GIS v programu ArcView 9.1. Tento program považuji za vhodný pro sestavování map.

Máme-li k dispozici data v digitální i analogové podobě, lze různými kartografickými metodami, se kterými program umí pracovat, docílit tíženého výsledku.

Na samotný závěr je nutno ještě podotknout, že v tomto případě se jedná o návrh tištěného atlasu. V posledních letech se však stále častěji setkáváme s tzv. elektronickými atlasy, které jsou většinou zpřístupněny na internetu, což vede ke zvýšení počtu jejich uživatelů. Předložená koncepce Atlasu Jihočeského kraje může stát také předlohou či inspirací pro atlas elektronický.

10. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- Atlas Euroregionu ELBE/LABE jako prostředek vzájemného přeshraničního poznávání, 1. vyd. Ústí nad Labem, 2005.
- Atlas životního prostředí Libereckého kraje, Liberec, Liberecký kraj, 2008.
- Čapek, R., Mikšovský, M., Mucha, L., Geografická kartografie, 1. vyd. Praha, SPN, 1992. s.189.
- HRANICKO - Atlas rozvoje mikroregionu, Olomouc, UP, 2008.
- Mikulík, O., Voženílek, V., Vaishar, A. a kol., Studium rozvoje regionu založené na vizualizaci geoinformačních databází, Olomouc, UP, 2008. s.138, 144, 145,
- Murdych, Z., Tématická kartografie I., II., Praha, SPN, 1983.
- Novák, V., Murdych, Z., Kartografie a topografie, 1. vyd. Praha, SPN, 1988. s.167.
- Pyšek, J., Kartografie a topografie, I. Kartografie, 1. vyd. Plzeň, Pedagogická fakulta ZČU, 1999. s.166.
- Skokan, L., Úvod do teorie geografie I., II., Ústí nad Labem, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, 1999.
- Tematický atlas kraje Vysočina, Jihlava: Krajský úřad kraje Vysočina ve spolupráci s UP, 2008.
- Tematický atlas Olomouckého kraje, Praha, Kartografie Praha, 2008.
- Tematický atlas Středočeského kraje, Praha, Kartografie Praha, 2005.
- Veverka, B., Topografická a tematická kartografie 10, Praha, ?, 2001.
- Veverka, B., Zimová, R., Topografická a tematická kartografie, Praha, ČVÚT, 2008.
- Voženílek, V., Aplikovaná kartografie I. – tematické mapy, 1. vyd. Olomouc, UP, 1999., s.6, 9,34, 43, 142.
- Voženílek, V., Diplomové práce z geografie, Olomouc, UP, 1997.

Periodika

- Kaňok, J., Voženílek, V., GeoBusiness, Praha?, nakl.?, Barvy v mapách, 10/2008. s.30-34.

- Kaňok, J., Voženílek, V., GeoBussines, Praha?, nakl.?, Grafy a diagramy, 3/2008. s.16.-19.
- Kaňok, J., Voženílek, V., GeoBussines, Praha?, nakl.?, Kartodiagramy, 11/2008. s.36-39.
- Kaňok, J., Voženílek, V., GeoBussines, Praha?, nakl.?, Kartogramy a pseudokartogramy, 8-9/2008. s.36-39.
- Kaňok, J., Voženílek, V., GeoBussines, Praha?, nakl.?, Kompozice mapy, 4/2007. s.34-37.
- Kaňok, J., Voženílek, V., GeoBussines, Praha?, nakl.?, Legenda mapy, 3/2007. s.44-47.
- Kaňok, J., Voženílek, V., GeoBussines, Praha?, nakl.?, Měřítko mapy, 2/2007. s.36-38.
- Kaňok, J., Voženílek, V., GeoBussines, Praha?, nakl.?, Popis a písmo v mapách, 4/2008. s.20-23.
- Kaňok, J., Voženílek, V., GeoBussines, Praha?, nakl.?, Stupnice, 6-7/2008. s.28-23.

Internetové zdroje

(zkrácený zdroj, konkrétní použitý odkaz – dostupný k 1.4. 2009)

www.cenia.cz Česká informační agentura životního prostředí

http://geoportal.cenia.cz/mapmaker/MapWin.aspx?M_Site=cenia&M_Lang=cs

<http://izgard.cenia.cz>

www.cuzk.cz Český úřad zeměměřičský a katastrální

<http://geoportal.cuzk.cz/>

www.czso.cz Český statistický úřad

<http://www.czso.cz/csu/edicniplan.nsf/aktual/ep-2>

<http://www.czso.cz/csu/edicniplan.nsf/aktual/ep-9>

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/registr_ekonomickych_subjektu

<http://www.czso.cz/csu/2005edicniplan.nsf/p/3302-05>

http://www.czso.cz/sldb/sldb.nsf/i/centralni_registr_obyvatelestva

www.env.cz Ministerstvo životního prostředí ČR

<http://www.env.cz/cz/puda>

www.geology.cz Česká geologická služba

<http://www.geology.cz/extranet/geodata>

www.geonika.cz	Ústav geoniky AV ČR
www.chmu.cz	Český hydrometeorologický ústav
	http://www.chmu.cz/info/hist.html
	http://www.chmu.cz/reditel/sis/metzpr/mz526kub.html
	http://www.chmu.cz/meteo/ok/okdata12.html
www.jihoceske-cyklostezky.cz	Nadace Jihočeské cyklostezky
	http://www.jihoceske-cyklostezky.cz/pages/mapy-a-publikace.php
www.kez.cz	Kontrola ekologického zemědělství
www.klasifikace.pedologie.cz	Elektronický taxonomický klasifikační systém půd
www.mdcz.cz	Ministerstvo dopravy České republiky
www.mkrz.cz	Ministerstvo kultury ČR
www.msmt.cz	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
	http://rejskol.msmt.cz/
www.mvcr.cz	Ministerstvo vnitra České republiky
www.mze.cz	Ministerstvo zemědělství ČR
	http://www.mze.cz/Index.aspx?ch=79
	http://www.mze.cz/Index.aspx?ch=79&typ=2&ids=889&val=889
www.ochranaprirody.cz	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
www.rsd.cz	Ředitelství silnic a dálnic
	http://www.rsd.cz/Mapy
	http://www.scitani2005.rsd.cz
www.szdc.cz	Správa železniční dopravní cesty
www.szif.cz	Státní zemědělský investiční fond
www.ugn.cas.cz	Ústav geoniky AV ČR
www.uhul.cz	Ústav hospodářské úpravy lesa
	http://geoportal2.uhul.cz/index.php
www.uiv.cz	Ústav pro informace ve vzdělání
www.upu.cz	Ústřední pozemkový úřad
www.uzei.cz	Ústav zemědělské ekonomiky a informací
www.uzis.cz	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
	http://www.uzis.cz/info.php?article=1&mnu_id=2000
www.zeus.cz	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Seznam příloh

- *Příl. č.1* Hodnocení map hustoty zalidnění regionálních atlasů
- *Příl. č.2* Návrh obsahu atlasu Jihočeského kraje
- *Příl. č.3* Obsah Tematického atlasu Středočeského kraje
- *Příl. č.4* Obsah Tematického atlasu Olomouckého kraje
- *Příl. č.5* Obsah Tematického atlasu kraje Vysočina
- *Příl. č.6* Obsah Atlasu životního prostředí Libereckého kraje
- *Příl. č.7* Obsah Atlasu Euroregionu ELBE/LABE jako prostředek vzájemného přeshraničního poznání
- *Příl. č.8* Obsah Hranicko-atlas rozvoje mikroregionu
- *Příl. č.9* Podíl Jihočeského kraje na ČR ve vybraných ukazatelích
- *Příl. č.10* Průměrný věk a index stáří v Jihočeském kraji (1998 a 2007)
- *Příl. č.11* Sňatečnost v Jihočeském kraji (2007)
- *Příl. č.12* Vývoj průměrného věku manželů při sňatku
- *Příl. č.13* Rozvodovost v Jihočeském kraji (2007)
- *Příl. č.14* Vývoj rozvodovosti (1998-2007)
- *Příl. č.15* Potratovost v Jihočeském kraji (2007)
- *Příl. č.16* Vývoj potratovosti (1998-2007)

VOLNĚ VLOŽENÉ PŘÍLOHY:

- Mapový dvojlist – Přirozený přírůstek obyvatel Jihočeského kraje
- Mapový dvojlist – Migrační přírůstek obyvatel Jihočeského kraje
- Mapový dvojlist – Celkový přírůstek obyvatel Jihočeského kraje
- Mapový dvojlist – Nezaměstnanost v Jihočeském kraji

PŘÍLOHY

Příl. č.1. Hodnocení map hustoty zalidnění regionálních atlasů

	Tematický atlas Středočeského kraje	Tematický atlas Olomouckého kraje	Tematický atlas kraje Vysočina	Atlas životního prostředí Libereckého kraje	Atlas Euroregionu ELBE/LABE jako prostředek vzájemného přeshraničního poznávání	HRANICKO - Atlas rozvoje mikroregionu
Kompozice mapy	3 body	3 body	4 body	5 bodů	3 body	4 body
Matematické prvky	4 body	4 body	4 body	4 body	3 body	5 bodů
Náplň obsahu	3 body	2 body	4 body	4 body	3 body	4 body
Čitelnost mapy	2 body	2 body	4 body	4 body	1 bod	4 body
Kvalita technického provedení kartografické interpretace	3 body	3 body	5 bodů	3 body	3 body	3 body
Estetika mapy	3 body	3 body	5 bodů	4 body	3 body	4 body
Bodů celkem	18 bodů	17 bodů	26 bodů	24 bodů	16 bodů	24 bodů
Průměr	3 body	3 body	4 body	4 body	3 body	4 body
Kvalita sestavení map	<i>průměrná</i>	<i>průměrná</i>	<i>kvalitní</i>	<i>kvalitní</i>	<i>průměrná</i>	<i>kvalitní</i>

Příl. č.2. Návrh obsahu atlasu Jihočeského kraje

1. oddíl: Základní informace			
Administrativní členění kraje	1:450 000	Kdo a kam v Jihočeském kraji nejčastěji migruje?!	
Mikroregiony	1:1 000 000	Vývoj migrace 1998-2001 (ORP)	1:1 300 000
Znak kraje		Vývoj migrace 2001-2004 (ORP)	1:1 300 000
Administrativní členění ČR	1:4 000 000	Vývoj migrace 2004-2007 (ORP)	1:1 300 000
Podíl kraje na vybraných ukazatelích		Vývoj migrace v krajích ČR (2001-2007)	
Charakteristika kraje + „nej... Jihočeského kraje“		<u>Vývoj migrace v Jihočeském kraji (1998-2007)</u>	
2. oddíl: Příroda		Vývoj celkového přírůstku 2001-2007 (obce)	1:450 000
Ortofotomapa Jihočeského kraje	1:300 000	Vývoj počtu obyvatel (ORP)	1:1 000 000
Obecně zeměpisná mapa	1:450 000	Vývoj celkového přírůstku 1998-2001 (ORP)	1:1 300 000
Klimatické oblasti kraje	1:1 000 000	Vývoj celkového přírůstku 2001-2004 (ORP)	1:1 300 000
Průměrné roční teploty	1:1 300 000	Vývoj celkového přírůstku 2004-2007 (ORP)	1:1 300 000
Průměrný roční úhrn srážek	1:1 300 000	Vývoj celkového přírůstku v krajích ČR (2001-2007)	
Průměrná roční rychlost větru	1:1 300 000	<u>Vývoj celkového přírůstku v Jihočeském kraji (1998-2007)</u>	
Roční chod teplot a srážek v Českých Budějovicích		Průměrný věk 1998 a 2001 (ORP)	1:1 000 000
<u>Roční chod teplot a srážek na Churáňově</u>		Index stárí 1998 a 2001 (ORP)	1:1 000 000
Geomorfologické členění	1:450 000	Vývoj průměrného věku a indexu stárí	
Geologická mapa	1:1 000 000	Jihočeského kraje a ČR 1998-2007	
Geologický vývoj		<u>Věková pyramida</u>	
Půdní typy	1:1 300 000	Sňatečnost 2007 (ORP)	1:1 300 000
Půdní druhy	1:1 300 000	Vývoj průměrného věku manželů při sňatku	
Využití země	1:1 300 000	v Jihočeském kraji a ČR (1998-2007)	
<u>Využití země (Jihočeský kraj a ČR)</u>		Rozvodovost 2007 (ORP)	1:1 300 000
Ochrana přírody	1:450 000	Vývoj rozvodovosti v Jihočeském kraji a ČR (1998-2007)	
Povodí a vodnatost řek	1:1 000 000	Potrátovost 2007 (ORP)	1:1 300 000
Největší řeky, rybníky a přehrady Jihočeského kraje (ČR)		Vývoj potrátovosti v Jihočeském kraji a ČR (1998-2007)	
Znečištění vod	1:1 000 000	Vzdělanost obyvatel 2001 (ORP)	1:1 300 000
Znečištění ovzduší	1:1 000 000	Vzdělanostní struktura obyvatel Jihočeského kraje	
Chráněná území		a ČR 1991 a 2001	
3. oddíl: Obyvatelstvo		Míra religiozity 2001 (ORP)	1:1 300 000
-Hustota zalidnění (obce)	1:450 000	Náboženská struktura obyvatel Jihočeského kraje	
Hustota zalidnění (ORP)	1:1 000 000	a ČR 1991 a 2001	
Míra urbanizace (ORP)	1:1 000 000	Česká národnost 2001	1:1 300 000
Vývoj hustoty zalidnění a míry urbanizace		Národnostní struktura obyvatel Jihočeského kraje	
v Jihočeském kraji 1998-2007		a ČR 1991 a 2001	
Hustota zalidnění krajů ČR		Seznam vysokých škol v kraji	
<u>Míra urbanizace krajů ČR</u>		4. oddíl: Hospodářství	
Vývoj přirozeného přírůstku 2001-2007 (obce)	1:450 000	Zemědělství	1:450 000
Vývoj porodnosti 2001-2007 (obce)	1:1 000 000	Lesní hospodářství (obce)	1:1 000 000
Vývoj porodnosti 1998-2001 (ORP)	1:1 300 000	Míra zornění (ORP)	1:1 300 000
Vývoj porodnosti 2001-2004 (ORP)	1:1 300 000	Cena zemědělské půdy (ORP)	1:1 300 000
Vývoj porodnosti 2004-2007 (ORP)	1:1 300 000	Zaměstnanost v zemědělství (ORP)	1:1 300 000
Vývoj přirozeného přírůstku v krajích ČR (2001-2007)		<u>Vývoj těžby dřeva v Jihočeském kraji 2001-2007</u>	
<u>Vývoj přirozeného přírůstku v Jihočeském kraji (1998-2007)</u>		Průmysl	1:450 000
Vývoj migrace 2001-2007 (obce)	1:450 000	Zahraniční investice	1:1 000 000
		Největší průmyslové podniky v kraji	

Těžba nerostných surovin	1:1 300 000
Ekonomické subjekty (ORP)	1:1 300 000
Zaměstnanost v průmyslu (ORP)	1:1 300 000
Investice do krajů ČR	

Nová pracovní místa v průmyslu v Jihočeském kraji

Nezaměstnanost 2008 (obce)	1:450 000
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo (ORP)	1:1 000 000
Nezaměstnanost 2006 (ORP)	1:1 300 000
Nezaměstnanost 2007 (ORP)	1:1 300 000
Nezaměstnanost 2008 (ORP)	1:1 300 000
Nezaměstnanost v krajích ČR 2008	
Vývoj nezaměstnanosti v Jihočeském kraji 1998-2008	

5. oddíl: Doprava

Hlavní dopravní tepny	1:450 000
Dopravně geografické regiony	1:1 000 000
Struktura výkonu osobní a nákladní dopravy Jihočeského kraje	
Intenzita silniční dopravy	1:1 300 000
Intenzita železniční dopravy	1:1 300 000
Automobily	1:1 300 000
Přeprava osob a věcí v rámci krajů ČR 2007	
Vývoj přeprava osob a věcí v rámci Jihočeského kraje 1998-2007	

6. oddíl: Školství, zdravotnictví, sociální péče

Školská zařízení (obce)	1:450 000
Zdravotnická zařízení (obce)	1:1 000 000
Přehled škol a školských zařízení v Jihočeském kraji	
Zařízení sociálních služeb	1:1 300 000
Záchraný systém Jihočeského kraje	1:1 300 000
Počet obyvatel na jednoho lékaře ORP	1:1 300 000
Vzdělanostní složení obyvatel Jihočeského kraje	

7. oddíl: Kultura a cestovní ruch

Kulturní památky a zajímavosti	1:450 000
Chaty a chalupy	1:1 000 000
Nejnavštěvovanější turistické objekty	
Kulturní instituce	1:1 300 000
Knihovny	1:1 300 000
Podnikatelské aktivity v pohostinství a ubytování	1:1 300 000

8. oddíl: Bydlení a bytová výstavba

Rodinné domy (obce)	1:450 000
Nejstarší byty před rokem 1919 (obce)	1:1 000 000
Vývoj bytové výstavby 2001-2007 (obce)	1:1 000 000
Vývoj bytové výstavby v Jihočeském kraji a ČR	
Struktura bytového fondu v Jihočeském kraji a ČR	

9. oddíl: Sport

Sportovní zařízení	1:450 000
Turistická zařízení	1:1 000 000
Vývoj počtu turistů 2001-2007	
Cyklostezky	1:1 000 000
Sportovní kluby Jihočeského kraje hrající nejvyšší soutěž	
Slavní sportovci Jihočeského kraje	
Turisticky významné regiony	

Jihočeský kraj v číslech

Rejstřík

Použité zdroje dat

Příl. č.3. Obsah Tematického atlasu Středočeského kraje

Středočeský kraj se představuje...			Doprava		
Administrativní mapa	1 : 900 000	2-3	Hlavní dopravní tepny	1 : 900 000	18-19
Česko – administrativní mapa	1 : 5 500 000		Silniční doprava	1 : 1 800 000	
Mikroregiony 2004	1 : 900 000		Železniční doprava	1 : 1 800 000	
Správní oblasti Středočeského kraje			Výhled rozvoje silniční a železniční sítě	1 : 1 800 000	
			Středověké obchodní cesty	1 : 1 800 000	
Příroda			Školství zdravotnictví		
Obecně zeměpisná mapa	1 : 900 000	4-5	Školská zařízení	1 : 900 000	20-21
Lednové teploty	1 : 1 800 000		Počty žáků podle kategorií škol		
Červencové teploty	1 : 1 800 000		Speciální školství	1 : 1 800 000	
Využití ploch	1 : 900 000		Zdravotnická zařízení	1 : 900 000	
Půdní typy	1 : 1 800 000				
Ochrana přírody	1 : 900 000	6-7	Kultura		
Geologická mapa	1 : 1 800 000		Kulturní památky a zajímavosti	1 : 900 000	22-23
Chráněné krajinné oblasti			Nejnavštěvovanější turistické objekty		
Znečištění ovzduší	1 : 900 000		Kulturní instituce	1 : 900 000	
			Festivaly a další kulturní akce	1 : 1 800 000	
Obyvatelstvo			Cestovní ruch		
Hustota zalidnění	1 : 900 000	8-9	Turistické oblasti a volný čas	1 : 900 000	24
Podíl městského obyvatelstva	1 : 1 800 000		Počet ubytovaných turistů 2001–2003		
Vývoj počtu obyvatel 1991–2001	1 : 900 000		Soustředění chat a chalup	1 : 1 800 000	
Historické osídlení	1 : 1 800 000				
Přirozený přírůstek obyvatel	1 : 900 000	10-11			
Věková pyramida (2001)					
Vzdělanostní složení obyvatel (2001)					
Migrace obyvatel	1 : 900 000				
Podíl věřících (míra religiozity)	1 : 1 800 000				
Míra rozvodovosti	1 : 1 800 000				
Hospodářství			<p>TEMATICKÝ ATLAS STŘEDOČESKÉHO KRAJE. 1. vydání. Pro Krajský úřad Středočeského kraje zpracovala a vydala Kartografie Praha, a. s. Na koncepci spolupracovali: RNDr. Vit Štěpánek, RNDr. Eva Klimová, Mgr. Martin Kupka, Ing. Helena Frintová-Procházková. Odpovědná redaktorka: Stanislava Klustová. Technická redaktorka: Ing. Jana Sládková. Obálka: Michal Kopecný. Spolupracovali: RNDr. Dana Fialová, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta UK Praha), Ing. Karel Otava (České dráhy), Ing. Václav Piša, CSc. (ATEM), Ing. Renata Vodičková (ČSÚ) a pracovníci Krajského úřadu Středočeského kraje. Tisk: Tiskárna Libertas, a. s. Vyšlo v roce 2005. Výrobní číslo 045 438.</p>		
Hlavní hospodářské oblasti	1 : 900 000	12-13			
Hospodářská jádra 1870, 1930, 1970	1 : 1 800 000				
Těžba a průmysl	1 : 900 000	14-15			
Komerční zóny	1 : 1 800 000				
Zemědělství	1 : 900 000				
Podíl sektorů na tvorbě HDP kraje					
Míra nezaměstnanosti	1 : 900 000	16-17			
Nezaměstnanost v Česku	1 : 5 500 000				
Vývoj nezaměstnanosti po roce 1990					
Zahraniční a domácí investice	1 : 900 000				
Investice podle krajů					
Nově vytvořená pracovní místa					

ISBN 80-7011-871-7

Příl. č.4. Obsah Tematického atlasu Olomouckého kraje

Olomoucký kraj se představuje			
Charakteristika regionu	2-3		
Znak a vlajka Olomouckého kraje			
Logo Olomouckého kraje			
Administrativní mapa	1 : 800 000		
Administrativní mapa – okresy	1 : 1 600 000		
Administrativní mapa – Česko	1 : 5 500 000		
Nejlidnatější města v kraji			
Příroda			
Ortofotomapa Olomouckého kraje	1 : 500 000	4-5	
Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně			
Olomouc – centrum			
Letiště Bochoř			
Obecně zeměpisná mapa	1 : 800 000		
Geologická mapa	1 : 1 600 000		
Průměrné roční teploty	1 : 1 600 000		
Průměrné roční srážky	1 : 1 600 000		
Využití ploch	1 : 800 000	6-7	
Půdní typy	1 : 1 600 000		
Půdní druhy	1 : 1 600 000		
Vodní zdroje	1 : 800 000		
Povodí a vodnost řek	1 : 1 600 000		
Vodovody	1 : 5 500 000		
Kanalizace	1 : 5 500 000		
Ochrana přírody	1 : 800 000	8-9	
Ptačí oblasti	1 : 1 600 000		
Chráněná území			
Znečištění ovzduší	1 : 800 000		
Znečištění vod	1 : 1 600 000		
Čističky odpadních vod	1 : 5 500 000		
Komunální odpad	1 : 5 500 000		
Obyvatelstvo			
Hustota zalidnění	1 : 800 000	10-11	
Historické osídlení	1 : 1 600 000		
Podíl městského obyvatelstva	1 : 1 600 000		
Počet obyvatel ve správních obvodech			
Vývoj počtu obyvatel 2001–2007	1 : 800 000		
Věková pyramida			
Celkový přírůstek/úbytek obyvatel – Česko	1 : 5 500 000		
Vývoj celkového přírůstku/úbytku obyvatel			
Přírozený přírůstek/úbytek obyvatel	1 : 800 000	12-13	
Naděje dožití při narození			
Přírozený přírůstek/úbytek obyvatel – Česko	1 : 5 500 000		
Vývoj přírozeného přírůstku/úbytku obyvatel			
Sťahování obyvatel	1 : 800 000		
Národnostní složení			
Podíl věřících (míra religiozity)	1 : 1 600 000		
Podíl náboženského vyznání			
Hospodářství			
Hlavní hospodářské oblasti	1 : 800 000	14-15	
Hrubý domácí produkt – Česko	1 : 5 500 000		
Struktura HPH podle odvětví			
Hospodářská jádra 1850, 1930, 1970	1 : 1 600 000		
Těžba a průmysl	1 : 800 000	16-17	
Komerční zóny	1 : 1 600 000		
Obnovitelné zdroje energie	1 : 1 600 000		
Průměrná měsíční mzda – Česko	1 : 5 500 000		
Zemědělství	1 : 800 000		
Bytová výstavba – Česko	1 : 5 500 000		
Bytová výstavba	1 : 1 600 000		
Míra nezaměstnanosti	1 : 800 000	18-19	
Nezaměstnanost dle délky evidence	1 : 1 600 000		
Míra nezaměstnanosti – Česko	1 : 5 500 000		
Vývoj nezaměstnanosti po roce 1991	1 : 800 000		
Zahraniční a domácí investice	1 : 1 600 000		
Ekonomické subjekty	1 : 1 600 000		
Investice podle krajů			
Nově vytvořená pracovní místa dle krajů			
Doprava			
Hlavní dopravní tepny	1 : 800 000	20-21	
Automobily	1 : 1 600 000		
Silniční doprava	1 : 1 600 000		
Zelezniční doprava	1 : 1 600 000		
Výhled rozvoje silniční a železniční sítě	1 : 1 600 000		
Přeprava osob v rámci kraje za rok 2006			
Přeprava věcí v rámci kraje za rok 2006			
Zdravotnictví Sociální služby			
Zdravotnická zařízení	1 : 800 000	22	
Počet obyvatel na 1 lékaře	1 : 1 600 000		
Zařízení sociálních služeb	1 : 1 600 000		
Školství			
Školství	1 : 800 000	23	
Vysoké školy			
Vzdělanostní složení obyvatel			
Školy a školská zařízení			
Kultura			
Kulturní památky a zajímavosti	1 : 800 000	24-25	
Nejnavštěvovanější turistické objekty			
Technické památky	1 : 800 000		
Kulturní instituce	1 : 1 600 000		
Knihovny	1 : 1 600 000		
Cestovní ruch			
Turistika	1 : 800 000	26	
Vývoj počtu turistů 2001–2007			
Sport			
Sport	1 : 800 000	27	
Cyklostezky	1 : 1 600 000		
Slavní sportovci			
Mikroregiony			
Mikroregiony	1 : 800 000	28	
Svazky obcí s celkovým počtem obyvatel nad 10 000			
Czech POINT			
Czech POINT	1 : 800 000	29	
Czech POINT – struktura pracovišť			
Olomoucký kraj v číslech			
Základní údaje o Olomouckém kraji		30-31	
Okresy 2007			
Správní obvody ORP 2007			
Nejlidnatější obce v kraji			
Míra religiozity (podíl věřících) k 1. 3. 2001			
Národnosti			
Ekonomické ukazatele 2007			
Telekomunikace 2007			
Rejstřík			
Rejstřík		32	
Seznam zajímavých webových stránek			

Příl. č.5. Obsah Tematického atlasu kraje Vysočina

Obsah			
Základní informace			
Víte, že ...?		4	
Obecně zeměpisná mapa	1 : 700 000	5	
Podíl kraje Vysočina na ČR ve vybraných ukazatelích (2006)			
Administrativní členění	1 : 700 000	6	
Administrativní členění ČR	1 : 6 000 000		
Příroda			
Geomorfologické členění	1 : 700 000	7	
Geologie	1 : 1 400 000		
Využití země	1 : 700 000	8	
Využití země – ČR a Vysočina			
Půdní typy	1 : 1 400 000		
Klima	1 : 700 000	9	
Roční chod teplot a srážek (Přibyslav)			
Ochrana přírody	1 : 700 000	10	
Chráněná území			
Kvalita životního prostředí	1 : 700 000	11	
Největší znečišťovatelé životního prostředí			
Radonové riziko	1 : 1 400 000		
Obyvatelstvo			
Hustota zalidnění (obce)	1 : 700 000	12	
Hustota zalidnění (obvody ORP)	1 : 1 400 000		
Městské obyvatelstvo	1 : 1 400 000		
Vývoj počtu obyvatel 2001–2006	1 : 700 000	13	
Přirozený a migrační pohyb obyvatel 1991–2006			
Vývoj počtu obyvatel 1970–2001	1 : 1 400 000		
Porodnost 2001–2006 (obce)	1 : 700 000	14	
Porodnost 1991–1995, 1996–2000 a 2001–2006 (obvody ORP)	1 : 2 000 000		
Úmrtnost 2001–2006 (obce)	1 : 700 000	15	
Úmrtnost 1991–1995, 1996–2000 a 2001–2006 (obvody ORP)	1 : 2 000 000		
Migrace 2001–2006 (obce)	1 : 700 000	16	
Migrace 1991–1995, 1996–2000 a 2001–2006 (obvody ORP)	1 : 2 000 000		
Sňatečnost 2001–2006	1 : 1 400 000	17	
Rozvodovost 2001–2006	1 : 1 400 000		
Rozvodovost v kraji Vysočina a v ČR			
Potratovost 2001–2006	1 : 1 400 000		
Potratovost v kraji Vysočina a v ČR			
Poproduktivní obyvatelstvo (obce)	1 : 700 000	18	
Věková pyramida obyvatel Vysočiny			
Předproduktivní a poproduktivní obyvatelstvo (obvody ORP)	1 : 2 000 000		
Vzdělanost obyvatel (obce)	1 : 700 000	19	
Vzdělanost obyvatel (obvody ORP)	1 : 1 400 000		
Vzdělanostní struktura obyvatel Vysočiny v letech 1991 a 2001			
Míra religiozity	1 : 1 400 000	20	
Náboženská struktura obyvatel Vysočiny v letech 1991 a 2001			
Moravská národnost	1 : 1 400 000		
Národnostní struktura obyvatel Vysočiny v letech 1991 a 2001			
Rodáci	1 : 1 400 000		
Hospodářství			
Zemědělství	1 : 700 000	21	
Míra zornění	1 : 1 400 000		
Cena zemědělské půdy	1 : 700 000	22	
Podnikatelská aktivita v zemědělství	1 : 1 400 000		
Zaměstnanost v zemědělství, lesnictví a rybolovu	1 : 1 400 000		
Lesní hospodářství	1 : 700 000	23	
Těžba dřeva na Vysočině			
Průmysl	1 : 700 000	24	
Zaměstnanost v průmyslu	1 : 1 400 000		
Těžba nerostných surovin	1 : 1 400 000		
Investice a zahraniční kapitál	1 : 700 000	25	
Investice do krajů ČR			
Nová pracovní místa v průmyslu (kraj Vysočina)			
Nezaměstnanost (obce)	1 : 700 000	26	
Vývoj nezaměstnanosti 1991–2007			
Nezaměstnanost 2006 a 2007 (obvody ORP)	1 : 2 000 000		
Doprava			
Hlavní dopravní cesty	1 : 700 000	27	
Intenzita silniční dopravy, údržba silnic	1 : 1 400 000		
Školství, zdravotnictví a sociální péče			
Školská zařízení	1 : 700 000	28	
Vysoké školy se sídlem v kraji Vysočina			
Zdravotnická zařízení	1 : 700 000	29	
Struktura úmrtí podle příčin smrti			
Záchraný systém Vysočiny	1 : 1 400 000		
Lůžková zařízení pro seniory	1 : 700 000	30	
Ústavy sociální péče a terénní pečovatelská služba	1 : 1 400 000		
Kultura a cestovní ruch			
Kulturní památky a podnikatelská aktivita v cestovním ruchu	1 : 700 000	31	
Chaty a chalupy	1 : 1 400 000		
Bydlení a bytová výstavba			
Rodinné domy (obce)	1 : 700 000	32	
Rodinné domy (obvody ORP)	1 : 1 400 000		
Struktura bytového fondu (Vysočina a ČR)			
Nejstarší byty (obce)	1 : 700 000	33	
Nejstarší byty (obvody ORP)	1 : 1 400 000		
Byty v domech postavených v letech 1991–2001	1 : 1 400 000		
Bytová výstavba 2001–2006 (obce)	1 : 700 000	34	
Bytová výstavba 2001–2006 (obvody ORP)	1 : 1 400 000		
Bytová výstavba – Vysočina a ČR			
Volby			
Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2006			
Volební účast (obce)	1 : 1 400 000	35	
Výsledky voleb – Vysočina a ČR	1 : 1 400 000		
Použité zdroje dat			36

Příl. č.6. Obsah Atlasu životního prostředí Libereckého kraje

Obsah

[o atlasu]		
o atlasu, obsah, legenda	2	3
[obecně]		
fyzickogeografické vymezení	4	5
administrativní členění	6	7
obyvatelstvo	8	9
euroregion	10	11
turistické cíle	12	13
[neživá příroda]		
geologie	14	15
reliéf	16	17
[půdy a lesy]		
půdy	18	19
lesy	20	21
[ovzduší]		
emise	22	23
imise	24	25
[voda]		
ochrana vodních zdrojů	26	27
významné vodní toky a plochy	28	29
hospodaření, povodně	30	31
[příroda a krajina]		
zvláště chráněná území	32	33
mezinárodní ochrana přírody, vegetace	34	35
památné stromy	36	37
typologie krajiny, ÚSES	38	39
[dopady na životní prostředí]		
odpady, staré ekologické zátěže	40	41
[učíme se]		
geografické informační systémy	42	43
slepé mapy	obal	obal
[literatura, seznam zkratk]	44	

Příl. č.7 Obsah Atlasu Euroregionu ELBE/LABE jako prostředek vzájemného přeshraničního poznání

TABULKY		TABELLEN	
I. EEL A ADMINISTRATIVNÍ JEDNOTKY		I. EEL UND ADMINISTRATIVE EINHEITEN	
T I.1	Kraje Česka / Vládní kraje Saska: rozloha, počet obcí, počet měst, počet obyvatel, hustota zalidnění (2003)	Bezirke Tschechiens / Regierungsbezirke Sachsens: Fläche, Gemeindeanzahl, Städteanzahl, Bevölkerung, Bevölkerungsdichte (2003)	18
T I.2	Česko-saské pohraničí: rozloha, počet obcí, počet měst, počet obyvatel, hustota zalidnění (2003)	Böhmisch-sächsischer Grenzraum: Fläche, Gemeindeanzahl, Städteanzahl, Bevölkerung, Bevölkerungsdichte (2003)	20
T I.3	Česko-saské euroregiony: rozloha, počet obcí, počet měst, počet obyvatel, hustota zalidnění (2003)	Böhmisch-sächsische Euroregione: Fläche, Gemeindeanzahl, Städteanzahl, Bevölkerung, Bevölkerungsdichte (2003)	22
T I.4	Ústecký kraj / Vládní kraj Dresden: rozloha, počet obcí, počet měst, počet obyvatel, hustota zalidnění (2003)	Ústí Bezirk / Regierungsbezirk Dresden: Fläche, Gemeindeanzahl, Städteanzahl, Bevölkerung, Bevölkerungsdichte (2003)	24
T I.5	Města Ústí nad Labem / Dresden: využití území, obyvatelstvo, pohyb obyvatelstva, věková struktura obyvatelstva, trh práce, bydlení (1991, 2001, 2003, 2004)	Städte Ústí nad Labem / Dresden: Flächennutzung, Bevölkerung, Bevölkerungsbewegung, Altersstruktur, Arbeitsmarkt, Wohnungswesen (1991, 2001, 2003, 2004)	26
T I.6	EEL – přehled obcí	EEL – Gemeindeübersicht	30
II. PŘÍRODNÍ PODMÍNKY		II. NATÜRLICHE VERHÄLTNISSE	
T II.1	Podnebí: srážky, teploty, délka slunečního svitu (měsíční normály 1961–1990)	Klima: Niederschläge, Temperatur, Dauer des Sonnenscheines (Monatsnormale 1961–1991)	34
T II.2	Podnebí: srážky, teploty (2004)	Klima: Niederschläge, Temperatur (2004)	34
T II.3	Znečištění ovzduší: Imisní koncentrace Ústí nad Labem / SO ₂ , NO _x , prach, CO, ozon (1995–2004)	Luftverschmutzung: Immissionskonzentration Ústí nad Labem / SO ₂ , NO _x , Staub, CO, Ozon (1995–2004)	37
T II.4	Znečištění ovzduší: Imisní koncentrace Dresden / SO ₂ , NO _x , prach, CO, ozon (1995–2004)	Luftverschmutzung: Immissionskonzentration Dresden / SO ₂ , NO _x , Staub, CO, Ozon (1995–2004)	38
T II.5	Vodstvo: Hydrografická síť Labe – přítoky 2. řádu / dlouhodobý průtok, specifický odtok, délka toku, plocha povodí	Gewässer: Hydrographisches Netz der Elbe – Nebenflüsse 2. Kategorie / langfristige Durchflußmenge, spezifischer Abfluß, Länge des Flußes, Fläche des Flußgebietes	40
T II.6	Ochrana přírody: Chráněná území / kategorie, rozloha, okres	Naturschutz: Schutzgebiete / Kategorie, Fläche, Kreis	41
III. OBYVATELSTVO A TRH PRÁCE		III. BEVÖLKERUNG UND ARBEITSMARKT	
T III.1	Obyvatelstvo: Počet a struktura / plocha, obyvatelstvo (1991, 2001, 2004), rodáci (2001), obyvatelé s jinou než českou národností (2001)	Bevölkerung: Anzahl und Struktur / Fläche, Bevölkerung (1991, 2001, 2004), Ausländer (2001, 2004)	46
T III.2	Obyvatelstvo: Celkový vývoj (2001–2004) / narození, zemřelí, přirozený přírůstek, přistěhovalí, vystěhovalí, migrační saldo, celkový přírůstek	Bevölkerung: Gesamtentwicklung (2001–2004) / Lebendgeborene, Gestorbene, natürlicher Saldo, Zuzüge, Fortzüge, räumlicher Saldo, Gesamtüberschuss	57
T III.3	Obyvatelstvo: Struktura a trh práce / věková struktura 0–14, 15–64, 65+ (2004), ekonomicky aktivní (2001), pracovní příležitosti (2001), míra nezaměstnanosti (2004)	Bevölkerung: Struktur und Arbeitsmarkt / Altersstruktur 0–14, 15–64, 65+ (2004), Arbeitsnehmer am Wohnort (2004), Arbeitsnehmer am Arbeitsort (2004), Arbeitslosenquote (2004)	72
IV. HOSPODÁŘSTVÍ A SPOLEČNOST		IV. WIRTSCHAFT UND GESELLSCHAFT	
T IV.1	Průmysl: Největší podniky / počet pracovníků, odvětví (2004)	Industrie: Grösste Unternehmen / Beschäftigtenzahl, Branche (2004)	82
T IV.2	Výrobní zóny: plocha, vlastník, prodejní cena, využití (2005)	Gewerbegebiete: Fläche, Eigentum, Verkaufspreis, Nutzung (2004)	84
T IV.3	Doprava: Silniční síť / kategorie, hustota (2005)	Verkehr: Strassennetz / Kategorie, Dichte (2005)	90

T IV.4	Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem: Studenti podle fakult, ústavů a oborů (2005)	<i>Jan Evangelista Purkyně Universität in Ústí nad Labem: Studierende nach Fakultäten, Institute und Bereiche (2005)</i>	96
T IV.5	Technická univerzita Dresden: Studenti podle fakult a ústavů (2005)	<i>Technische Universität Dresden: Studierende nach Fakultäten und Institute (2005)</i>	97
V. PŘESHraničNÍ VAZBY		V. GRENZÜBERSCHREITENDE BEZIEHUNGEN	
T V.1	Silniční hraniční přechody: Počet osob překračujících státní hranici / vjezd, výjezd, úhrnem (2001–2004)	<i>Strassengrenzübergänge: Anzahl der die Staatsgrenze überschreitenden Personen / Einreise, Ausreise, Total (2001–2004)</i>	102
T V.2	Silniční hraniční přechody: Počet osobních automobilů překračujících státní hranici / vjezd, výjezd, úhrnem (2001–2004)	<i>Strassengrenzübergänge: Anzahl der die Staatsgrenze überschreitenden Pkw / Einreise, Ausreise, Total (2001–2004)</i>	104
T V.3	Silniční hraniční přechody: Počet autobusů překračujících státní hranici / vjezd, výjezd, úhrnem (2001–2004)	<i>Strassengrenzübergänge: Anzahl der die Staatsgrenze überschreitenden Busse / Einreise, Ausreise, Total (2001–2004)</i>	106
T V.4	Železniční hraniční přechod: Počet osob překračujících státní hranici (2001–2004)	<i>Bahngrenzübergang: Anzahl der die Staatsgrenze überschreitenden Personen (2001–2004)</i>	107
T V.5	Investiční projekty Phare CBC: rok, celkové náklady, účast Phare	<i>Investitionsprojekte Phare CBC: Jahr, Gesamtkosten, Anteil Phare</i>	108
T V.6	Program obnovy lesa: celkové náklady, účast Phare	<i>Programm der Aufforstung des Waldes: Gesamtkosten, Anteil Phare</i>	110
T V.7	Projekty Interreg IIIA – Česko: podpora, zaměření	<i>Projekte Interreg IIIA – Tschechien: Unterstützung, Bereich</i>	110
T V.8	Phare CBC: Společný fond malých projektů / počet, finanční podpora, zaměření, žadatelé (1996–2003)	<i>Phare CBC: Gemeinsamer Kleinprojektefonds / Anzahl, Finanzförderung, Bereich, Antragsteller (1996–2003)</i>	112
T V.9	Poznatzky z empirických šetření: Znalost pojmu euroregion (2003)	<i>Kenntnisse aus der empirischen Untersuchungen: Bekanntheit des Begriffes „Euroregion“ (2003)</i>	115
T V.10	Poznatzky z empirických šetření: Znalost pojmu Euroregion Elbe/Labe (1999, 2003)	<i>Kenntnisse aus der empirischen Untersuchungen: Bekanntheit des Begriffes „Euroregion Elbe/Labe“ (1999, 2003)</i>	115
T V.11	Poznatzky z empirických šetření: Hodnocení vlivu rozšíření EU na pohraničí – čeští respondenti (2003)	<i>Kenntnisse aus der empirischen Untersuchungen: Einschätzung der Auswirkungen durch die EU-Erweiterung auf das Grenzgebiet – tschechische Befragten (2003)</i>	116
T V.12	Poznatzky z empirických šetření: Hodnocení vlivu rozšíření EU na pohraničí – němečtí respondenti (2003)	<i>Kenntnisse aus der empirischen Untersuchungen: Einschätzung der Auswirkungen durch die EU-Erweiterung auf das Grenzgebiet – deutsche Befragten (2003)</i>	117
T V.13	Poznatzky z empirických šetření: Důležitost vybraných oborů přeshraniční spolupráce mezi severozápadními Čechami a Saskem – čeští respondenti (2003)	<i>Kenntnisse aus der empirischen Untersuchungen: Wertigkeit für ausgewählte Bereiche der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit zwischen Nordwestböhmen und Sachsen – tschechische Befragten (2003)</i>	118
T V.14	Poznatzky z empirických šetření: Důležitost vybraných oborů přeshraniční spolupráce mezi severozápadními Čechami a Saskem – němečtí respondenti (2003)	<i>Kenntnisse aus der empirischen Untersuchungen: Wertigkeit für ausgewählte Bereiche der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit zwischen Nordwestböhmen und Sachsen – deutsche Befragten (2003)</i>	119

GRAFY		ABBILDUNGEN	
I. EEL A ADMINISTRATIVNÍ JEDNOTKY		I. EEL UND ADMINISTRATIVE EINHEITEN	
G/A I.1	Ústecký kraj a Česko / Vládní kraj Dresden a Sasko	Ústí Bezirk und Tschechien / Regierungsbezirk Dresden und Sachsen	18
G/A I.2	Česko-saské pohraničí	Böhmisch-sächsischer Grenzraum	20
G/A I.3	Česko-saské euroregiony	Böhmisch-sächsische Euroregione	22
G/A I.4	Ústecký kraj / Vládní kraj Dresden	Ústí Bezirk / Regierungsbezirk Dresden	24
G/A I.5	Využití území (2003)	Flächennutzung (2003)	27
G/A I.6	Pohyb obyvatelstva – roční průměr (2001–2004)	Bevölkerungsbewegung – Jahrdurchschnitt (2001–2004)	28
G/A I.7	Věková struktura (2004)	Altersstruktur (2004)	28
G/A I.8	Struktura bytů (2001)	Wohnungsstruktur (2003)	28
II. PŘÍRODNÍ PODMÍNKY		II. NATÜRLICHE VERHÄLTNISSE	
G/A II.1	Srážky – Doksany, Dresden (normál/2004)	Niederschläge – Doksany, Dresden (Normalwert/2004)	36
G/A II.2	Teploty – Doksany, Dresden (normál/2004)	Temperatur – Doksany, Dresden (Normalwert/2004)	36
G/A II.3	Znečištění ovzduší SO ₂ , NO _x , prach – Ústí nad Labem (1995–2004)	Luftverschmutzung Ústí nad Labem / SO ₂ , NO _x , Staub (1995–2004)	37
G/A II.4	Znečištění ovzduší CO, ozon – Ústí nad Labem (1995–2004)	Luftverschmutzung Ústí nad Labem / CO, Ozon (1995–2004)	37
G/A II.5	Znečištění ovzduší SO ₂ , NO _x , prach – Dresden (1995–2004)	Luftverschmutzung Dresden / SO ₂ , NO _x , Staub (1995–2004)	38
G/A II.6	Znečištění ovzduší CO, ozon – Dresden (1995–2004)	Luftverschmutzung Dresden / CO, Ozon (1995–2004)	38
IV. HOSPODÁŘSTVÍ A SPOLEČNOST		IV. WIRTSCHAFT UND GESELLSCHAFT	
G/A IV.1	Využití výrobních zón – česká strana EEL (2005)	Nutzung der Gewerbegebiete – böhmische Seite der EEL (2005)	88
G/A IV.2	Využití výrobních zón – saská strana EEL (2004)	Nutzung der Gewerbegebiete – sächsische Seite der EEL (2004)	89
G/A IV.3	Vlastnictví ploch výrobních zón – česká strana EEL (2005)	Eigentum der Flächen der Gewerbegebiete – böhmische Seite der EEL (2005)	89
G/A IV.4	Vlastnictví ploch výrobních zón – saská strana EEL (2004)	Eigentum der Flächen der Gewerbegebiete – sächsische Seite der EEL (2004)	89
G/A IV.5	Hustota silniční sítě (2005)	Dichte des Strassennetzes (2005)	90
G/A IV.6	Studenti UJEP v Ústí nad Labem podle fakult a ústavů (2005)	Studierende der UJEP in Ústí nad Labem nach Fakultäten und Institute (2005)	96
G/A IV.7	Studenti UJEP v Ústí nad Labem podle oborů (2005)	Studierende der UJEP in Ústí nad Labem nach Bereiche (2004)	96
G/A IV.8	Studenti TU Dresden (2005)	Studierende der TU Dresden (2005)	97
V. PŘESHRANIČNÍ VAZBY		V. GRENZÜBERSCHREITENDE BEZIEHUNGEN	
G/A V.1	Zaměření malých projektů Phare CBC (1996–2003)	Zuordnung der Kleinprojekte Phare CBC (1996–2003)	114
G/A V.2	Žadatelé malých projektů Phare CBC (1996–2003)	Antragsteller der Kleinprojekte Phare CBC (1996–2003)	114
G/A V.3	Znalost pojmu euroregion (2003)	Bekanntheit des Begriffes „Euroregion“ (2003)	115
G/A V.4	Znalost pojmu Euroregion Elbe/Labe (1999, 2003)	Bekanntheit des Begriffes „Euroregion Elbe/Labe“ (1999, 2003)	115
G/A V.5	Hodnocení vlivu rozšíření EU na pohraničí – čeští respondenti (2003)	Einschätzung der Auswirkungen durch die EU-Erweiterung auf das Grenzgebiet – tschechische Befragten (2003)	116
G/A V.6	Hodnocení vlivu rozšíření EU na pohraničí – němečtí respondenti (2003)	Einschätzung der Auswirkungen durch die EU-Erweiterung auf das Grenzgebiet – deutsche Befragten (2003)	117
G/A V.7	Důležitost vybraných oborů přeshraniční spolupráce mezi severozápadními Čechami a Saskem – čeští respondenti (2003)	Wertigkeit für ausgewählte Bereiche der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit zwischen Nordwestböhmen und Sachsen – tschechische Befragten (2003)	118
G/A V.8	Důležitost vybraných oborů přeshraniční spolupráce mezi severozápadními Čechami a Saskem – němečtí respondenti (2003)	Wertigkeit für ausgewählte Bereiche der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit zwischen Nordwestböhmen und Sachsen – deutsche Befragten (2003)	119

MAPY		KARTEN	
I. EEL A ADMINISTRATIVNÍ JEDNOTKY		I. EEL UND ADMINISTRATIVE EINHEITEN	
M/K I.1	Euroregion Elbe/Labe v rámci Evropy	Euroregion Elbe/Labe im Rahmen Europas	16
M/K I.2	Všeobecně zeměpisná mapa EEL	Übersichtskarte der EEL	17
M/K I.3	Administrativní členění Česka a Německa	Administrative Gliederung Tschechiens und Deutschlands	19
M/K I.4	Česko-saské pohraničí	Böhmisch-sächsischer Grenzraum	21
M/K I.5	Česko-saské euroregiony	Böhmisch-sächsische Euroregione	23
M/K I.6	EEL / Ústecký kraj / Svobodný stát Sasko	EEL / Ústř Bezirk / Freistaat Saschsen	25
M/K I.7	Administrativní členění EEL	Administrative Gliederung der EEL	29
II. PŘÍRODNÍ PODMÍNKY		II. NATÜRLICHE VERHÄLTNISSE	
M/K II.1	Geomorfologické členění	Naturräumliche Gliederung	32
M/K II.2	Hlavní horniny v geomorfologických jednotkách	Haupte Gesteine in den naturräumlichen Einheiten	33
M/K II.3	Klimatická regionalizace	Klimatische Regionalisierung	35
M/K II.4	Hydrografická síť	Gewässernetz	39
M/K II.5	Podíl zemědělské půdy (2003)	Anteil der Landwirtschaftsfläche (2003)	43
M/K II.6	Zalesnění (2003)	Waldbestand (2003)	44
III. OBYVATELSTVO A TRH PRÁCE		III. BEVÖLKERUNG UND ARBEITSMARKT	
M/K III.1	Celkový přírůstek obyvatelstva (1991–2001)	Bevölkerungsentwicklung (1991–2001)	52
M/K III.2	Index růstu obyvatelstva (2001/1991)	Bevölkerungsentwicklung (Indexdarstellung 2001/1991)	53
M/K III.3	Změna hustoty zalidnění (1991–2001)	Veränderung der Bevölkerungsdichte (1991–2001)	54
M/K III.4	Hustota zalidnění (2004)	Bevölkerungsdichte (2004)	55
M/K III.5	Podíl cizinců na celkovém obyvatelstvu (2001)	Anteil der Ausländer an der Gesamtbevölkerung (2001)	56
M/K III.6	Míra porodnosti (roční průměr 2001–2004)	Geburtenrate (Jahrdurchschnitt 2001–2004)	64
M/K III.7	Míra porodnosti (2004)	Geburtenrate (2004)	65
M/K III.8	Míra úmrtnosti (roční průměr 2001–2004)	Sterberate (Jahrdurchschnitt 2001–2004)	66
M/K III.9	Míra úmrtnosti (2004)	Sterberate (2004)	67
M/K III.10	Přirozený přírůstek (roční průměr 2001–2004)	Natürlicher Saldo (Jahrdurchschnitt 2001–2004)	68
M/K III.11	Přirozený přírůstek (2004)	Natürlicher Saldo (2004)	69
M/K III.12	Migrační saldo (roční průměr 2001–2004)	Räumlicher Saldo (Jahrdurchschnitt 2001–2004)	70
M/K III.13	Celkový přírůstek (roční průměr 2001–2004)	Gesamtentwicklung (Jahrdurchschnitt 2001–2004)	71
M/K III.14	Index stáří (2004)	Altersindex (2004)	78
M/K III.15	Ekonomická aktivita (2001)	Ökonomische Aktivität (2001)	79
M/K III.16	Míra nezaměstnanosti (2004)	Arbeitslosenquote (2004)	80
IV. HOSPODÁŘSTVÍ A SPOLEČNOST		IV. WIRTSCHAFT UND GESELLSCHAFT	
M/K IV.1	Největší průmyslové podniky (2004)	Grösste Industrieunternehmen (2004)	83
M/K IV.2	Výrobní zóny (2004/2005)	Gewerbegebiete (2004/2005)	85
M/K IV.3	Dostupnost Ústí nad Labem po železnici z vybraných sídel (2005)	Erreichbarkeit Ústř nad Labem durch Bahn aus den ausgewählten Siedlungen (2005)	92
M/K IV.4	Dostupnost Drážďan po železnici resp. veřejnou dopravou z vybraných sídel (2005)	Erreichbarkeit Dresdens durch Bahn bzw. ÖPNV aus den ausgewählten Siedlungen (2005)	93
M/K IV.5	Řeka Labe – dopravní význam	Fluss Elbe – Transportbedeutung	94
M/K IV.6	Struktura škol (2003)	Struktur der Schulen (2003)	95
M/K IV.7	Zdravotnictví (2001)	Gesundheitswesen (2001)	98

M/K IV.8	Nemocnice (2001)	Krankenhäuser (2001)	99
M/K IV.9	Turistické zajímavosti (2003)	Touristische Sehenswürdigkeiten (2003)	100
V. PŘESHraniČNÍ VazBY		V. GRENZÜBERSCHREITENDE BEZIEHUNGEN	
M/K V.1	Silniční hraniční přechody (2004)	Strassengrenzübergänge (2004)	103
M/K V.2	Přeshraniční pohyb osobních automobilů a autobusů (2004)	Grenzübergreifende Bewegung – Pkw und Busse (2004)	105
M/K V.3	Investiční projekty Phare CBC a Program obnovy lesa	Investitionsprojekte Phare CBC und Programm der Aufforstung des Waldes	109
M/K V.4	Projekty Interreg IIIA – Česko	Projekte Interreg IIIA – Tschechien	111
M/K V.5	Phare CBC: Společný fond malých projektů (1996–2003)	Phare CBC: Gemeinsamer Kleinprojektfonds (1996–2003)	113

Příl. č.8. Obsah Hranicko-atlas rozvoje mikroregionu

OBSAH

Úvodem k Atlasu rozvoje mikroregionu Hranicko	9
Cíl Atlasu	10
Projekt Stra.S.S.E. – INNOREF	11

1. Mikroregion Hranicko 13

1.1.	Legislativní vymezení	14
1.2.	Geografické vymezení	15
1.3.	Geografická charakteristika	17
1.4.	Vývoj území	20
1.5.	Obce mikroregionu	22

2. Udržitelný rozvoj 27

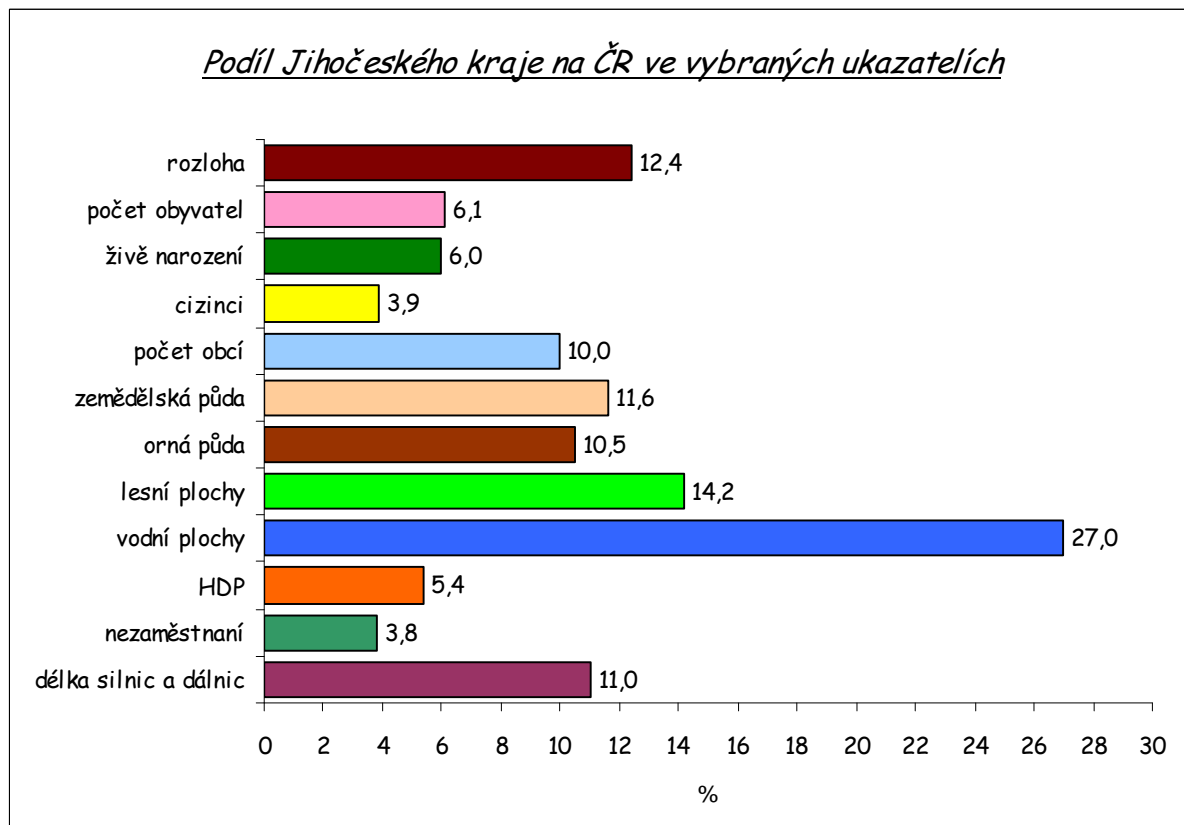
2.1.	Pojem udržitelný rozvoj	28
2.2.	Indikátory udržitelného rozvoje	29

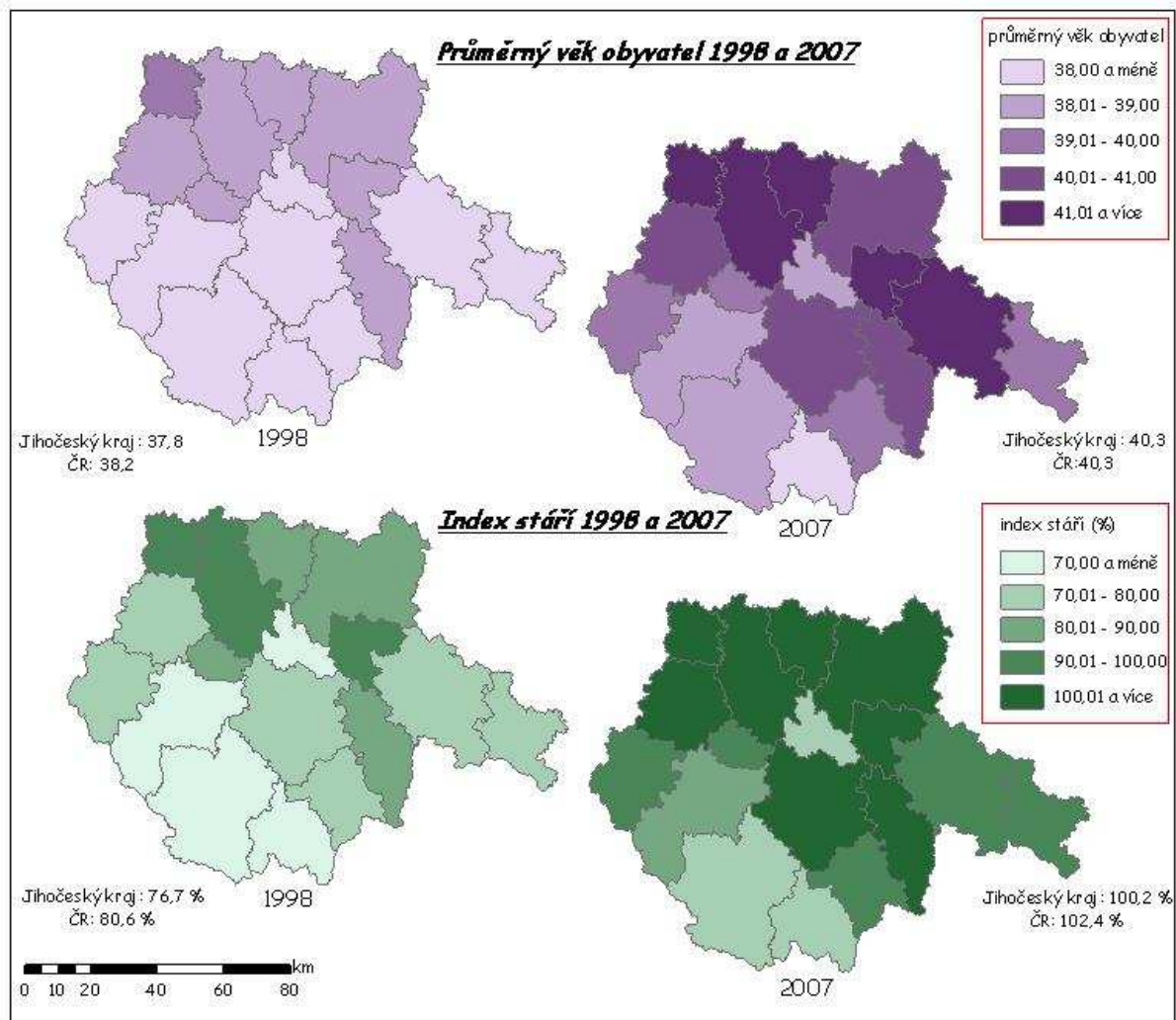
3. Přírodní prostředí 31

3.1.	Neživá příroda	32
3.1.1.	Podloží	32
3.1.2.	Reliéf	35
3.1.3.	Vodstvo	43
3.1.4.	Podnebí	38
3.1.5.	Půdy	46
3.2.	Živá příroda	49
3.2.1.	Bioregiony	43
3.2.2.	Rostlinstvo	50
3.2.3.	Živočišstvo	54
3.3.	Krajina	57

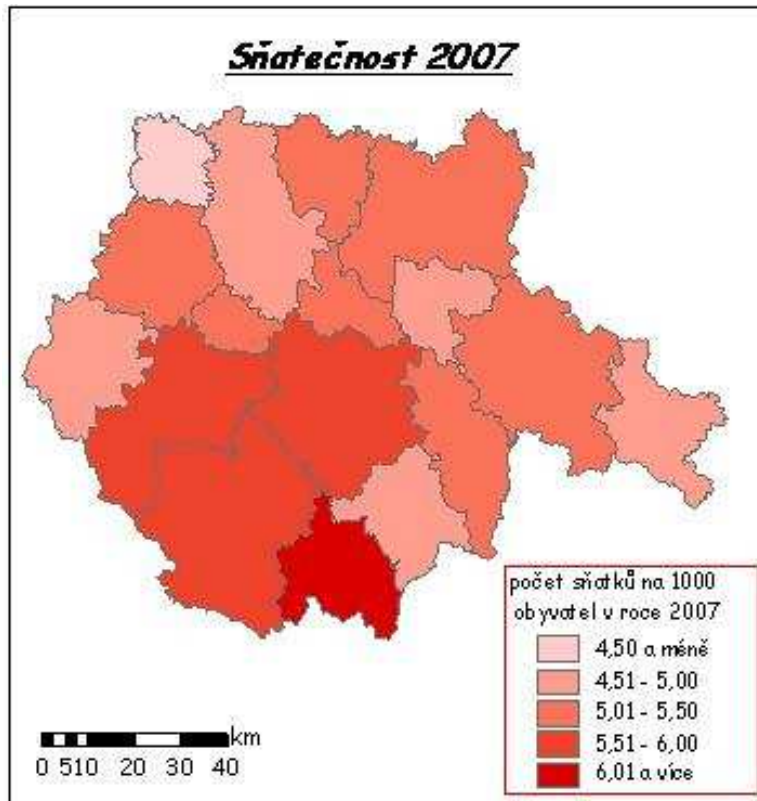
4.	Sociální prostředí	65
.....		
4.1.	Obyvatelstvo	66
4.2.	Zdravotnictví	69
4.3.	Školství	72
4.4.	Kultura a sport	78
4.5.	Ochrana obyvatel	70
4.6.	Domovní fond	83
5.	Ekonomické prostředí	85
.....		
5.1.	Obyvatelstvo	86
5.2.	Zemědělství a lesnictví	94
5.3.	Průmysl	102
5.4.	Doprava	106
5.5.	Inženýrské sítě	110
5.6.	Služby	112
5.7.	Cestovní ruch	114
5.8.	Odpadové hospodářství	126
6.	Strategické prostorové environmentální plánování	131
.....		
6.1.	Vymezení pojmu, metody, nástroje	132
6.2.	Územní plánování	134
6.3.	Územní rozvojové konflikty	137
6.3.1.	Konflikty se záplavovou zónou	138
6.3.2.	Konflikty se sesuvy	141
6.3.3.	Konflikty s kvalitními půdami	144
6.3.4.	Konflikty s územním systémem ekologické stability	147
6.3.5.	Konflikty s ochrannými pásmy vodních zdrojů	149
6.3.6.	Konflikty s ochranným pásmem lesa	152
6.3.7.	Konflikty s ekologicky významnými lokalitami	154
6.3.8.	Konflikty se zásobami a těžbou nerostných surovin	157
6.3.9.	Konflikty s osluněním reliéfu	160
6.3.10.	Konflikty s nevhodným sklonem svahu	162
6.4.	Hodnocení rozvoje území Mikroregionu Hranicko	165
.....		
	Summary	169
	Knihy a jiné zdroje	170
	Internetové zdroje	171
	Územní plány, mapy	172
	Rejstřík místní	173
	Rejstřík pojmů	173

Příl. č.9

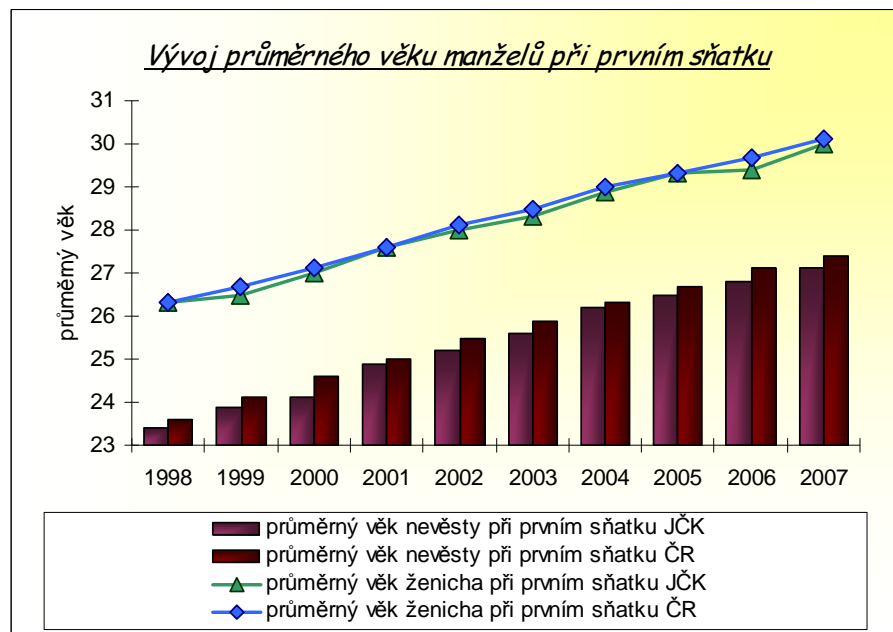

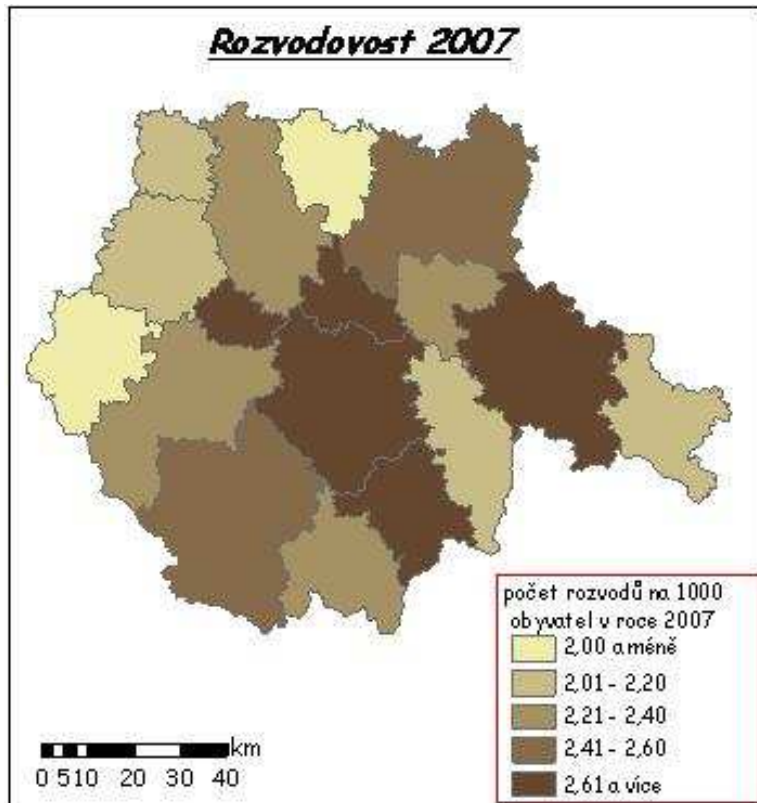
Příl. č. 11

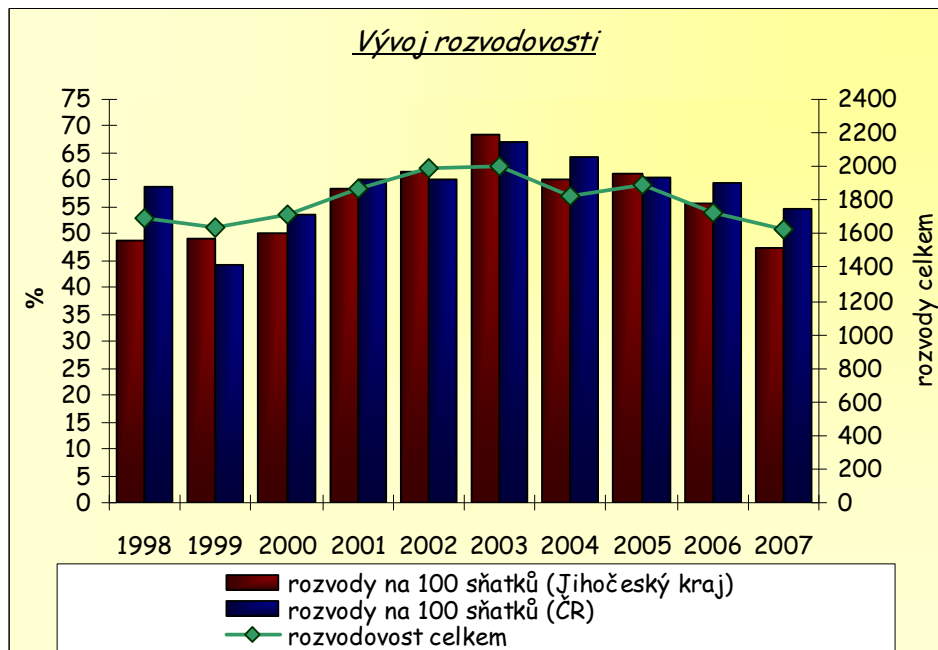
Příl. č. 12

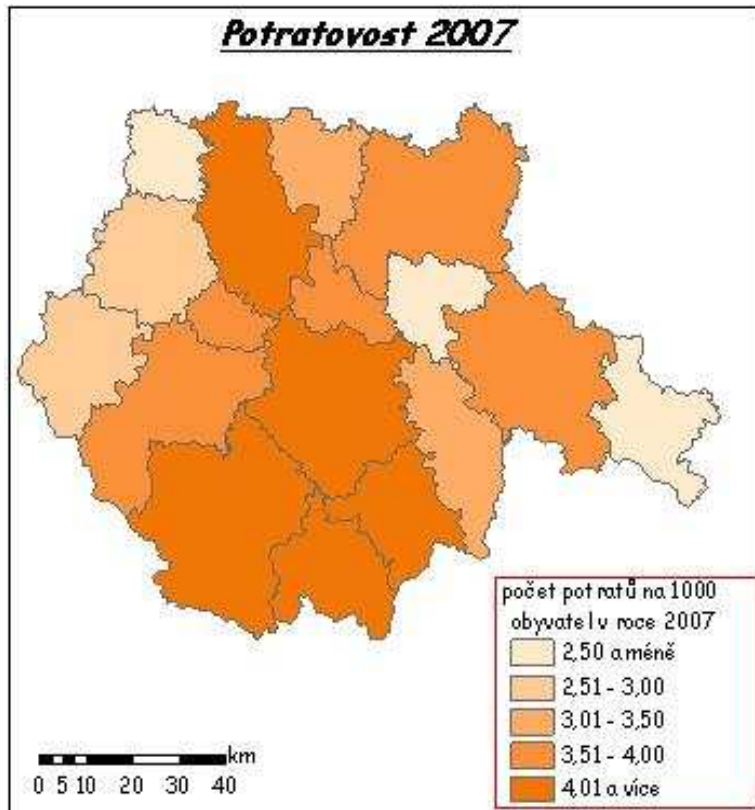
Příl. č.13

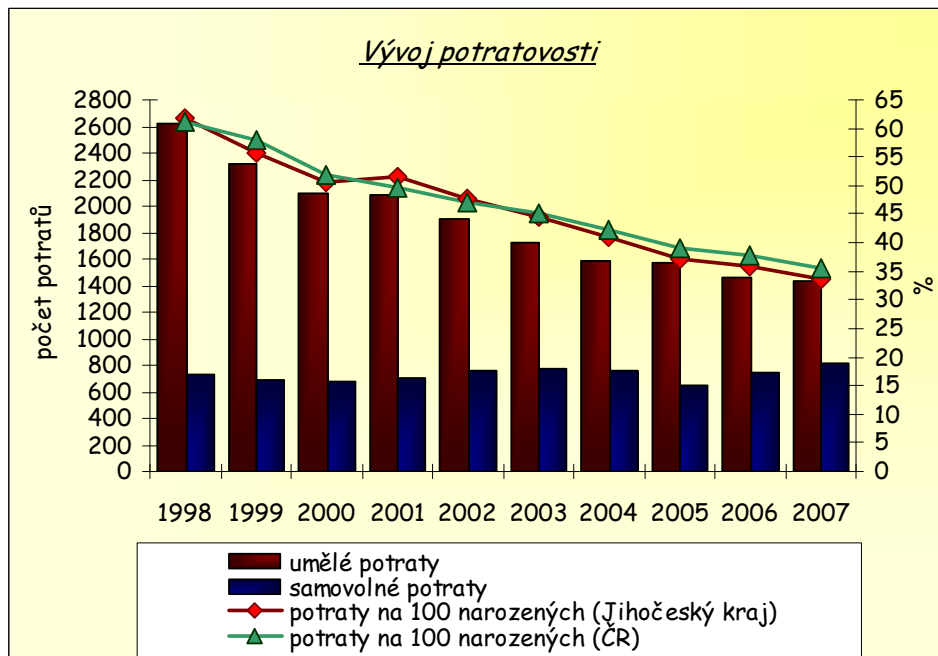
Příl. č.14

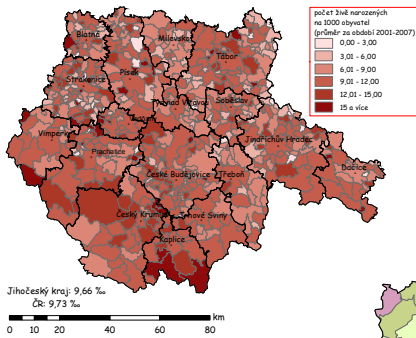
Příl. č.15

Příl. č.16

Vývoj porodnosti 2001-2007

MAXIMÁLNÍ A MINIMÁLNÍ HODNOTY PORODNOSTI (PRŮMĚR ZA SLEDOVANÁ OBDOBÍ):

MAXIMA:

- > 2001-2007: obec MALENICE: 22,17% (okres Strakonice)
- > 1998-2001: ORP PRACHATICE: 9,98%
- > 2001-2004: ORP TYN NAD VLTAVOU: 10,23%
- > 2004-2007: ORP KAPLICE: 11,6%

MINIMA:

- > 2001-2007: obec DOBROHOŠŤ* 0% (okres Jindřichův Hradec)
- > 1998-2001: ORP BLATNÁ: 7,90%
- > 2001-2004: ORP MILEVSKO: 7,82%
- > 2004-2007: ORP MILEVSKO: 7,39%

MAXIMÁLNÍ A MINIMÁLNÍ HODNOTY PŘIROZENÉHO PŘÍRŮSTKU (PRŮMĚR ZA SLEDOVANÁ OBDOBÍ):

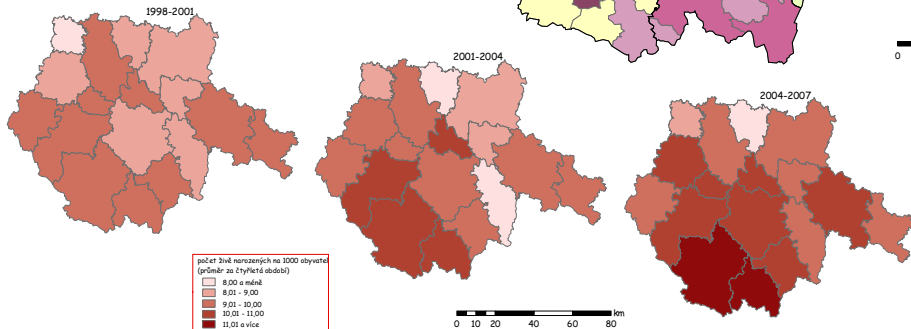
MAXIMA:

- > 2001-2007: obec LIPNO NAD VLTAVOU: 17,84% (Český Krumlov)

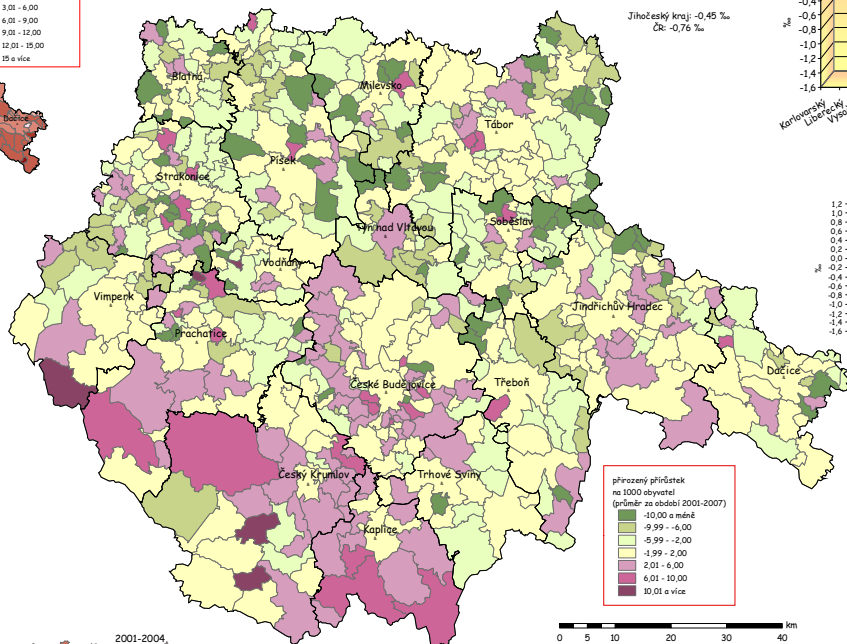
MINIMA:

- > 2001-2007: obec ČŮZKRAJICE: -48,17% (okres České Budějovice)

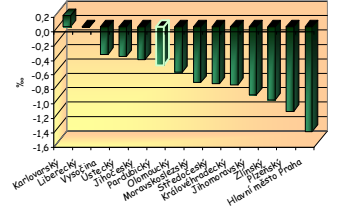
Vývoj porodnosti za čtyřletá období

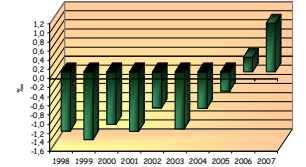
VÝVOJ PŘIROZENÉHO PŘÍRŮSTKU 2001-2007

Přirozený přírůstek v krajích ČR (průměr za období 2001-2007)

Vývoj přirozeného přírůstku v Jihočeském kraji

VYSVĚTLENÍ POJMŮ:

- > **Přirozený přírůstek obyvatel** je rozdíl mezi počtem živě narozených a počtem zemřelých v daném území za stanovené období. Je-li tento rozdíl záporný, hovoříme o přirozeném úbytku obyvatel. Nejčastěji se přirozený přírůstek udává v promilích, tedy ptepočtených na 1000 obyvatel.
- > **Porodnost (natalita)** je počet živě narozených na střední stav obyvatelstva (k 1.7.). Obvykle se porodnost udává v promilích – v ptepočtu na 1000 obyvatel.
- > **Úmrtí (mortalita)** je počet zemřelých na střední stav obyvatelstva (k 1.7.). Obvykle se úmrtí udává v promilích – v ptepočtu na 1000 obyvatel.

STÁVAJÍCÍ TREND:

- > Přirozený přírůstek v Jihočeském kraji ve sledovaném období (2001-2007) dosahuje záporných hodnot. (Přesně jsou tyto hodnoty nižší než je průměr v České republice.) Znamená to, že více obyvatel zemřelo než se narodilo. Tento trend se od roku 2006 mění, přirozený přírůstek nabývá kladných hodnot. Příčinou je nárůst porodnosti, protože hodnoty úmrtí se v posledních letech výrazně nemění.
- > V Jihočeském kraji za sledované období mají nejvyšší hodnoty přirozeného přírůstku SO ORP Kaplice a SO ORP Český Krumlov. Nejnižší hodnoty vykazuje SO ORP Milevsko a SO ORP Blatná. I na jejich území se nacházejí obce, které mají vysoké přirozené přírůstky, ale jedná se o obce s nízkým počtem obyvatel a na výsledek to nemá výrazný vliv. Kladný přirozený přírůstek mají také obce ležící v blízkosti krajského města.

ZDROJE DAT:

- www.czso.cz
- > Databáze demografických údajů za obce
- > Demografická ročenka za ORP
- > Demografická ročenka za kraje ČR

KDA A KAM SE NEJČASTĚJI STĚHUJETE?

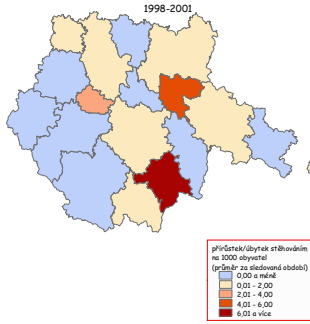
	Migrace 2007	
	reálné číslo	%
Obyvatel Jihočeského kraje celkem	631 387	6,1
Přistěhování celkem	7 146	1,1
v tom: muži	3 370	52,8
ženy	3 376	47,2
z toho z ciziny	3 211	44,9
Vystěhování celkem	4 564	0,7
v tom: muži	2 269	49,7
ženy	2 295	50,3
z toho do ciziny	713	15,6
Stěhování mezi obcemi kraje	12 022	1,9
v tom: muži	5 690	0,9
ženy	6 332	1,0
v tom:		
mezi obcemi kraje	3 190	26,5
mezi obcemi okresu	8 832	73,5
České Budějovice	2 950	24,5
Český Krumlov	1 022	8,5
Jindřichův Hradec	1 191	9,9
Písek	669	5,6
Prácheň	661	5,5
Strakonice	880	7,3
Tábor	1 459	12,1

MAXIMÁLNÉ A MINIMÁLNÉ HODNOTY MIGRAČNÍHO PŘÍRŮSTKU (PRŮMĚR ZA SLEDOVANÉ OBDOBÍ):

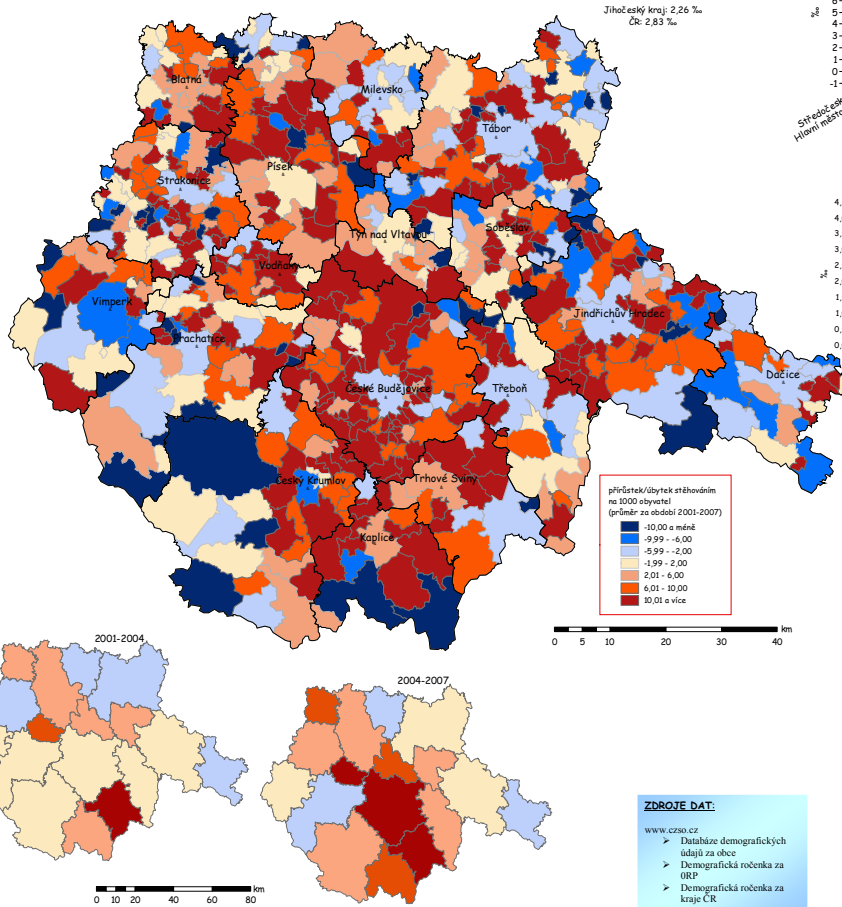
- MAXIMA:**
- 2001-2007: obec PĚČNOV: 141,57‰ (okres Prácheň)
 - 1998-2001: ORP TRHOVÉ SVINY: 7,78‰
 - 2001-2004: ORP TRHOVÉ SVINY: 8,31‰
 - 2004-2007: ORP VODNANY: 13,24‰

- MINIMA:**
- 2001-2007: obec LENORA: -59,80‰ (okres Prácheň)
 - 1998-2001: ORP TÝN NAD VLTAVOU: -2,33‰
 - 2001-2004: ORP MILEVSKO: -1,40‰
 - 2004-2007: ORP DAČICE: -1,62‰

Vývoj migrace za sledované období (obvody ORP)

VÝVOJ MIGRAČNÍHO PŘÍRŮSTKU (2001-2007)

přistěhování/úbytek stěhování na 1000 obyvatel (průměr za období 2001-2007)

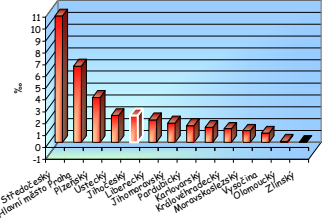
- -10,00 a méně
- -9,99 - -6,00
- -5,99 - -2,00
- -1,99 - 2,00
- 2,01 - 6,00
- 6,01 - 10,00
- 10,01 a více

0 5 10 20 30 40 km

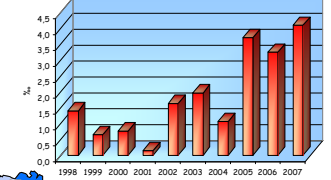
ZDROJE DAT:

- www.czso.cz
- Databáze demografických údajů za obce
- Demografická ročenka za ORP
- Demografická ročenka za kraje ČR

Přirůstek migraci v krajích ČR (průměr za období 2001-2007)

Vývoj migračního přírůstku v Jihočeském kraji

VYSVĚTLENÍ POJMŮ:

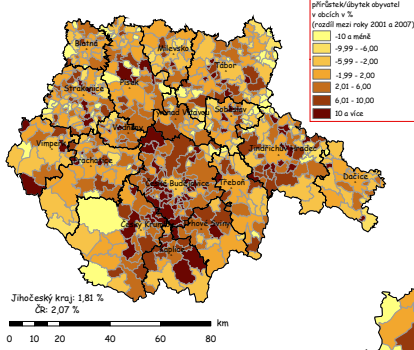
➢ **Migrační přírůstek obyvatel (přírůstek stěhování/migrační saldo)** je rozdíl mezi počtem přistěhovaných a vystěhovaných osob v daném území za stanovené období. Je-li tento rozdíl záporný, hovoříme o migračním úbytku. Nejvyšší se migrační přírůstek udává v promilách, tedy přepočítaný na 1000 obyvatel.

STÁVAJÍCÍ TREND:

- Migrační přírůstek v Jihočeském kraji ve sledovaném období (2001-2007) dosahuje kladných hodnot. (Tyto hodnoty jsou nejméně nižší než je průměr v České republice.) Znamená to, že se více osob přistěhovalo než se vystěhovalo. Tento trend od roku 2005 stoupá výrazněji. Jednou z příčin je vstup České republiky do Evropské unie a zpřístupnění pracovního trhu cizincům. Téměř 50% ze všech přistěhovaných osob do Jihočeského kraje v roce 2007 byli cizinci.
- V Jihočeském kraji za sledované období mají nejvyšší hodnoty migračního přírůstku ORP Trhové Sviny. Nejvyšší hodnoty dlouhodobě vykazuje ORP Milevsko a ORP Dačice. I na jejich území se nacházejí obce, které mají vysoké migrační přírůstky, ale jedná se o obce s nízkým počtem obyvatel a na území celek to nemá vliv.

➢ V současnosti dochází v celé České republice k vystěhování osob z center velkých měst. Naopak vysoké migrační přírůstky vykazují obce ležící v zájmových městech, kde vzniká nová zástavba. Mluvíme o tzv. suburbanizaci.

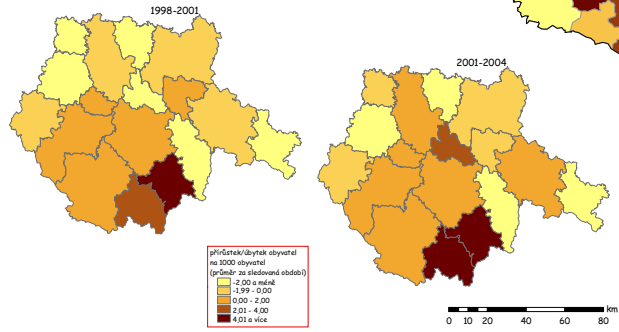
Vývoj počtu obyvatel 2001-2007

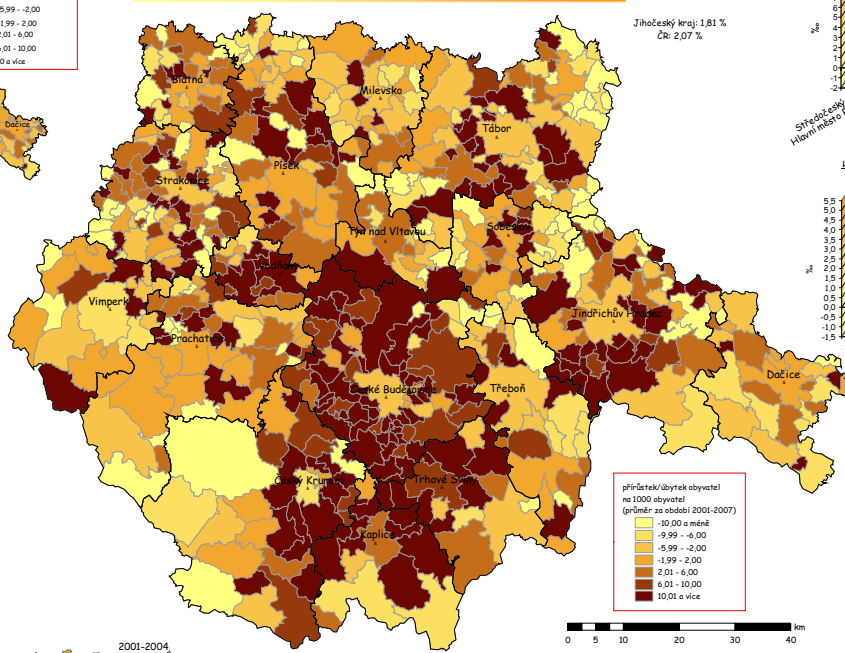
MAXIMÁLNÍ A MINIMÁLNÍ HODNOTY CELKOVÉHO PŘÍRŮSTKU (PRŮMĚR ZA SLEDOVANÉ OBDOBÍ):

- MAXIMA:**
- > 2001-2007: obec PĚČNOV: 148,31% (okres Prácheň)
 - > 1998-2001: ORP TRHOVÉ SVINY: 5,32%
 - > 2001-2004: ORP TRHOVÉ SVINY: 6,61%
 - > 2004-2007: ORP VODŠANY: 12,11%
- MINIMA:**
- > 2001-2007: obec LAŽANY: -98,25% (okres Strakonice)
 - > 1998-2001: ORP DAČICE: -4,17%
 - > 2001-2004: ORP MILEVSKO: -3,13%
 - > 2004-2007: ORP MILEVSKO: -2,19%

Vývoj celkového přírůstku za sledované období

VÝVOJ PŘIROZENÉHO PŘÍRŮSTKU (2001-2007)

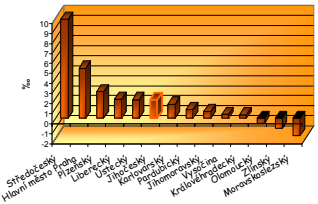

ZDROJE DAT:

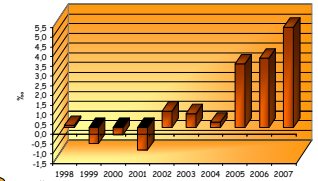
www.czso.cz

- > Databáze demografických údajů za obce
- > Demografická ročenka za ORP
- > Demografická ročenka za kraje ČR

Celkový přírůstek krajů ČR (průměr za období 2001-2007)

Vývoj celkového přírůstku obyvatel v Jihočeském kraji

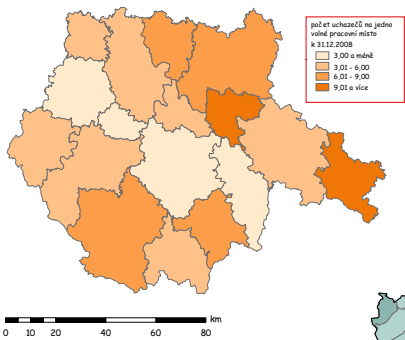
VYSVĚTLENÉ POJMŮ:

Celkový přírůstek obyvatel je součet přirozeného přírůstku a migračního přírůstku v daném území za stanovené období. Je-li tento součet záporný, hovoříme o celkovém úbytku obyvatel. Nejčastěji se celkový přírůstek udává v promilách, tedy přepočítaný na 1000 obyvatel.

STÁVAJÍCÍ TREND:

- > Celkový přírůstek v Jihočeském kraji ve sledovaném období (2001-2007) dosahuje kladných hodnot. (Tyto hodnoty jsou neapatné nižší než je průměr v České republice.) Můžeme o celkovém přírůstku obyvatel a znamená to, že obyvatel jak v Jihočeském kraji, tak v České republice přibývá. Tento trend je způsoben především kladným a stále se zvyšujícím migračním přírůstkem. Od roku 2006 kladných hodnot nabývá také přirozený přírůstek, a proto se celkový přírůstek stále zvyšuje.
- > V Jihočeském kraji za sledované období mají nejvyšší hodnoty celkového přírůstku SO ORP Kaplice a SO ORP Trhové Sviny. Nejnížší hodnoty trvale vykazuje SO ORP Milevsko a SO ORP Dačice. I na jejich území se nacházejí obce, které mají vysoké celkové přírůstky, ale jedná o obce s nízkým počtem obyvatel a na výsledek to proto nemá vliv. Z mapy je patrné, že nejvyšší celkový přírůstek obyvatel mají obce ležící v blízkosti krajského města a ostatních větších měst. Tento poznatek dokumentuje současný fenomén suburbanizace.

Uchazeči na jedno volné pracovní místo

MAXIMÁLNÍ A MINIMÁLNÍ HODNOTY NEZAMĚSTANOSTI:

MAXIMA:

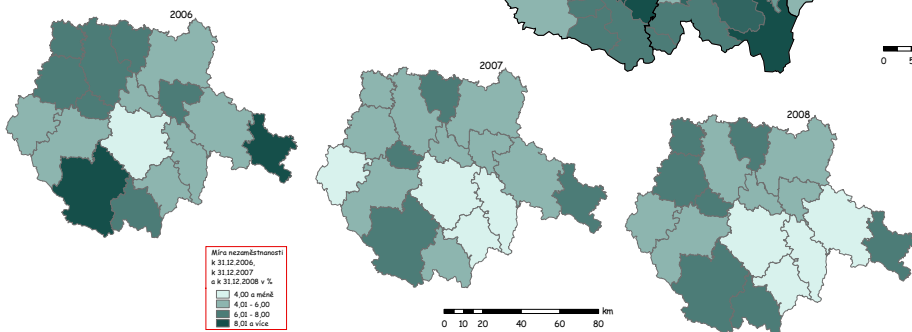
- > 2008: obec HERMANEČ: 27% (okres Jindřichův Hradec)
- > 2006: ORP DAČICE: 9,6%
- > 2007: ORP ČESKÝ KRUMLOV: 7,5%
- > 2008: ORP ČESKÝ KRUMLOV: 7,9%

MINIMA:

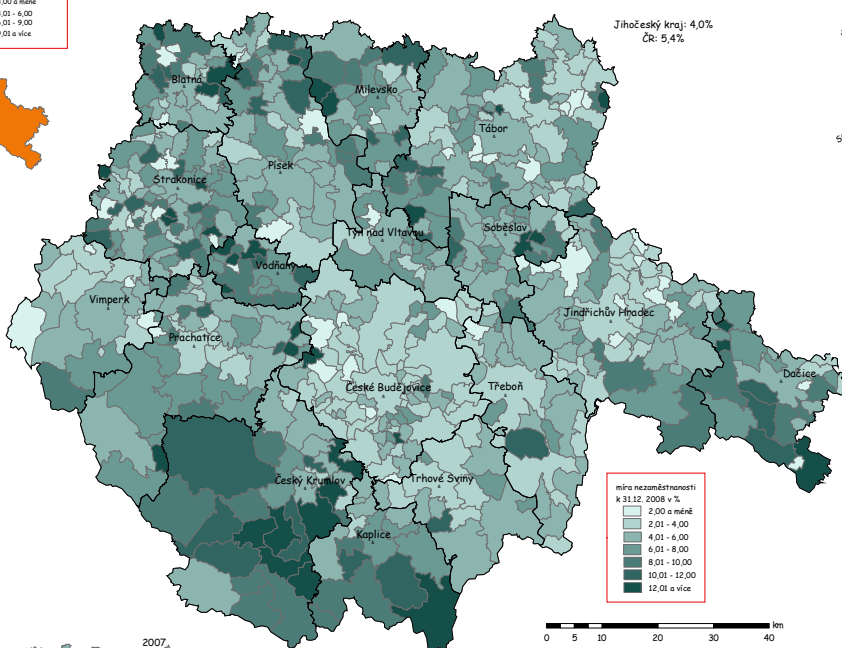
- > 2008: obec HOSTY: 0%* (okres České Budějovice)
- > 2006: ORP ČESKÉ BUDĚJOVICE: 3,8%
- > 2007: ORP ČESKÉ BUDĚJOVICE: 3,3%
- > 2008: ORP ČESKÉ BUDĚJOVICE: 3,6%

* a dalších 28 obcí (viz. přílohy)

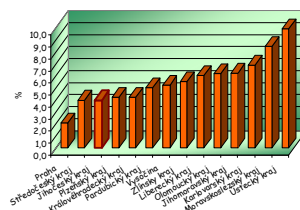
Nezaměstnanost 2006, 2007, 2008

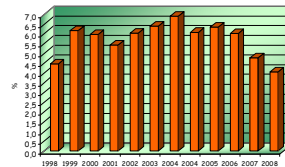
MÍRA NEZAMĚSTANOSTI 2008

Míra nezaměstnanosti v krajích ČR (k 31.12.2008)

Vývoj nezaměstnanosti v Jihočeském kraji (1998-2008)

VYSVĚTLENÍ POJMŮ:

- Míra nezaměstnanosti** je podíl uchazečů o zaměstnání na ekonomicky aktivní obyvatel. Nejčastěji se míra nezaměstnanosti udává v procentech.
- Dosežitelní uchazeči o zaměstnání** jsou Ti, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání.

STÁVACÍ TREND:

- Míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji k 31.12.2008 dosahuje 4%. Touto hodnotou se Jihočeský kraj řadí mezi kraje s nejnižší nezaměstnaností v České republice. Přestože svět zasáhla ekonomická krize, její vliv se na nárůst nezaměstnanosti v roce 2008 výrazně neprojevil. Na sílícím roce bude zřejmě její vliv patrný více.
- V Jihočeském kraji za sledované období mají dlouhodobě nejvyšší hodnoty SO ORP Český Krumlov, SO ORP Prácheň a SO ORP Dačice. Naopak nejnižší hodnoty trvale vykazuje SO ORP České Budějovice.
- Nejvyšší počet uchazečů na jedno volné pracovní místo k 31.12.2008 mají SO ORP Dačice a SO ORP Soběslav, kde na jedno pracovní místo připadá přibližně 12 uchazečů. Naopak v SO ORP Strakonice a SO ORP České Budějovice připadají na jedno volné pracovní místo přibližně dva uchazeči.

ZDROJE DAT:

- www.mpsv.cz
- <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>